

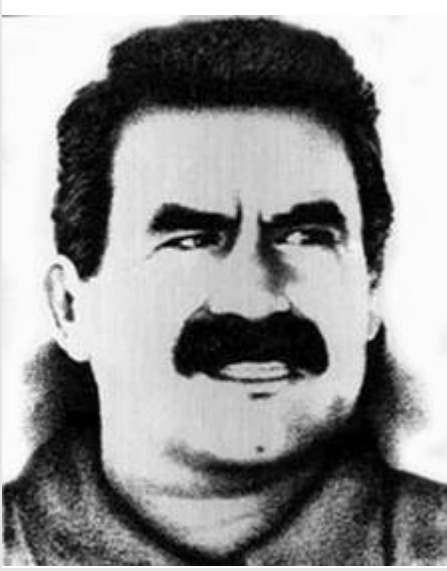
KOMÜNAR

SOSYALİZMDEN KUSKU DUYMAK İNSANDAN VE ONUN GELECEĞİNDEN KUSKU DUYMAKTIR.
Ağustos 2007 Yıl 2 Sayı 21 Abdullah Ocalan Sosyal Bilimler Akademisi

15 AĞUSTOS ATILIMI BİR İNADIN
BİR İNANCIN ATILIMIDIR

İÇİNDEKİLER...

**Özgürlük Yaşamı
Bir Bedel Gerektirir
O Bedel Savaştır
Herkesine Düşen
Gereklerini Yerine
Getirmezdir...**

Komünardan.....	2
15 Ağustos Atılımı bir İnadin bir İnancın Atılımıdır.....	3
15 Ağustos Atılımı Ulusal Diriliş Devrimini Başaran Bir Atılımıdır.....	20
Çözüm Ve Başarı Yolu Çizgi Esasları Üzerinde Kendini Yaratmakla Mümkündür.....	41
Tecrit Özgür İnsanı Ve İnsanlığı Öldürmektir.....	62
Basınıımızın Özgürlük Mücadelesi Tarihindeki Yeri Ve Basın Çalışmalarına Yaklaşımımız.....	80
Şehit İbrahim Arkadaşın Anısına.....	86
Heval Erdal İle Yoldaş Olmak Zoru Başarmaktan Geçer.....	96
Patika.....	99

KOMÜNARDAN...

Merhaba

Direnış mücadelemizin, direnerek var olma kararlılığımızın eylemsel bir hamleyle açığa çıktığı tarihi 15 Ağustos Atılımı'nın yıldönümünü yaşıyoruz. 15 Ağustos Atılımı halkımızın büyük bir baskı ve katliam sürecine alındığı, yüz binlerce insanın gözaltına alındığı, binlercesinin tutuklanarak zindanlara doldurulduğu, milyona varan insanın işkenceli süreçlerden geçirildiği, Kürt halkının dili ve kültürünün kanunlarla yasaklandığı 12 Eylül faşizminin yok edici yaklaşımlarına karşı direnme ve onurlu yaşama kararının verildiği tarihi bir atılımdır. 15 Ağustos Atılımı her türlü yok etme kararına karşı Kürt halkının ayağa kalkışıdır. Bir "ilk kurşun"dur zayıf, köle kişiliğe sıkılan. Bir ilk kurşundur tarihte bir benzeri daha olmayan dil ve kültürü yasaklayan vahşi sömürgeciliğe sıkılan. Bir ilk kurşundur bir halkı ayağa kaldıran, direnişe sevk eden, var eden. 15 Ağustos Kürt kalkınının diriliş ve direniş bayramıdır. Direniş bayramımız başta bugünlerin yaratıcısı Réber APO'ya, direnen karaman halkımıza, dağlarda ve zindanlarda direnen yoldaşlarımıza kutlu olsun.

İlk kurşunun sıkılma hazırlığından günümüze kadar bu sürecin her aşamasının tanıdığı, uygulayanı ve yöneticisi olan PKK Meclis üyesi Abbas arkadaşla, bu tarihi günün anlam ve önemi üzerine yaptığımız röportajı yayınlıyoruz. Bu röportajı okuyanlar halkımızın hangi aşamalardan hangi aşamalara geldiğini rahatlıkla göreceklerdir.

Partimizin ve mücadelemizin en önemli sorunu denilebilir ki her zaman kadro sorunu olmuştur. Cuma arkadaşın kadro yapılanmamıza yönelik yaptığı değerlendirme sorunlarımızı ve çözüm yollarını da göstermektedir. Bu değerlendirmeyi KOMÜNAR'ın sayfalarında bulabilirsiniz. Ayrıca bu sayımızda Karasu arkadaşın basına ilişkin yaptığı bir değerlendirmesini; Fuat arkadaşın Tecrit Özgür İnsanı ve İnsanlığı öldürmektir başlıklı Önderliğin tecridini değerlendiren makalesini; Abbas arkadaşın Şehit İbrahim arkadaşın şahadetinin birinci yıldönümünde yaptığı değerlendirmeyi vs. bulabilirsiniz.

Yeni bir sayıda buluşmak dileğiyle KOMÜNAR'ca selamlar...

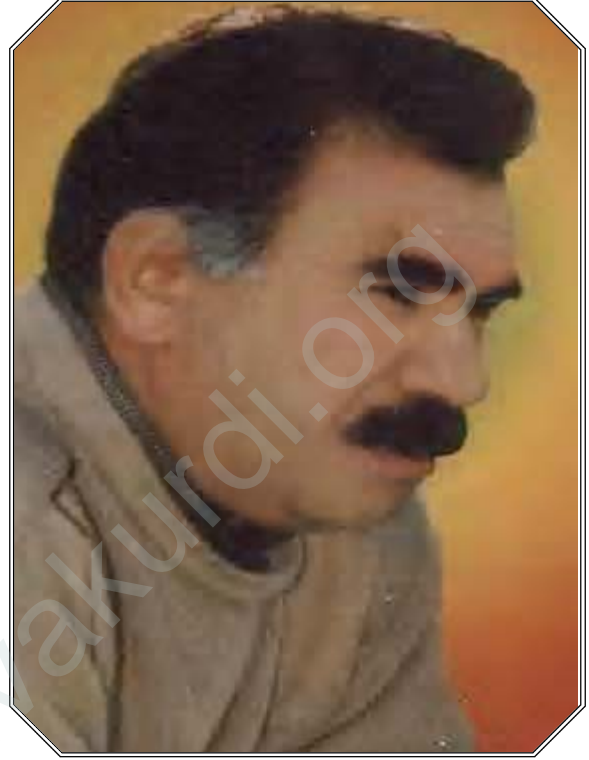
15 AĞUSTOS ATILIMI BİR İNADIN BİR İNANCIN ATILIMIDIR

Tüm parti yapımızın 15 Ağustos Atılımının 14. yılına girişini kutluyorum. Ulusal direnişimizin büyük savaşımının 13. yılını geride bırakıp her bakımdan umut ve gelişmelerle dolu 14. yılına giriyoruz. Bu savaşımın amansız dersleri teme-linde kayıp nedenlerine müthiş yüklenmek kadar, kazanımların yol ve yöntemlerine de en büyük ağırlığı verirken, ka-zanma dileklerimizle birlikte, bir kez daha hepinizi selamlıyor ve başarılarımızın devamını diliyorum.

Bu öyle bir savaştır ki, yalnız bir ulus için değil, bir bütün olarak yalnız parti ve ordu için değil, bunun tanımını ya-pamayan ve gereklerine göre kendini hazırlamayan kişi için de yaşamın imkânsız olduğu, onun dışında hiçbir seçeneğin olmadığı bir yaşam savaşımıdır. Hemen belirteyim ki, bu işe sıradan başlamak isteyenlerden yaşamın en basit sorunla-rına cevap olmaktan tutalım savaş sorunlarına bütün yönleriyle anlam vermek isteyenlere kadar herkes, eğer bu sava-şımın gerçeğini anlamlandırmaz ve gereken sonuçları çıkartamazsa, bu savaşı yaşamaya hiç başlamasa daha iyi olur. Yine bu savaş öyle bir savaştır ki, içinde bitmiş bir tarihe cevap olmak kadar, çok zor olan geleceğe ilişkin umuda da yegâne bir giriştir.

Yığıtlığın Ölçütü Sıradan Bir Haksızlığa Meydan Okumayla Başlar

Burada hiç kimse kendini aldatmamalıdır. Eğer gerçeklerimize biraz saygı varsa, "Biz yaşıyorduk, insandık, bayağı özgürce de yaşayabildik"

gibi safsatalarla kimse kesinlikle kendini kandırmasın. Yine hemen vurgulayalım ki, kendi çabalarımı en iyi örnek olarak sunabilirim. İğne ucu kadar bile olsa başka bir yaşam yolu bulunsaydı ve başka tarz bir mücadeleyle başarılı olabilseydik, bu yılları böyle yaşamak bir yana, bir gün bile böyle nefes almazdık. Şimdi dünya âlem "*Bu savaş neden buraya kadar böyle geldi ve mucize gibi bir gelişmeyi nasıl gösterdi?*" diye soruyor. Halen çoğu-nuzun da idrak etmenin çok uzağında olduğu bu savaşımın kesin bazı nedenleri vardı. Şüphesiz bunun temel nedeni, bir halkın çoktan bitmiş tarihi veya tarihsizliği, geleceği veya geleceksizliğidir; güncele ilişkin de en kararlı yaşamın ta kendisidir. Hiç kimse bizi öyle çokça söyledikleri gibi "mac-

eraperest, düşünmeden atılan veya şansın yaver gittiği bir adımın sahibi" gibi değerlendirmesin. Eğer bu dünyada, hatta insanoğlunun tarihinde atılacak bir adımın zorlukları kadar zorunluluğunu da idrak etmede birinci sırada örnek olarak gösterilecek bir olay var mı diye sorulursa, ben bu örnek 15 Ağustos Atılımıdır diyebilirim. Hayallerinizi, niyetlerinizi, bilincinizi, özgürlük düzeylerinizi bilmiyorum. Ama kendime dayanarak diyorum ki, bu benim için bir borçtur. Bu gerçeği başta sizler olmak üzere tüm halkımıza ve ilgili insanlığa belirtme gereği duyuyorum. Eğer mutlak insan olma vasıflarından vazgeçmek ve çokça eleştirdiğim gibi bir maymunlaşma sınırında kendinizi yaşatmak istemiyorsanız, bir adım atmanız gerekirdi. Bunu laf olsun diye belirtmiyorum. Yaşam üzerinde çok düşündüm, çok yoğunlaştım. Okuduğum kadarıyla ve doğal özelliklerimle bir yol bulmak istedim. Şimdi şüphesiz benim istediğim gibi ne savaş ne de parti geliyor. Buna rağmen, en sınırlı bir gelişmenin bile lehte veya aleyhte tüm yönlerini değerlendirerek, bu adımın bu biçimde gelişmesinin de en amansız bir takipçisi olduğumu şimdi daha iyi biliyorsunuz.

Yine ilk söylenmesi gereken sözlerden birisi de, bu savaşın öyle çoklarınızın, hele dışımızdakilerin sandığı gibi bir savaş olmadığıdır. Yine bu yapının yüzde sekseni-doksanı bu mücadelenin yürütülüş tarzının, başlatılışının ve anbean bütün adımlarının atılmasının farkında değildir. Bunlar hayal ettiğiniz gibi değildir. Yani gerçekliğimizi tanıyamıyorsunuz. Kitleler belki bunun daha da uzağındadır. Amerika'nın bazı uzman araştırmacıları doğruya yakın bir şeyler tespit edebilir, gerçek anlamını veya özelliklerini dile getirebilirler. Tabii onlar da kendilerinin çok önemli

çıkarları konusunda uzmanlaştıkları için bunu yaparlar. Şüphesiz bireyden tutalım, sınıfsal ve ulusal çıkarlarımız konusunda inanılmaz bir cehalet içindesiniz de demeyeceğim; kölelikten de öteye bir şaşkınlık, bir şaşkınlığa ve çarpıtma konumunda olduğunuz için siyasete giriş yapamıyorsunuz. Askerliğe ve savaşa giriş yapmanız halen bir felaket halini yaşamanın ötesinde değildir. Şüphesiz bütün bunların nedenleri vardır. Biz özellikle bu savaşın teorisini ve daha çok da pratik çözümlenmesini yaparken, boşuna bu büyük çabaları sergilemiyoruz. Çünkü bunun dışında yaşam yoktur, bunun dışında si-ze söyleyebileceğim hiçbir şeyim yoktur. Bu konuda âlemden, insanlıktan, dostluktan, düşmanlıktan göreceğiniz en ufak bir hayırlı işaret yoktur.

Kendinizi hiç aldatmayın. Bu yoldaysanız, yiğitliğin, mertliğin ve insanlığın ölçütü, böylesine büyük yaşam dışlıklara itilmiş olmak şurada kalsın, sıradan bir haksızlığa meydan okumayla başlar. Ben bizim ölçülerimize fazla yiğitlik ölçüleri demiyorum. Bu savaşından bahsederken, beğendiğimiz komuta kişiliklerinden Agit yoldaşın adının mutlaka anılması gerektiğine inanıyorum. Ama tekrar vurgulayayım: Onun yiğitliğinin ifadesi olmaktan çok uzaksınız. Aslında büyük bir çabayla sizi bu noktaya, bu dönüşüme getirmek istiyoruz. Fakat bırakalım düşmanın engellemelerini, bizzat kendinizin yarattığı engellemeler inanılmaz boyutlardadır.

Son dönemlerde hiç istemediğim halde sıkça vurguladığım bazı deyimler var. Saflarımızda bu kadar alçaklık, bu kadar şerefsizlik, bu kadar düşkünlük nasıl olur diyorum. Bunu boşuna belirtmiyorum, bu bir gerçektir. Saflarımızdaki bileşimin özgür yaşamına, zengin yaşamına karşı değil.

Tam tersine, bütün gücümüzle onu anlamak, anlam vermek is-tiyoruz. Ama gel gör ki, ne olduğu belirsiz kişiliklerin, bencilikten de öteye kendi kendilerine bile izah etmeleri çok güç bir nedenle kocaman parti yapımızı, parti ve savaş çizgimizi yerle bir etmek istediklerini biliyoruz ve çoğunuz da bunun farkında değilsiniz. Şüphesiz bu savaşta hizmetinizdeyiz ve en büyük çabayı harcarız; ama öyle kendi kendinize yakıştırdığınız yaşam alışkanlık-

**Bu savaş öyle sanıldığı gibi
Dış cephedeki düşman boyutuyla
sınırlı değildir
Dış boyutu belki de bu savaşın
Yüzde beşini temsil ediyor
Giderek açığa çıktı ki
Bu savaşın en temel yönü
O aşağılık düşman kişiliklere
Karşı oluyor
Hatta bu kendi içimizdeki
Bir savaş oluyor**

larınıza ve tenezzül ettiğiniz bazı şeylere de metelik kadar değer vermeyiz.

Şimdi muazzam bir inatlaşmayı sürdürüyoruz. Talihsizliğe, tarihsizliğe, bitirilmişliğe ve bencilik bile diyemeyeceğimiz incir çekirdeğini doldurmaz kabilinden şeyler peşinde kendini dayatmaya kadar varan tutumlara karşı büyük bir savaş yürüttüm ve yürüteceğim. Sizin büyük inadınız şudur: Adeta *"Sen dünyayla uğraşamazsın, sen bitirilmiş bir tarihle uğraşamazsın, sen bizim ölmüş kişiliğimizle uğraşamazsın"* diyorsunuz. Şimdi bu doğrudur ve zaten 15 Ağustos Atılımı'nın en temel bir özelliği de budur. Bu savaş öyle sanıldığı gibi dış cephedeki düşman boyutuyla sınırlı değildir, dış boyutu belki de bu savaşın yüzde beşini temsil ediyor. Giderek açığa çıktı ki,

bu savaşın en temel yönü o aşağılık düşman kişiliklere karşı oluyor; hatta bu kendi içimizdeki bir savaş oluyor. Zaten bunu görüp çözdükçe biz bu savaşı uzattık. Aksi halde bu savaşın sıradan bir isyan kadar bile gelişemeyeceğini biliyorsunuz.

Bugün dolayısıyla açıkça ilan etmeliyim ki, içinizdeki hırslarınız, isyancı kinleriniz ve öfkeleriniz ne olursa olsun, eğer çözümlendiği gibi kendini yeniden eğitip örgütlenmez, hatta o lanet getirilmesi gereken özelliklerini eritip kendi içinden atamazsa, bu her şeyden önce alt edilmesi gereken bu kişiliktir. Bu kişilik yenilmezse, düşmana sunacağı başarı imkânı düşmanın yıllarca düşünüp planlayacağı bir eylemden daha fazladır. Bunu acıyla çok çarpıcı bir biçimde yaşıyoruz. Şu çok açıktır: Ben insanlarla en güzel yürümek ve yaşamak isteyen bir insanım. Tarihte ve günümüzde hiç kimsenin, bu halkın kendisinin, hatta sizlerin bile kendi kendinize gösteremeyeceğiniz saygıyı biz sizlere gösterdik. Bu öyle kendiliğinden olmamıştır; bu, insanlık uğruna kendi insanımıza saygılı olmanın kesin bir gereğidir.

Hemen şunu belirtelim: Siz kendinizden vazgeçmiş ve çok çirkin kalmışsınız. Bu durumda olanları neden hiç sevemi-yorum? İnsan kendini en temel konuların birisinde bu hallere düşürürse saygı ve sevgi imkânsızdır. O başkaları için çok basit bir malzemedir ve nitekim tüm halk çok kötü bir durumdadır. Şimdi karşımızda şunu iddia ediyorsunuz: *"Ne dersin de, ne kadar uğraş verirken ver, biz yine bildiğimizi okuyacağız. Sen bizi değiştiremez ve dönüştüremezsin."* Şimdi çok daha iyi görüyorum ki, belki düşmanın politikalarında belli ölçüde dönüşüm olabilir, ama içimizdeki bu inatçı kişiliklerin dönüşümü bana biraz daha zor

gibi geliyor. Burada yalnız bir inatçılıkta değil, çok ilginç bir bitmişlikle kar-şı karşıyayız. Bazıları "Yaşarsam berbat yaşarım" diyorlar. Bu ayıptır. Bunları bir an önce gidermek gerekir. Çünkü bunların hiçbir anlamı yoktur, bunlar çirkin ve utanç vericidir. Ama bu kişilikler bu durumlarını aşmaya yanaşmıyorlar. Bunun nasıl oluştuğunu, nasıl bir karakter haline geldiğini çözmek, en zor bir fizik problemini çözmekten daha zordur. Nasıl böyle yaşamaya cesaret ediyorsunuz? Bu kadar hatalı ve yanılığlı yaşanabilir mi? Sizi çok özel yöntemlerle tut-mazsak, bu yaşama bir günlüğüne değil, bir saatliğine bile dayanacak durumda olmazsınız.

Ben gerektiğinde bütün bir halk için köprü olur ve dayanırım. Ama siz köprüden bile yürüye-meyecek durumdaysa-nız, sizi ne yapmak gerekir? Mertliğin gereğini yapmak, hatta PKK ve ARGK'nin teorisi ve çizgisinin gereklerini yerine getirmek bir yana, çok sıradan bir insanın sağ-duyusuna dayalı olarak yürünmesi gereken bir yolda, bir köprü üzerinde nasıl yürüneceği sorusuna bile tam cevap veremiyorsunuz. Ağlamak bir yöntem değildir. Kendini kolay öldürtme de bir yol değildir. Kendini basite almak, küçük işler için ağız dalaşı yapmak, gününü gün etmek veya günü çok sıradan geçirmek yol değildir. Bu yol sizi bir yere götürür, ama götüreceği yer belli değildir. Ben bu yaklaşımlar nedeniyle öfkeleniyor ve adeta azap duyuyorum. Ne zaman kanatlanacaklar, ne zaman uçacaklar, ne zaman zengin ve görkemli bir yaşa-mın ifadesi olacaklar diye düşünüyorum. Ama gerçeklere baktığımda, adeta şu kanıtlanmak isteniyor: "Düşman ne ka-dar istemişse, biz o kadarız. İnsanlık tarihinin en barbar, faşist düş-manı hangi konumdaysa, biz tam da ona göreyiz." Kişiliğiniz bunu çağırıyor.

Ben bu savaşın bir numaralı sözcüsüyüm. Sözcü, sözünü oldukça çarpıcı ve gerçekçi söylemek zorundadır. Bu sava-şın bu halk için ne kadar önemli olduğu ortadayken, bunu eksik değerlendirse bir demagog olur ve bu da onun felake-ti olur. Zaten bu mecburiyetler tasavvur etmekte güçlük çektiğim noktalarda beni söyletiyor ve bana iş yaptırıyor. Ben konuşmuyorum, ben müthiş çalışıyorum. Benim katkım sadece biraz duyarlılık göstermek ve biraz da vicdanımdan vazgeçmemek, yine inanılmaz boyutlarda o çokça sergilediğiniz 'bana ne' gibi bir yaklaşım içine girmemek biçimi-

**Yalnız inancın, iradenin
Ve inadın değil daha belirleyici
Ve çok gerekli olan
Bu savaşın içinde mutlaka
Anlaşılması gereken
En önemli bir ders de
İnanılmaz bir duruşa sahip
Olabilmektir.**

minde oluyor. Bana bütün bunları yaptıran budur.

***Bu Savaş Büyük Düşünmenin ve Büyük
Yüreğin Savaşıdır***

15 Ağustos Atılımı bir inadın, bir inancın, bir iradenin atılımıdır. Hiç kimse "Ben de bu kadar çaba harcadım, ben de bu kadar işin içinde oldum" demesin. Ben bunları hiç inkâr etmiyorum. Bana sorarsanız, bu savaşın esas özelliği benim kendi inadımdır. Kendi savaş tarihinize, şahadetler tarihine, halkın tarihine, isyanların tarihine baktığınızda orada bir şey görürsünüz: Çok erkenden inat kırılmış, gözü kara bir isyan çizgisine yatırılmış; savaşın teorisini geliştirmek bir yana, asgari gereklerinden bile uzak düşülmüştür. Umarım vicdanlı, duyarlı ve bilinçli bir biçimde savaş ta-rihini değerlendirirken bu noktayı tespit edeceksiniz.

Hiç kimsenin emeğini milim kadar inkâr etmemekle birlikte, en büyük şahadetlerin anlamını tarihte ilk defa biz verdik ve bunun gereklerini yaptık. Sizin de yaşamanız için belki düşündüğünüzden bin kat daha fazla yaşamsal imkân-lar sunduk. Buna rağmen bu savaşın inadını, iradesini ve inancını ne kadar temsil ediyorsunuz desem, belki de kocaman bir hiç cevabıyla karşılaşırız. Bir inadınız var, ama bu neyin inadıdır? Bir inancınız var, ama bu neyin inancıdır? Burası muğlâk kalıyor. Bir çabanız var, ama neye yönelik, ne kadar kurtarabiliyor? Burası çok önemlidir. Yalnız inancın, irade-nin ve inadın değil, daha belirleyici ve çok gerekli olan bu savaşımın içinde mutlaka anlaşılması gereken en önemli bir ders de inanılmaz bir duruşa sahip olabilmektir. Adımların yürek çarpıntısı ve düşünceyle kazanılması uğruna harcadığınız çabalar değerlidir. Bu savaş büyük düşünmenin ve büyük yüreğin savaşıdır. Bu savaş size çok kendiliğinden gibi geliyor ve çok rahat savaştığınızı sanıyorsunuz; ama bu savaş düşündüğünüz ve duyduğunuz gibi değildir, asla böyle olduğunu da söylemem. Bu konuda mutlaka samimi olunmalıdır.

Mümkünse vicdanlarınızı bir daha muhasebeye çekin ve bir yüreğiniz varsa gerçeklere bağlayın. Orada gerçeklerin farklı olduğu ortaya çıkacaktır. Benim gördüğüm gibi görür, korkmaz ve kendinizi gerçeklere daha çarpıcı açarsanız, mutlaka çok farklı şeyler göreceksiniz. Bu kadar zorlanmayı, bu kadar bitikliği, bu kadar kaybı hafızam almıyor. Tarihin en anlamlı ve en uzaktan tutacağım birçok kazanımlarını adeta hiçe sayabilir ve kolay vazgeçebilirsiniz. Öfkem iki yönlüdür. Neden bu kadar ucuz kaybediliyor, neden çok rahat kazanılabileceği halde kazanılamıyor?

Bir çorbaya, bir sigaraya kırk takla atan bir adam, cennet misali bir yaşamın imkânlarını neden anlamak istemiyor? Elini uzatsa onu tutacak, ama tutmak istemiyor. İşte burada yaşamın bir kara cahili, hiçleşmenin artığı, sıfırda değil eksilerde yaşayan birisi söz konusudur.

Benim kendime söylediğim sözler, yakıştırdığım tutumlar var. Aldatıcı olmamaya, aynı zamanda kimsenin de beni aldatmamasına büyük özen gösterdim. En büyük saygıyı gerçeğin kendisine gösterdim. Fakat buna sahip çıkan çok az kişi var. İsterdim ki, karşımda muazzam anlayabilen, görebilen, tartışabilen ve kararlaştırabilen kişiler olsun. Şu son süreçlerde yaptığım çözümlere, partiye ve savaşçılara yaptığım çağrılara bakın; içinde her şeyi bulabilirsiniz. Bir karşı savaşı mı, bir kontra kişiliğinin iflah olmaz inadının sonuçları mı, ne dersenez deyin, kendimizi bununla karşı karşıya buluyoruz. Bu durum, tarihteki bütün isyanlarda nasıl bir günde felaketi getirdiyse, attığımız birçok adımda da başınıza bela getirdi. Şimdi "*Seni de ezeceğiz*" diyorlar. İddiaları budur.

Bazıları "*En değme Kürt isyanı on bin, elli bin, yüz bin kişiyle başlar, ama ömrü birkaç aylıktır; sen sıfırlardan, hat-ta eksilerden başladın. Nasıl oluyor da hem bu işi geliştirdin hem de tarihini uzattın?*" diyorlar. Bu yalnız düşmanın tepkisi değildir; ben onu hiç önemsemiyorum. Halka da herhangi bir şey söylemek istemiyorum. Ama bizzat bu savaşımın içinde yer alanların sızlanmalarından büyük üzüntü duyuyorum. "*Neden bu işi geliştirip sürekli kılıyorsun?*" diyorlar. Bu objektif olarak kendini dayatmadır. Belki de hiçbiriniz fark etmeden, en keskin sözden daha keskin bir davranışla kendinizi dayatıyorsunuz.

"Böyle bir sistem altında yaşayan biz Kürtlerin buna karşı direnmeye ne hali, ne içeriği, ne de tarzı var. Sen uygun şekilde yapıyorsun" diyorlar. Tabii bu onlara göre öyledir. Bunun bilimde ve hiçbir savaş tarihinde yeri yoktur. Peki, o zaman bize neden imkânsız şeyleri dayatıyorlar? Bu ne halklar tarihinde, ne de kişilerin normal yaşam gerçeğinde vardır. Şimdi sizin en büyük savaşımınız budur ve bunu son süreçlerde çok çarpıcı bir biçimde görüyorum. Kölelerin kolay özgürleşmek istemediğini bildirdim, sömürgeciliğin artıkları ve uzantılarının çok etkili olduğunu da bildirdim, ama bu belirttiğim bundan öte bir şeydir. Bu acı ama çok önemli bir gerçektir.

İşlerinizi kolaylaştırmak için çok şey yaptım. Ülkemizde sadece günlük bir somun ekmekle idare etmek için yine dört elle yaşama koşuyorlar. Sanıyorum halkımızın yüzde sekseni işsizdir, işi olanlar da bir somun ekmeği kurtaramıyor. Ölüm her zaman yanı başlarında, kemikleri birbirine geçmiş, gözlerinde fer kalmamış, açlıktan ağızları kokuyor, ama her şeye rağmen bu yaşama dört elle sarılıyorlar. Amed sokaklarında bir ekmeğin için yaşlısı-genci, kadını-erkeği nasıl kıyamet koparıyor. Bunu hiç biriniz inkâr edemezsiniz. Halkın ezici bir çoğunluğu kuyruklardadır. Peki, size soruyorum: Sizin bir açlık sorunuz var mı? Somunu hiç sorun yapmıyorum, ama aslında önemlidir. Bir ideolojik açıklığınız, bir politik açıklığınız var mı? Biz bunların hepsini doyurmak için olağanüstü çaba harcamadık mı? Hatta başarılar için bile bir açıklığınız var mı? Bunu da öyle kendi ellerinizle kazanmadınız, tam tersine çoğunu biz bahsettik. Ama buna rağmen, bu tepki neden? Bu duyarsızlık, bu yaratıcılıktan uzak yaklaşımlar neden?

Bir sigaraya kırk takla atacaksın, ama bir zafer gerekçesine ilgi bile göstermeyeceksin! Kim olursa olsun böyle ya-panları affetmeyeceğim. Ben bu tutumlara karşı korkunç savaşırım ve bunları yakaladığımda halledinceye kadar bı-rakmam. Bunun için önümde hiçbir engel tanımam, "Bırak bir kez kendimizi yaşayalım" diyenlere de aman vermem. Bu dayattığımız şey yaşam değildir; burada yaşama ihanet ve yaşamın inkârı var. Kimse elinizdeki yaşamı almak istemiyor. Bunu sembolik olarak söylüyorum. Sizin için her şey bir sigara izmariti kadar değerlidir. Ben buna isyan ediyorum. Siz bunun kavgasını bana dayatıyorsunuz. Beni saf, kolay göz ardı eder ve yutar sandınız. Çünkü herkes sizi uyutmuş, size bir şeyler dayatmış ve sizi bu noktaya getirmiş. Siz de beni öyle etkileyeceğinizi sandınız. "Bir dayatır, iki dayatırız" alışkanlığı çok yönlü yaşam tarzınızdır. Bunu biraz daha doğruya yakın anlamınızı istirham ederim. Bu, size boyun eğe-ceğim anlamına gelmez. Çoğunuz müthiş uzlaşmacısınız, ama aynı zamanda birbirinizin canına da okuyorsunuz. Böyle yaşam sözüm ona hakları içinmiş, yaşamın gerekleri içinmiş! Ama öyle bir kayaya çarptınız ki -artık şans mı, şanssızlı-ğınız mı- bize kök söktüremezsiniz. Biraz insafli olun. Basitlikten vazgeçmek sizi neden rahatsız ediyor? Beyninizin müthiş düşünme kabiliyetine sahip çıkın. Bilim, insanoğlunun beyninin yirmi binde birini bile kullanamadığını söylüyor. Siz beyninizin yirmi binde birini de-ğil, yirmi milyonda birini bile kullanamamışsınız. Peki, neden kullanmıyorsunuz? Yürekler neden bir ülkenin kaybedilişi-ne, bir ülkenin kazanılışına, özgür bir yaşamın kazanılışına dair çok soylu duygularla amansız çarpmasın ki? Çok basit ve bencil şeyler için kıyametler koparacaksınız! Ben

buna yürek mi diyeceğim, ben buna kişilik mi diyeceğim? Bu yaşa-ma asla izin vermem ve var olduğum sürece kimseyi böyle yaşatmam. Bu benim asli görevimdir. Bu konuda hiç kimse kendini aldatmasın, kendini örnek göstermesin. Bir kişi kendini nasıl başkalarına teslim eder? Tarihte bütün bir halk söz konusu olduğunda, kendisini başkalarına teslim eden bir halkı gösteremezsiniz. Hiçbir şeyin sahibi olmadım. Ne bir ülkenin, ne bir özgürlüğün, ne bir kimliğin, ne bir partinin sahibi olan, her gün kendini inkâr eden, kendinden kaçan ve tersine koşan bir halkla biz kendimizi nasıl var ettik, kendimizi nasıl kabul ettirdik? Kim bunu inkâra yeltenebilir?

**Sizi bu yürekle, bu duygularla
Bu bilinçle ve bu örgütlülükle
Bu savaşa katmak istemezdim
Bu benim ne görüşüm
Ne de onayımdı
Bunu yalnız bir şey için
Gidecek başka bir yeriniz
Olmadığından kabul ettim
Siz bir çaresizliğin savaşçıları
Eğer büyük bir özgürlük isteminin
Savaşa adım atışın
Büyük ve yiğit savaşçıları olsaydınız
Biz bu savaşı çoktan bitirmiştik**

Partililere, savaşçılara karşı kendimi abartmak istemiyorum. Ama gerçekten çok özel yöntemlerle kendimi size ta-şımazsam, bırakın savaşmayı, normal yolda bile yürüyemezsiniz. Buna yüreğiniz yetmez, gerçekçi olun. O silahların elinize verilmesini, o köprülerden, o yerlerden getirilmesini düşünün; bu işleri özel ellerle organize etmesek, düz yolda bile devrilirsiniz. Kendinize göre küçük hesaplarınızın sizi nasıl amansız bir

biçimde bölük bölük, grup grup devirdiğini çok iyi biliyorsunuz. Kalanları da çok özel tedbirlerle biz yaşıyoruz. Çok güvendiğiniz bir savaşçılığınız varsa, onun arkasında da çok örgütlü olarak biz varız. Kendimizi bu denli size verdik. Yaşamınız için gerekli olan şeyleri de elinize biz verdik. Açık söyleyeyim, bir gıdanın temini bile emektedir. Özel bir yönetim ve önderlik olmasa, kimse kimseye bir parça ekmek vermez. Çünkü halkımız çok yoksuldur ve tüm dünya da onun düşmanıdır. O halde bunları size kim verecek, neden gerçekçi olmayalım? Ailelerinizin bile size doğru dürüst bir şey vermediğini biliyorsunuz. Bunlar çarpıcı gerçeklerdir ve kaçınılmazdır. Kaçınılarak da bir yere varılmaz.

Mücadelede kızlar öne de geçiyor. Hiçbir erkek kendini böyle vermez. *"Bu akıl dışıdır, gelenek dışıdır"* diyebilirsiniz, ama ben vermek zorunda kaldım. Çünkü beterin beteri bir cins söz konusudur. Yürütmek için, yaşama biraz çağır-mak için daha başka ne yapabilirim ki? Adı Jin'dir, ama kendisi yaşamın en büyük belası haline gelmiş. Bütün bunların derin bilincinde ve duygusundayım. Ben böyle çalışıyor ve böyle yaşıyorum. Ama bunun karşısında sizler nasılsınız? Sizi bu yürekle, bu duygularla, bu bilinçle ve bu örgütlülükle bu savaşa katmak istemezdim. Bu benim ne görüşüm, ne de onayımdı. Bunu yalnız bir şey için, gidecek başka bir yeriniz olmadığından kabul ettim. Siz bir çaresizliğin savaşçıları-sınız. Eğer büyük bir özgürlük isteminin, savaşa adım atışın büyük ve yiğit savaşçıları olsaydınız, biz bu savaşı çoktan bitirmiştik.

Bu Halkın Yarattığı Tek Değeri Şahadet Çizgisinde Yürüyen Savaşçılarıdır

Demek ki, 15 Ağustos Atılımı'nın irade, inanç, bilinç ve büyük çabayla çok önemli bir ilişki-

isi vardır. Hem de en be-nim diyen insanoğlunun planlayıp örgütleyemeyeceği kadar bir ustalıkla yürütülüşü vardır. Eğer bundan sonra bu sa-vaştaki on dört yılı kendinize mal edecekseniz, bu belirttiklerimizden bir şeyler anlayın. Söz verdiğiniz için sizi kırmak istemiyorum. Zaten kimseyi de kovacak durumum yoktur. Ama sizin bu savaşırlığınızın onaylamıyorum. Bunu çok vurgu-ladım. Bu durumunuz sözlerinize ve karar düzeylerinize denk değildir. Kendi kendinizi giderek boşa çıkarıyorsunuz. Bu bir kader midir? Çizgi netleşmiş, siyasi dersler, parti dersleri, savaş dersleri çok iyi alınmıştır. O halde neden bunla-rın yüzde birini bile uygulama gücünü göstermiyorsunuz? Bir onur meselesi olarak da bu sizi ilgilendirmelidir. Bazıları-nın bile bile yoldan çıkardığı birisine neden zamanında birinizin eli uzanmıyor? Yalnız sonradan dur diyorsunuz, ama *"Çok ayıptır, bu yetersizlik size yakışmıyor"* diyemiyorsunuz. Çok açık ki, bu konuda yetersizlikleriniz var. Peki, neden?

Bu savaşın sorumluluğunu bütün dünyaya karşı üstlendim. Bu öyle az bilinç ve az yürekle de değildi, dünyanın gözü gece gündüz benim üzerimdeydi; nefes nefese, baskılarını ensemde hissederek dünyada temsil yaptım. Bu işi başka kimse yapmadı. Sizlere karşı sorumlulukların nasıl yerine getirildiğini tek tek açmak istemem, ama hepsini bilinçle en yüksek sorumlulukla yaptım ve bunda başarılıyım. Buna karşılık kendinize bakın: En sıradan bir iş konusunda bile ken-dinize gerektiği kadar sahiplik etme, sözünün sorumluluğunu duyma gücünü göstermiyorsunuz. Bu durumda savaş çiz-gisi ve imkânları ne kadar güçlü olursa olsun, alınacak bir mesafe yoktur. Kendimizi hiç kandırmayalım.

15 Ağustos Atılımı'nın yine en çok göz önüne getirilmesi gereken bir gerçeği de şahadetler gerçeğidir. Savaşlarda kayıp olmaz demiyorum. Ama 15 Ağustos Atılımı'nın ve sonrasındaki bütün yılların şahadetlerinin neredeyse ezici bir çoğunluğunu bir türlü içime sindiremiyorum. Bana göre şahadet böyle olmamalıdır. Yerinde olmayan adımlar sonucu gerçekleşen şahadetler çok üzücüdür. Bunların nedeni biraz daha açıklanabilir. Çünkü bu halkın belki de yarattığı tek değeri şahadet çizgisinde yürüyen savaşçılardır. Eğer onları ucuz kaybedersek bu, halka yapılacak en büyük kötülük olur. Bunların nedeni kendinizsiniz. Biraz kendi kendinize ve yanı başınızdakine dikkat etseydiniz, ne bu şahadetler böyle olabilir ne de düşman bu kadar umutlanabilirdi. Demek ki, siz böyle cüce kalabildiniz. Tabii bu daha da acı bir gerçektir; bunu da görmeye çalışıyorum.

Kendini böyle bine, on bine, yüz bine bölerek sunan kişilikler ancak bu kadar olur. Başka ne umabilirsiniz ki! En iyi niyetliniz böyledir. Bir canınız var, onu da bu kadar rahat ve ucuz verebiliyorsunuz. Tabii *"Sen bizden daha başka ne isteyebilirsin ki"* diyeceksiniz. Doğru, sizden başka bir şey istemem. Canınızı da verdikten sonra sizden başka ne iste-nilebilir ki? Ama bu yetmiyor ve hiçbir şeyi de kurtarmıyor. Aslında bu canın da ne kadar sizin canınız olduğu belli de-ğil. Herhalde bu can başka bir can, başkalarının canı değil. Çünkü bu yaşamın sahibi olsaydınız, bu canı böyle götürmezsiniz. Bu çok açık ve işte ben buna hayıflanıyorum. *"Bizi bu hale düşmanımız sokmuş, neden üzerinde bu kadar ısı-rarla duruyorsun"* diyeceksiniz. Ama bizim de bir yaşam dehamız var. İnsanın genel ölçülerinde kendimizi biraz daha tanıdık. Bunu düşünmek istiyoruz. Bana bu fırsatı

verin. Şimdiki dayatmalarınız bu fırsatı bile vermiyor. Bütün bu sa-vaş çabalarını, bütün bu inanılmaz koşuşturmaları insanlara bir yol sunmak ve bir köprü uzatmak için, insan olarak dü-şünmek ve mümkünse yaşamak için yaptık. İnsanlar iddialarına başka türlü sahiplik edemezler.

Ben mi size iddialarınız küçük olsun, kararınız zayıf olsun diyorum? Tam tersine, iddianızın ve kararınızın büyümesi için inanılmaz bir çaba içindeyim. Tabii bunun savaşımı da yürütülüyor. Şahadet gerçeğine çok değişik de olsa mutlaka bu anlamı vereceğim. Eğer bir sonuç çıkarılacaksa, zayıflıklarınızın, çarpıklığınızın ve cansızlığınızın ağır etkisi altında yaşanan bu şahadetler aşılmalıdır. Yine öyle bir noktaya gelelim ki, mümkünse bu önümüzdeki yılda sizler kolay ölme-meli veya şahadetin büyük anlamına uygun bir biçimde ölmelisiniz. Bu adeta ölümsüzlüğün bir yürüyüşü olana dek böyle olmalıdır. Ucuz yaşamı yerle bir etmek durumunda olduğumuz gibi, ucuz şahadetleri de artık kabul etmeyeceğiz. Nasıl ki ucuz ve çok içeriksiz yaşama hayır diyorsak, ucuz şahadetlere de hayır diyoruz. Bu noktaya geldik. Şunu açık-lıkla vurgulamalıyım ki, Haki'ler, Agit'ler, Mazlum'lar gibi büyük şehitlerimize anlam verip, bunun mutlak bir gereği olarak yaşama sonuna kadar saygıyla, örgütlü yaklaşarak savaş çizgisine ve zafer gerekçelerine varlığımızla anlam vermezsek, bizim şahadetlerimiz yüce şehitlerin yolunda bir şahadet olamaz. Bu, yaşam için de aynen öyledir. Ben kendim de bunları yaşadım.

Yaşam karşısındaki tavrım, öncelikle halkımıza dayatılan yaşamı büyük bir inkârdır. Sizin yaşam dediğiniz birçok şeyi de inkâr ediyor ve bunu başta kendime uyguluyorum. Olacaksa bir

yaşam, bunu sonuna kadar özgürce tartışıp kararlaştırarak, bir halkın, bir tarihin ve insanlığın onayından geçirecek kabul edeceğiz. Aksi halde biz bu biçimde yaşa-dığımızı sanmayacağız, aldanmayacağız. 15 Ağustos Atılımı bu anlamda yaşamı tanımlıyor. Bu tanıma ulaşmadan yaşama-mak olmaz. Nasıl böyle ölümü kabul etmiyorsak, yaşamı da artık bu genel geçer ölçülerle kabul etmeyeceğiz.

Tabii daha da sorgulanacak bir şeyler var. Bir ARGK şekillenmesi ve bunun öncü partisi, hatta halkın cephesi var-dır; fakat bunlara fazla dokunmuyorum. Dikkat ederseniz, son yıllarda beni ilgilendiren bu isimler de değildir; ben içerikle, özle uğraşıyorum. Çoğunuz bunların adını söylemeye bayılıyorsunuz, ama bunların gereklerinden habersizsiniz. Böyle değerlendirilen ARGK ve PKK'yi ne yapacağız? Adı bile fazladır. Adını ağzıma bile almam. Ama bir parti davası var, bu işler partisiz olmaz. Zaten çok değişik bir partisizliği bu yıllarda çözdüm ve uyguluyorum. Hiçbir reel sosyalist partide görülmeyen bir sınıf mücadelesini, enternasyonalist bir mücadeleyi yürütüyorum ve yürüteceğim.

Düşman da biliyor ki, yürüttüğümüz bu savaş salt dar boyutlu bir savaş değildir; tüm toplumsal savaşımın en kapsamlısı PKK'de gerçekleştirilmektedir. PKK salt enternasyonalist bir hareket de değildir; hümanizmin, insanlığın en kapsamlı özüne de PKK'de ulaşılmaktadır. Bu çok özenle ve bilinçli çabayla bu yıllarda verilen bir savaşımdır.

Biz Kimsenin Adını Bile Söyleyemediği Bir Ülkenin Yurtseverliğini Yaptık

Büyük özgürlük adımlarını attık. Düşünün, kadında geliştirilmek istenen özgürleşme düzeyi, en gelişmiş toplumların düzeyinin bile çok

ilerisinde bir özgürleşme iddiasıdır. Bu, insanlığa ve özgür insana ne kadar bağlı olduğumu gösterir. Dar milliyetçi kelimeler ağzımızdan hiç çıkmadı; şöyle büyük ulus, şöyle milli çıkar diye herhangi bir söylemde bulunmadım. Halklar için ana topraklar değerlidir, çünkü yaşam onun üstünde gerçekleşir. Halkların ana topraklarına saygısı sonuna kadar gereklidir. Halkların ulusal gerçekliğine büyük saygı gerekir. Ulusal gerçeklik, vazgeçilmez bir toplumsal özelliktir. Ama "bir karış toprağı hiçbir şeyle değiştirmeyeceğiz" biçiminde yaklaşan bir şovenist değilim. Amansız milli çıkarlar uğruna konuşmalar da yapmıyorum. İşte bu bizim insanseverliğimizdir, büyük enternasyonalist değeri-mizdir.

**Biz kimsenin adını bile
Söyleyemediği bir ülkenin
Yurtseverliğini yaptık
Biz hiç kimsenin kimliğini bile
Ağzına almak istemediği bir halkın
Gerçeğini ortaya çıkardık
Herkesin adeta utanarak kaçmak
İsteddiği ulusal özelliklerin
Gerçeğini vurguladık**

Biz kimsenin adını bile söyleyemediği bir ülkenin yurtseverliğini yaptık. Biz hiç kimsenin kimliğini bile ağzına almak istemediği bir halkın gerçeğini ortaya çıkardık. Herkesin adeta utanarak kaçmak istediği ulusal özelliklerin gerçeğini vurguladık. Ama bütün bu konularda nasıl aşağılık bir durumun kader olmadığını belirttiyse, bunları böyle görkemli bir devrimde yürütmenin de bizim için öyle çokça duygulandırıcı bir şey olmayacağına belirtiyoruz. Çok mütevazıca, yapılması gerektiği kadar yaptık diyoruz. Bu savaşta çoğunuzun belki de pek anlayamadığı birçok

önemli ideolojik, si-yasal ve evrensel yaklaşımların da sahibi olduk. Bugün bu mücadelemizle dünya insanlığı bile ilgileniyor.

Diğer Kürt örgütleri ve şahsiyetleri de var. Bunlar en bencil, en ipe sapa gelmez tavırların sahibi olarak bizzat efendileri tarafından bile adam yerine konulmuyorlar. Biz bunlara karşı da amansız savaştık. Onlar bize, biz onlara karşı savaştık. Ama bugün onlar bile adeta Sezar'ın hakkını Sezar'a teslim edercesine bizim hakkımızı bize teslim etmek zorunda kalıyorlar. Demek ki, çok etkileyici ve önemli işler yaparsanız, en güçlü düşman bile sizi takdir etmekten kendini alıkoyamaz. İnanıyorum ki, tarihte oldukça barbar bir tarzın sahibi olan ve tepeden turnağa ordu-millet olgu-suyla kendi kendini tarif eden Türk gerçekliğinin özel savaşımının kendisi de bunu bir gün itiraf edecektir. İnsanlık budur. "Biz çok yarıldık, biz çok kötü savaştık ve kötü kaybettik" diyecekler; öyle az savaştıkları için değil, doğru sa-vaşamadıkları ve insanlıkla savaşamayacakları için bu noktaya gelecekler.

Savaş çoğunuzun sandığı gibi değil, böyle geliyor. Sizin savaşçılığınız, özel savaşın kazanması için bir malzemedir; ona bin defa cüret kazandırabilirsiniz. Ama yürüttükleri savaşın insanlık dışı karakterini ideolojik, siyasal ve taktiksel olarak açığa çıkardığımız için düşmanı bu savaştan vazgeçireceğiz; onu bu noktaya getiriyoruz. Yoksa düşman sayı ve teknik üstünlüğüyle bizi bir günde silip süpürür. Dünyanın en azgın ordusudur, siz onun ağzında küçük bir balık bile olamazsınız. Bunun için savaş gerçeğimizi iyi tanıyalım ki yutulmayalım ve kendimizi bu anormal durumlara düşürmeye-lim.

Bu belirttiğim çerçevede savaşta savaş yapan, bizi de düşman karşısında güçlü yapan

nedenler vardır. Bu nedenlerin hepsi birbirine bağlıdır. İdeolojik ve siyasi bağ kadar, onu temsil eden insanın büyüklüğü de önemlidir. Bu insan biraz sağlam dursa bile bu savaşı kazanır. Burada sizin çabalarınızın büyüklüğünü belirtmeme gerek yoktur. İşkencelere katlanıyor, çok fedakârlık yapıyor, çok cesur da oluyorsunuz; ama sizde onun kimliği ve kişiliği yoktur. Biz buna üzüldü-yoruz. Bu yetkin insanlık temsili olmazsa ve onun gereklerini sonuna kadar kendinize egemen kılamazsanız, bin kat da-ha cesur ve fedakâr da olsanız, bu savaşı kazanmak şurada kalsın, darbe üstüne darbe yemekten kurtulamazsınız. Gerçekçi olalım derken, bir de savaşın bu yönünü kast ediyorum.

İsterdim ki, bu savaşın on üç yılını yıl yıl, ay ay, hatta gün gün size anlatayım. Bunu birileri ilerde mutlaka anlatma-lıdır. Eğer bu çizdiğim çerçevede siyasal, askeri, hatta edebi romanlar ve hikâyeler biçiminde değerlendirerek anlatı-lırsa, inanılmaz bazı gerçekleri tespit edeceklerdir. Orada büyük bir insanın insanlıktaki ısrarı, güzellikteki ısrarı inanılmaz ölçüde hem heyecan verici, hem de çok trajik olarak görülecektir. Biz bunun gerçekleşmesini size sunarak di-yebiliriz ki, bu biçimde hem büyük bir düşüncenin ideolojik, askeri ve siyasi boyutta gelişimine, hem de duyguların bü-yüklüğüne ulaşabilirsiniz. Çünkü artık zemin var. İstedığınız kadar yüreklenebilir, istediğiniz kadar düşünebilirsiniz. Kişilikleriniz şimdi belki bunun önünde engeldir. Ama onu biraz aştığınızda göreceksiniz ki, bütün umutlarınız ve arzu-larınızın gerçekleşmesi söz konusu olacak.

Bu yılları incelemeyişiniz büyük bir talih-sizliktir. Yaşananlar karşısında darsınız. Başarılanlar ve çok geniş olanaklar karşısında yoksul ve çaresizsiniz. Bu nedenlerle bu kişiliğiniz

adına üzülyorum. Kendinize yapabileceğiniz en büyük iyilik, kazanabileceğimiz bu savaşı bizzat kendinize mal etmektir. Gerçekten emrinize pek çok malzeme verdik. Buna rağmen eğer bir şey alamazsanız, bu yaşamın militanı ve savaşçısı olmak bir yana, onun bir ayak bağı olursunuz. Böyle-ce kendinize işkence yapmış olursunuz, yani sürük-lenirsiniz. Nasıl düşman sizi bu vahşi uygulamalara tabi tutarak sa-vaşın dehşetine götürmek istiyorsa, aynen bu durumlarda kalırsınız. Bunun için savaş çizgisinin, savaş gerçekliğinin anlamı ve önemi büyüktür diyorum. Bu, acı ve asla düşülmemesi gereken bir durumdur. Bu duruma düşmemek için onun anlamını, biçimlenişini, tüm tarzını ve tempo-sunu sorunlarıyla birlikte inceleyecek ve gerekeni yapacaksınız. Aksi halde bu büyük işkence çekm-enize, acılarınıza katlanamam. Yüreğim durur, orada yüreğimi çalıştıramam, çünkü dayanılmaz ve bunun suçlusu da siz olursunuz.

Neden imkânı göremediniz, neden tarzı yakalayamadınız? Çünkü çizginin mutlak gereklerine sahip çıkamadınız. Bu vahşet bu nedenle sizi bekliyor. Dolayısıyla sorumluluğunuza da bu anlamda sahip çıkacaksınız. Kendinize yapabileceği-niz en büyük iyilik, çıkaracağınız en büyük ders, sizi düşman karşısında çok vahşi bir uygulamayla karşı karşıya bırakan bu tutum ve davranışlara kesin son vermektir. Bu amansız savaş tarihini bütün yönleriyle delik deşik etmek isterdim. Dikkat ederseniz, bunu yapmaktan bıkmıyorum. Bu konuda yüzlerce ciltlik değerlendirme yaptım. Bu tarihi bıkip usanmadan, hele hele dönemsel olarak yıl yıl anlatmak ne anlama gelir? Bu dönemlerin kritikliği neydi ve nasıl aşıldı? Adeta nefesimiz kesilmek isteniyordu. Nasıl nefes nefese getirildik? Bir halkın son umudu kurutul-

mak isteniyordu. Bu umut birkaç yılda nasıl kurtarıldı? Bunların hepsini bütün askeri, siyasi ve edebi yönleriyle anlatmak isterdim ve anla-tıyorum da.

Bu konuda bir hatanız, bir yetersizliğiniz de şudur: Sonuç çıkarmayı bilemiyorsunuz. Küçük şeylerle, basit duygu-larla çok uğraşıyorsunuz. Ama çok tayin edici, çok anlamlı olanları bir türlü esas alamıyorsunuz. Küçüklüğünüzün ve çapsizliğinizin bir nedeni de bu oluyor. Onun için çok önemli bir ders de, olup

biteni büyük bir duyarlılıkla anlamanızın gerekliliğidir. Çünkü bir ulusun dirilişi, yaşama göz açma, var olma, onur ve şeref kazanma dediğimiz ve her şeyiyle yaşamın ta kendisi olan

bu süreci değerlendiremezseniz, bundan sonra başarılı bir savaşçılığı bir yana bırakın, kendi-nizi tarif bile edemezsiniz. Gücünüz varsa öncelikle olup biteni bütün yönleriyle anlayın. Bu ayıp değildir; ayıp olan an-lamamakta ısrardır. Kendi basitliğinde, tükenmişliğinde, bireyciliğinde, her türlü yüzeysellikte ve hafiflikte ısrardır. Savaş içinde bunun yeri olamaz.

Parti Öncülüğü Dışında Bu Savaşı Yürüteceğini Sanmak Gaflettir

Şimdi 15 Ağustos Atılımı'nın Kürdistan ulusal kurtuluş tarihindeki yeri ve anlamı üzerine fazla değerlendirme yap-mak istemem. Bunu artık herkes yapabilir. Bunun nasıl bir diriliş ve kurtuluş adımı olduğunu, bütün bir tarihin binlerce yıldan beri baş aşağı gidişini nasıl yükselişe doğru yönelttiğimizi, en önemlisi de tarzımızın nasıl ölümsüz ve

yenilmez bir tarz olduğunu artık görüyorsunuz. Bunların hepsini rahatlıkla değerlendirebilirsiniz. Bu savaşımın siyasetle bağlan-tısının, uluslararası boyutunun ve diplomatik çevresinin üzerinde önemle durmalısınız.

Açıklıkla vurgulayayım ki, uluslararası siyasi dengelerin ve diplomasinin gereklerini bir gün bile göz ardı etseydim, siz böyle yıllarca savaşmak bir yana, bir gün bile savaşmazdınız. Bu konularda çok büyük bir bilinç yetersizliğiniz var.

Birincisi, uluslararası dengeyi ve en önemlisi de diplomasinin gerçeğini nefes nefese takip ettiğimiz için bu adım atıldı. İkincisi, bu savaşın Kürdistan realitesiyle ilişkisi vardır. Hiç kimse "*Şans*

güldü, yardım etti ve oldu" demesin. İğne ucu kadar bir imkânı değerlendirerek yıllarca onun hazırlığını yapmak kadar, en dakik anını bile hesaplayarak ve en çok adım atılması gereken yerde adım atarak yaklaştık. Yani burada taktik ustalık var. Kürdistan realitesinin siyasi, askeri ve ekonomik durumunu kimsenin kitapta yerini gösteremeyeceği bir incelik ve hassasiyetle değerlendirerek o adımı atıyoruz. Bu iş öyle kendiliğinden olmuyor. Ulusal, toplumsal ve siyasal gerçeklikle, hatta onun kişilik özellikleriyle müthiş bağlantıları vardır. Bir kişiyi bile bu savaşa hazırlamak için bin dereden su getirdim. Bir savaşçıya yürek ver-mek, bir silahı elde etmek ve karınlarını doyurmak için yıllardır çaba harcıyorum.

Biliyorsunuz ki, bu ülkede kendiliğinden yaprak bile kıpırdamaz. Düşmanın da imha etmek

istediği ulusal kurtuluş adımı çok görkemli ve sonuçları çok ağır olacak bir biçimde atıldı. Büyük duyarlılık ve emek olmasaydı, bu atılım gerçekleştirilemezdi. Kısaca kolay başlatılmadı. Büyük bir hesap kitap işi ve büyük bir çabanın sonucu olduğunu göz önüne getirmeden bu savaşı anlayamaz, dolayısıyla hakkını da veremezsiniz. Şimdi silah ve mermi harcayarak savaşçılık yaptığınızı sanıyorsunuz. Ben de bunlara bir görüşte, bu değerlere nasıl ihanet ediyorlar diyorum. Çoğunuz birçok değeri düşmana kaptırıyor, ardından

"Kendimizi kurtardık ne mutlu bize" diyorsunuz. Biz bu işe böyle başlamadık. Bu savaşın mantığınca böyle kaybetme yoktur. Ben her zaman ona karşıyım ve asla öfkem dinmeyecek.

Bu savaşta PKK adına attığınız adımlar var. Yıllarca verilen çabayla PKK'yi, ideolojisini kelime kelime oluşturmak ve ilişkileri yaratmak ne anlama geliyor? 15 Ağustos Atılımı gibi bir adım atmayı bir yana bırakın, onun öncesinin sıradan bir adım atmak bile nelere mal oluyordu? Ankara'da bir adım attık. Her bakımdan kuşatılmış ve insan yüreğinin asla çıkışı yapamayacağı bir yerden çıkış

yapmak, Kürdistan'ın o alaca karanlığında, hiçbir umut vermeyen o çatlamış topraklarda, bu toprakların ne ekersen anında kuruyacak gerçekliğinde PKK'yi yeşertmek, PKK içinde bazı iradeli insanların ortaya çıkartmak yıllarımızı aldı. Kimse bunun hesabını yapmıyor. Fedailer çok geliyor, ama siz onu bana sorun. Bir tane insanın yüreğini yaratmak için neleri nasıl yaptım? Şimdi bunları idrak etmeden, 15 Ağustos Atılımı'nı, bunun öncü partisinin oluşturulmasındaki o inanılmaz çabaları, ölüm kalım meselesi gibi nefes nefese, oldukça

duyarlı ve çok yaratıcılık isteyen ideolojik, siyasal, örgütsel ve kitlesel ilişkileri anlamazsanız. Nasıl savaşımın içinde bu kadar hata yapıyor ve savaşın bir kontrası bile olmaksızın kendinizi kurtaramıyorsanız, parti öncülüğünü tüm tarihi içeriği ve mili-tanlığının bütün özellikleriyle, Haki Karer'den başlayıp bir şehidin anısını yerine getirmek için sergilenen o inanılmaz çabalarıyla

değerlendiremezseniz, bu savaşın askeri çizgisini anlayamaz, dolayısıyla gereklerini yerine getiremezsiniz. Gerçek biraz da budur.

O açıdan çıkarabileceğiniz en önemli ders, 15 Ağustos savaşımının öncü ile bağlantısını değerlendiremez ve onu ön-cüye yaraşır bir askeri çizgide yürütmezseniz, bu savaşı yürütemeyeceğinizdir. Şimdiye kadar olduğu gibi yürüttüğünüz savaşın büyük bir kısmının düşmana umut vermesinden ve sizi kontrolüğe kadar götüren bir tarzın sahibi yapmasından kendinizi kurtaramazsınız. O açıdan parti öncülüğünün doğru kavranmasını ve

uygulanmasını olmazsa olmaz ka-bilinden birinci şart olarak değerlendiriyorum ve sonuna kadar da böyle olmak zorundadır. Kim bunun dışında savaş yürüteceğini sanıyorsa, o kişi ya bir gafilidir, ya ne yaptığını bilmez bir iflah olmazdır, ya da bile bile bir sınıf düşmanlığını veya kontra tarzını bize dayatmak istemektedir. Öncülüğü göz ardı edenin, niyeti ne olursa olsun, gerçeği budur.

Şüphesiz bu savaş kendi içinde bir askeri çizgiye sahiptir. Hiç kimse askeri bilimin burada yeri ne demesin. Bunun üzerinde oldukça yoğunlaşma sağlanmış, bütün insanlık tarihinin savaş tecrübeleri gözden geçirilmiş, ama bununla yetinilmemiştir. Kürdistan tarihi, isyanlar tarihi, hatta zorla ayakta tutulan bir gerçeklik bütün yönleriyle gözden geçirilmiş ve zora karşı zorun şart olduğu sonucuna varılmıştır. Tabii bu yetmiyor. Karşıdaki öyle bir zor ki, ufacak baş-kaldıran anında eziliyor. İsyandaki zor bununla bağlantılıdır ve daha kötü bir düşüş gerçekleşiyor. Demek ki, hem zor karakterini doğru çözeceksin, hem de bu zor karşısında imha olmamanın en ince yasalarını bulacaksın.

Bu halkın tarihinde nasıl oluyor da yüz binlerle başlayan isyanlar birkaç ayda bitiriliyor? Buna karşılık nasıl oluyor da sıfırdan, eksilerden başlayan bir savaş böyle gelişim gösterebiliyor? Bu öyle kendiliğinden veya sizin yürüttüğünüz savaşçılığınızla da bağlantılı değildir. Bu zor teorisinin pratikleşmesi için bütün savaş tarihlerini, bütün askeri kişilik-leri göz önüne getirmekle birlikte, özgün yönlerine gereken dikkati vermek, cesaretli ve sabırlı olmak kadar imkânları da iyi değerlendirmek gerekiyordu. Bir dost imkânı, bir insan ilişkisi büyük bir duyarlılıkla, sorumlulukla ve cesaretle değerlendirilip mutlaka doğru karşılanmalıydı. Yani şimdiye kadar belki de savaş

tarihinde hiçbir komuta kişiliğinin düşünmek bile istemediği bir askeri tarzı biz bu yıllarda müthiş uyguladık. Teoriyi oldukça dikkate almakla birlikte, daha çok kendi içinde günlük olarak anı anına yenilgiye götüren tarzın önünü karşı tedbirlerle keserek, böylece sürekliliği ve gelişmeyi sağlama alan bir ordulaşma ve eyleleşmeyle genel yönetimi, sevk ve idareyi üstlenerek bunu biz yürüttük.

Siz bunu incelemiyorsunuz. İsrarla bencil ve bireyci tarzınızı hem de sevdalanmış olarak dayatmaktasınız. Bu yanlış. Komuta kişiliklerinizi adeta ezip geçiyorum. Çünkü nedenler ve kanıtlar kendinizden vazgeçtiğinizi gösteriyor. Böyle komutan olmaz. En benim diyeniniz bile komuta çizgisinde ne kadar *"Ben iddialıyım ve şurayı düşüreceğim, bura-yı halledeceğim"* diyebiliyor? Bunların en iyi yaptığı şey, kendisini benim üzerime yük diye atmaktır. Bundan daha ötesini ortaya koyan var mı? Yıllardır savaşın içinde kalanların getirdikleri şey çözüm yolları ve çözüm olanakları değil ağır sorunlardır. Hiç hak etmediğim halde bütün sorunları biriktiriyor ve üzerime atıyorsunuz. Burada artık normal bir yoldaşlık, bir komutanlık esprisi de yoktur. Altından çıkamadığımız için sorunları üzerimize atıyorsunuz; ama ben bunları göğüslüyor ve kaçmıyorum. Yiğitlik kaçmamaktır; yiğitlik sorunu arttırmamaktır; yiğitlik, sorunları ağırlaştırıp köylü kurnazlığı ve demagojiyle sağa sola atmamaktır. Ama içinizde buna göre davranan kaç kişi var? Sorunları büyüt-mekten, altından çıkamaz durumlara girmekten, demagoji ve çok keskin kurnazlıklarla sağı solu uğraştırmaktan başka neler yapıyor? İsterdim ki, askeri disiplin ve siyasi olgunluk sizde de olsun. Ama siz bundan kaçırıyorsunuz.

Siyasetten Kopuk Bir Savaştan Yana Değiliz

15 Ağustos Atılımı'nın gerçek bir komuta tarzı vardır ve siz onu yakalayacaksınız. Kendinizi gözü karaca dayatmak-la beni kandıramazsınız. Düşünün: Savaş alanlarından geliyorsunuz, bitiksiniz. Halen benim savaş düzenimdeki düşünce uygulamalarını anlamaya çalışıyorsunuz.

Kaldı ki onu da beceremiyorsunuz. Bu sizde ciddi noksanlıkların yaşandığını, yine çizginin ve özellikle taktik önderlik ifadesinin uzağında olduğunuzu gösterir.

Gerçekten "Taktik önderlikte ben de varım" demek istiyorsanız, sadece ulusal kurtuluş siyasetini ve onun askeri çizgisini anlamakla yetinmeyin. Bu da gereklidir. Ama

daha çok onun bizzat Önderlik tarafından uygulanan pratik tutumuna, yani taktik ifadesine ulaşmak istiyorsanız, tarzın yakıcılığını ve yaratıcılığını esas almaktan başka çare yoktur. Bunun dışındaki her türlü yol, yöntem ve kişilik tarzı dayatması acı bir yenilgiyi getirir. Zaten sayısız olarak da yenilmişsiniz. Dolayısıyla kendinize yapacağınız en büyük iyilik, önderlik ifadesinde sağlam konumu, yaratıcı konumu, yenilmeyen konumu mutlaka yakalamaktır. Bunu yakalayamayan, savaşa bir adım bile atmamalıdır.

Bu kadar şehidin huzurunda, tarihin böyle anlamlı bir gününde ikiye bölünmüş olmaya hiç gerek yoktur. Başarı esaslarına kendini tam verecek bir yüreğiniz, bir bilinciniz, bir örgütlü kişiliğiniz varsa ve kendinizden eminseniz bizden görev

isteyin. Olayın bu çerçevede olması gerektiğini bir an bile unutmayın ve göz ardı etmeyin.

Şüphesiz bu amansız savaş yıllarının çok çarpıcı özellikleri ve dersleri vardır. Sosyal yaşam üzerindeki etkilerinden bahsetmek istemiyorum. Yaşamın sizi nasıl olağanüstü kıldığını, muazzam zorluklara ve yoksulluklara rağmen en çarpıcı sürükleyici yaşamın sahibi olduğunuzu da belirte-

bilirim. Düşünün: Sömürgecilik

ve emperyalizm her şeyini sunuyor ve "Gelin, biz sizi bedavadan yaşatacağız"

diyor. Ama buna rağmen biz bu savaşın inancını ve o görkemli özgürlük düzeyini bu orduda, bu halkta müthiş geliştiriyoruz. Demek ki, özgür yaşamı çarpıcı bir biçimde ortaya koyanlar, savaşın sürükleyiciliğini

amaca bağlar ve tüm

engellemeleri ve dayatmaları boşa çıkarabilirler.

Boşuna özgürlük savaşı demiyoruz ve bu sözleri ağızımızdan boşuna çıkarmadık. Bütün utanç verici sömürgecilik statülerini, bütün gerici-lik zincirlerini parçalayarak ve bunu yüreğinize nakşederek, özgürlüğü ilmik ilmik dokuyarak sizi bu savaşta sürüklüyorum. Öyle kaba anlamda sizi silahlandırdık, yedirdik, içirdik ve savaştırıyoruz demiyorum. Sizi tek bir gerekçeyle savaştırıyorum; çünkü bu halkı savaşa kaldırıyorum. Büyük sosyalist yurtsever Ho Chi Minh'in de dediği gibi, özgürlük hayattaki en değerli nesne olduğu ve bunu kendi somutumuzda özgün çabalarımızla kanıtladığımız için, bu taşlaşmış halkı, beyin ve yürekleri büyük bir akışkanlığa ve dünyaya bile meydan

**Bu taşlaşmış halkı
Beyin ve yürekleri
Büyük bir akışkanlığa ve
Dünyaya bile meydan okuyacak
Bir özgürlük savaşına itiyoruz
Bundan çıkarabileceğiniz
En önemli bir ders
Özgürlük çok değerlidir
Özgür yaşam çok değerlidir
Gerekirse onun için
En zorlu bir savaşı da
Verebiliriz olmalıdır**

okuyacak bir özgürlük savaşına itiyoruz. Bundan çıkarabileceğiniz en önemli bir ders, özgürlük çok değerlidir, özgür yaşam çok değerlidir, gerekirse onun için en zorlu bir savaşı da verebiliriz olmalıdır. İşte biz bunu kanıtladık. Değerli bir komutanın, bu sa-vaşı sürüklemek ve başarmak isteyen için kişiliğinde ilk yansıtaacağı şey budur. Bir kişi "*Ben özgürlük timsaliyim, ben öz-gürlük fedaisiyim, ben özgürlük tutkunuyum, her şeyimi onun için veriyorum*" dediğinde komutan olur, halk önderi olur, sürükler ve başarır.

Sonuç olarak biz istedik ki, düşmanın insanlık dışı kirli savaşını bize karşı sürdürmemesi için, son derece insani bir savaş tarzıyla karşılık verelim. Düşman bunu anlarsa çok iyi olur; eğer anlamazsa, her zamankinden daha iyi görmeli ki, bu savaşı bundan sonra daha başarılı yürütebiliriz. Bu yakıcı dersler içinde 14. savaşım yılı belki de bütün yılların top-lamından daha değerli ve kazanım dolu bir yıl olacaktır. Açıkça belirteyim ki, artık bundan sonra ölüm de kâr etmez. Hiçbir kayıp bu savaşımın başarıyla gelişmesini önleyemez. Aldığımız büyük tedbirlerle önümüzdeki yılları da böyle kurtaracağız.

Ben neden bu kadar rahatım? Çünkü yılları kurtardığımı çok iyi biliyorum. Bu durumda benim ölüp ölmemem bir hiç-tir. Çok iyi biliyorum ki, tarih artık tarihtir, mücadele geriye döndürülemez; özgürlük de özgürlüktür, hiç kimse kolay elden alamaz. Bu halktan herhangi bir insanımız bile sıradan bir etkinlikle bu mücadeleye sahip çıksa bu savaş yürür ve başarılı olur. Bunun için şunu belirtiyorum ki, artık dayattığımız bu savaş beyhudedir. Daha fazla kaybetmek iste-miyorsanız, gelin bu işin daha uygar siyasal yollarıyla hesaplaşalım ve herkese hakkını verelim. Bu da bizim savaştaki üstün bir

yanımızdır. Öyle çok istediğimiz için değil, çok gerekli olduğu için savaştığımızı belirtiyorum.

Siyasetten kopuk ve neredeyse vahşiliğe kadar götüren bir savaştan yana değiliz. Yaşam için mutlaka gerekli oldu-ğundan bu savaşı kabul ettim ve sorumluluğunu buraya kadar getirdim. Bu savaş insanlık için, özgürlük için, mutlaka yaşamamız içindi. Başka hiçbir şey beni ne savaştırabilir, ne de bugüne kadar getirebilirdi. Umarım düşman bu gerçeği artık biraz anlamıştır ve bu 14. savaş yılı bir sonuç, bir final yılı olur. Olmazsa ne olur? Olmazsa savaş yine yürütülür. Zaten ben hücrelerime kadar mücadele kesilmişim. Bana göre en mukaddes şeyler bile savaşta anlamlıdır. Eskiden kol-larımı, bacaklarımı ve beynimi savaş için çalıştırdım. Bundan sonra bütün hücrelerimi, bütün güdülerimi savaş için ayaklandıracağım ve bunu yapabilecek gücüm de var. Kendi sorumluluğumu bu kadar iyi idrak ediyorum ve yaptığım sadece bunun basit bir uygulamasıdır. Daha fazlası bundan sonra neden yapılmasın? Bu belirttiklerim bir tehdit değil, makul yolu göstermek içindir.

Ayrıca halkımız da oldukça bencil ve yoksul bırakılmıştır. Biz bu halkı ustalıkla bu savaşımın içine nasıl çektiysek, bundan sonra da onlara müthiş kazandıracacağız. Çünkü bunun başka çaresi yoktur. Çok eleştirmemize rağmen, halkımıza layık olanı önlerine koyduğumuz için, bu halkın durdurulması artık imkânsızdır. Ben halka talepte bile bulunmuyorum. Çünkü benim savaş ölçülerime göre halkımız her şeyi veriyor. Benim eleştirilerim daha çok bizzat partimizin öncü gücüne ve onun ordulaşmasındaki komuta yapısıdır. Savaşçılarımızı da eleştirmiyorum; onların eksik olan yönü PKK'nin öncülük tarzını az çok uygulayamamalarıdır. Aslında cesaret ve fedakârlıkta

dünyada üstlerine yoktur; ama yine de noksanlık noksanlıktır. Öncülük tarzıyla kendi savaşıklık-larını birleştiremezlerse boşa çıkarlar. En büyük üzüntüm budur.

Komuta tarzını çok eleştirdim, çözdüm ve komutayı biraz belirlemeye çalışıyorum. Bizde geçerli olacak, başarılı olacak komuta budur. Hiç kimseyi hiçbir gerekçeyle anlamıyorsanız savaşıklık yapın, sempatanlık yapın, bu daha değerlidir. Ama komutanlığa da soyunuyorsanız, bu büyük bir iştir ve bunun büyüklüğünü mutlaka temsil edin. Savaşı bu-rayaya kadar getirdik. Eğer gereklerine en azından bu çerçevede bağlı kalırsa, bu iş dört dörtlük gidecek ve başarısı da kesin olacaktır. Bu temelde hem inanıyor, hem iddia ediyor, hem de büyük bir inatla vurguluyorum ki, talihsizlikler her zaman olabiliyor; ancak bu söze bu çerçevede bağlı kalanlar için, bütün savaşma imkânlarını başarıyla vermek kadar, onun bütün çö-züm yollarına da kapıyı açık bırakıyoruz. Savaşı nereden nereye getirdiğimiz ortadayken, siyaseti de ne derecede uygulayabileceğimiz ortadadır. Siyasi savaşımın en büyük ustası kesilmek bizim için hiç sorun değildir. Hem de bunu herkesin menfaatine ve yararına göre uygulayacağım.

Demek ki savaşın felsefesine, yasalarına ve siyasetine bağlanırsanız sorun kalmaz. Sıkıntılar hepimiz için var. Savaşın kendisi bir zor olaydır. Zor olaydır ki, çözümünü getiriyor. Kolay varsa tenezzül etmeyin, yanlıştır ve yanlışa götürür. Zorlu yaşamı, zorlu çabayı esas alın ki, sizi bir çözüm gücüne götürsün. Kolay neredeyse oradan kaçın. Komutanlık kolay değildir. Savaşın boşluğundan yararlanmak kolaylık değildir ve orada felaket vardır. Bu nedenle savaşta zor olanı

seçin, ama onun bütün gereklerini yerine getirerek yürüyün. Böyle yaparsanız, sizin için de çarpıcı başarılar elde etmek işten bile değildir.

Yine bütün bunları göz önüne getirerek belirtebiliriz ki, biz bu eleştirilerle birlikte 15 Ağustos Atılımı'nın bu amansız yıllarını tarihe yaraşır bir biçimde karşılayarak, inkâr edilen tarihi kendimiz için özgürlük tarihi yaparak, ta-lihsizliği büyük talih haline getirerek ve karartılmış geleceğimizi büyük bir aydınlığa dönüştürerek büyük bir adımı attık. Aslında zafer çok uzak değildir. Bu yolda doğru ve olgunca yürürsek o da gelecektir. Yeter ki bu temelde söyle-nenlere dikkat edilsin. Partimizin bütün karargâhlarına ve her sahada çalışanlarımıza verdiğimiz ölçülere biraz dikkat edilirse, çok iyi fark ediyorsunuz ki, onun sınırlı uygulanışı bile peşi sıra başarıyı getirecektir, getirmiştir, nihai zaferi de getirecektir.

Ben bu temelde 15 Ağustos Atılımı'nın tüm şehitlerini büyük bir saygıyla anıyorum. Onun bütün zorluklarına katlanmış halkımın da daha fazla çabayla kendisini gerçekleştirmesini, tüm zorluklara karşı verdiği destek ve dayanışma-yı bizzat kendi savaşına daha fazla vermesi gerektiğini önemle belirtiyorum. Değerli PKKli ve ARGKli savaşçıların da çabalarını küçümsememekle birlikte, asıl anlamlı parti ve ordu savaşımının bundan sonra önemle gelişmesi gerektiğini, başarıyı kesinleştirenceye kadar iddia, inat ve temponun gereklerini yerine getirmelerini önemle vurguluyorum. Hepi-nize bu temelde üstün başarılar diliyorum, yine halkımıza ve tüm dostlarımıza sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

15 Ağustos 1997

Reber APO

15 AĞUSTOS ATILIMI ULUSAL DİRİLİŞ DEVRİMİNİ BAŞARAN BİR ATILIMDIR.

PKK Meclis Üyesi Duran KALKAN Arkadaşla Kürt Tarihi Açısından Bir Milad Olan 15 Ağustos Eylemiyle Geliştirilen Gerilla Mücadelesi Üzerine yaptığımız Röportajı Yayınlıyoruz.

15 Ağustos Atılımı'nın Kararı Nasıl Ortaya Çıktı? Hangi Nedenlere Dayanıyordu?

Şanlı 15 Ağustos atılımı dar anlamda ya da somut olarak, 12 Eylül 1980'de Türk ordusunun gerçekleştirdiği askeri darbeye bir cevaptır. 12 Eylül faşist askeri darbesinin her ne biçimde olursa olsun Kürtçe konuşmayı bile yasaklayacak kadar, halkını tarihten silme kararı ve bu temelde geliştirdiği saldırılara karşı, halkın var olma ve özgürce yaşama arayış ve tutkusunun gerçekleştirdiği bir direniş olmaktadır. 12 Eylül darbesi gerçekten de, Kürdistan'ı köy köy, alan alan deyim yerindeyse, yeniden askeri işgal altına almaya çalışan bir darbeydi. Yüz binlerce insanı tutukladı. Tarihin az tanık olduğu düzeyde bir işkence uygulamasını, başta Diyarbakır zindanı olmak üzere, Kürdistan'daki zindanlarda geliştirdi. Sorgusuz sualsiz yüzlerce insanı katletti. Elbette ki böyle bir saldırıya karşı, halkın ve onun özgürlük arayan güçlerinin direneceği bekleniyordu. Daha önce 12 Mart darbesine karşı, Türkiye gençliğinin belli bir başkaldırısı yaşanmıştı. Aradan geçen on yıl içinde, devrimci sol hareketin daha çok güçlendiği, özellikle de Kürdistan'da, özgürlük hareketinin PKK biçiminde partileşme düzeyinde ortaya çıktığı biliniyordu. Dolayısıyla 12 Eylül darbesine karşı,

özellikle de Türkiye'de halkın isyan edeceği genel kanaat düzeyindeydi. Bu direniş ilk olarak, büyük zindan direnişçiliği biçiminde ortaya çıktı. PKK'nin izlediği taktik gereği, güçleri yurt dışına çekildiler ve başarılı bir silahlı direniş geliştirebilmek için, gerekli ideolojik, askeri siyasi eğitimlerini yapmaya yöneldiler. Bunun sonucunda darbeciler bütün saldırılarını, tutsak ettikleri PKK kadrolarına yönelttiler. Buna karşı, Mazlum'ların, Kemal'lerin, Ferhat'ların müthiş direnişleri gelişti. Zindan direnişçiliği, 12 Eylül rejimini bütün dayanaklarıyla birlikte, ideolojik yenilgiye uğrattı. Halkına özgür ve onurlu insan yaşamının yolunu gösteren ve bunun mümkün olduğunu kanıtlayan bir direniş oldu. Bunun ardından zindanda gelişen direnişin de etkisiyle, halkının özgürlük isyanının daha güçlü gelişeceği bekleniyordu. Bunu önleyebilmek için 12 Eylül rejimi, geliştirdiği baskı ve

işkenceye bir de kendini çeşitli biçimlerde gizleme, üzerine sivil maske geçirmeye yönelik adımlar atmaya çalıştı. Anayasa oluşturuldu, sözde partiler kuruldu, seçimler yapıldı. Sözde seçimlerle gelen bir hükümet kuruldu. Böylece normal sivil yaşama geçildi gibi bir izlenimi içte Türkiye kamuoyuna, dışta uluslararası kamuoyuna vermeye çalıştı. Bu bakımdan 12 Eylül işkencesi ve katliamı üzerinde gerçekleşen sivil görüntüyle herkesi aldatmak istedi. Çırlıçplak bir askeri zor rejimi olarak kendini örgütleyen sistem, sivil maskeyle herkesi kandırabilmeyi umut ediyordu.

Bunun boşa çıkarılması gerekiyordu. Bu maskenin düşürülmesi ve esas olarak da zor, işkence rejimini gizleyecek bir hale gelmesine izin vermemek lazımdı. Eğer

öyle bir şey olsaydı, bu, halkların tarihsel bir kaybı olacaktı. Zulüm, tarihsel süreç içinde bir kere daha kazanmış olacaktı. 12 Eylül zulmünün kazanmasına izin vermemek gerekiyordu. Tarihi tekerrür ettirmemek gerekiyordu. Bu konuda Önder APO'nun çok derin, öngörülü bir bakışı ve müthiş mücadeleci, intikamcı duruşu söz konusuydu. Bu bütün PKK kadro ve savaşçıları aydınlatıyordu. Böyle bir hileli gelişme sağlama yanında, 12 Eylül rejimi PKK'li tutsaklara idam cezası vermişti. Peş peşe gelişebilecek idamlar, ihtimal dâhiline girmişti. Bunların önlenmesi gerekiyordu. Uzun süre halk katliamdan geçirilmiş, ezilmiş, işkence altında adeta inletilmişti. Bunun hesabının sorulması gerekiyordu. Bütün bunlar, kendini tarihi 15 Ağustos 1984 atılımında somutlaştırdı. Bütün bu

etkenler birleşerek, 15 Ağustos atılımına yol açtı. Elbette 15 Ağustos atılımının gerçekleşme nedeni, yalnız başına 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi değildir. O somutta var olan nedendi. Onun dayandığı 12 Eylül darbesini ortaya çıkaran bütün nedenler, aslında 15 Ağustos atılımının nedenleridir. Çok iyi biliniyor ki, 12 Eylül darbesi Türkiye Cumhuriyeti'nin, Kürdistan üzerindeki inkâr ve imha sistemini hayata geçirmek için gündeme gelmiştir. Buna karşı gelişen özgürlük direnişini boğmak için, Kürdistan üzerindeki inkâr

ve imha sistemi, kendini 12 Eylül faşist askeri darbesi biçiminde örgütlemiştir. Zulüm düzeni böyle ortaya çıkmıştır. Kürdistan üzerindeki inkâr ve imha sisteminin de, sadece

**12 Eylül zulmünün kazanmasına
İzin vermemek gerekiyordu
Tarihi tekerrür ettirmemek gerekiyordu
Bu konuda Önder APO'nun çok derin
Öngörülü bir bakışı ve müthiş mücadeleci
İntikamcı duruşu söz konusuydu
Bu bütün PKK kadro ve savaşçıları
Aydınlatıyordu**

Türkiye'ye ait olmadığı, kapitalist devletçi toplum sisteminin, Kürdistan'da yarattığı bir sistem olduğu biliniyor. I. Dünya Savaşı ardından kapitalist devletçi sistemin, Ortadoğu'yu paylaşması ve dünya hegemonyasını kurarken geliştirdiği siyaset, Kürdistan'ı bölmek, parçalamak ve toplumunu inkâr ve imha sürecine alarak, tarihten silmek olmuştur. Bu bakımdan 12 Eylül rejimini ortaya çıkartan inkâr ve imhacı Türk Devlet sistemi, esas olarak kapitalist devletçi toplum sisteminin yarattığı bir yapı olmaktadır. Kapitalist devletçi sistemin doğurduğu bir çocuk konumundadır. O bakımdan da 15 Ağustos atılımını esas olarak, 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı gelişirken, onun dayandığı inkâr ve imha sistemine karşı geliştiği, yine bu sistemin dayandığı, kapitalist devletçi toplum sistem-

ine karşı geliştiği bir gerçektir. Kapitalist devletçi sistemin de, tarih içinde ortaya çıkan devletçi toplum sisteminin 16-17 yy da gelişen bir düzeyi olduğu, tarihsel olarak hiyerarşik devletçi sisteme dayandığı, sınıflı cinsiyetçi toplum yapısı üzerinde yükseldiği bilinen bir gerçektir. Bu bakımdan da 15 Ağustos atılımının, sınıflı toplum sistemine onu ifade eden hiyerarşik devletçi toplum sistemine karşıt olduğu, bu sistemin insan ve toplumlar üzerinde geliştirdiği her türlü köleleştirme, sömürü, özünden insanlığı tüketme durumlarına karşı, özgür birey ve toplum gerçeğini savunma ve geliştirme amacını güttüğü açık bir gerçektir. Demek ki 15 Ağustos atılımının nedenleri tarihseldir, toplumsaldır, siyasaldır, ulusaldır, kültürelidir. Bütün bu alanlarda dünya ve bölge gericiliğinin birleşerek, Kürt halkını tarihten silmek isteyen politikalarına karşı, bunu gerçekleştirmek üzere geliştirdikleri inkâr ve imha sistemine karşı, Kürt halkının var olma ve özgür yaşama, amaç ve tutkusunun ortaya çıkardığı bir direniş olmaktadır. Dar anlamda ise, 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı, bu rejimin zindanda geliştirdiği katliamlara, yeni idam tehditlerine, halk üzerinde uyguladığı işkenceye, yüzünü maskelemek için geliştirdiği oyunlara karşı gelişen, bunların hepsini bozmak ve boşa çıkarmak amacını güden bir direniş olmaktadır. Bu bakımdan 15 Ağustos atılımının kararını, 15 Ağustos atılım gerçeğini bir kere PKK gerçeğinden, yine önder APO'nun yarattığı Önderliksel doğuş ve gelişim gerçeğinden ayırmak mümkün değildir. 15 Ağustos atılım kararına nasıl ulaşıldı sorusuna, bu genel bakış çerçevesinde cevap vermek zorunludur.

Bir kere Kürt halkını tarihten silmek isteyen ve bunun için her türlü zorbalığı kullanan inkâr ve imha sistemine karşı, bir Önderliksel

doğuş, partisel doğuş kararı verilmiştir. 15 Ağustos atılım kararına gelene kadar, verilmiş bir dizi tarihsel karar vardır. '73 baharında Önder APO'nun verdiği gruplaşma kararı vardır. Özgür ve örgütlü yaşama kararıdır bu. Toplumuna biçilen inkâr ve imhayı ret etme kararıdır. Ardından direnme ve partileşme kararı dediğimiz, 18 Mayıs '77 kararı vardır. Bu da '73 baharındaki kararın, örgüte ve eyleme dönüştürülme kararıdır. Bu temelde 1970'lerin sonuna doğru başta Hilvan-Siverek direnişi olmak üzere, ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı, kuzey Kürdistan'ın kent ve kasabalarında, silahlı direniş bireysel düzeyde gelişme göstermiştir. PKK'nin ilk oluşum taktiği böyle hayat bulmuştur. Bu direnme mücadelesi, PKK'nin yapılanmasına yol açmıştır. Partileşmeyi ortaya çıkartmıştır. Bir kere partileşme kararının gerçekleşmesi, 27 Kasım 1978'de, Lice'nin Fis köyünde, PKK'lileşmek için verilen karar, 15 Ağustos kararının verilmesinde yine bir kilometre taşı ifade etmektedir. Yurt dışına çıkış kararı bunu takip karardır. Büyük zindan direnişi kararı yine, 15 Ağustos atılımının kararını yaratmanın temel bir adımı olmaktadır. Nitekim bütün bunlar temelinde, yurt dışında yürütülen eğitim ve hazırlık çalışmaları ardından, 1982 Ağustos'unda gerçekleşen, PKK II. Kongresi'nin ülkeye geri dönüş ve direniş geliştirme kararı doğrultusunda, ülkeye geri dönüş yaşanmıştır. Bu karar da, 15 Ağustos atılımının ortaya çıkmasında, temel bir adımı ifade etmektedir. Peş peşe dizilerek gelişen bütün bu kararlar, direnme hareketini ortaya çıkaran bu kararlılık düzeyi, giderek kendisini direnişi başlatacak güçlü bir eylem kararlılığında birleştirecekti. Bu kararlılık, 15 Ağustos atılımı oldu. Somut olarak bütün bu karar süreçleri ardından, 1983 yılında geliştir-

ilen pratik hazırlıklar temelinde, 1984 yılında yapılan planlamaların sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Şubat 1984'te, PKK Merkez Komitesi'nin süreci değerlendiren, daha çok gelişmeleri önlemek ve tersine çevirmek amacını güden provakatif-tasfiyeci saldırıları çözümleyerek, buna karşı partileşme ve direnme esaslarını belirleyen ve bu temelde de, örgüte sahip çıkma, örgüt çizgisini uygulama ve halkı mücadeleye çekme gereğini ortaya çıkartan bir toplantısı olmuştur.

Şubat 84 toplantısının, 15 Ağustos eylemlerini planlamada temel bir parti kararlılığını yarattığı söylenebilir. Direnişi geliştirme kararını parti yönetimimiz verdikten sonra, bunu uygulamak üzere pratik çalışmaları yürüten kadrolar kendilerini planlayıp örgütlemişlerdir. İlk adım olarak 84 baharında, Çukurca ve Uludere'de bazı eylemleri geliştirmeyi planlamışlarsa da, bu eylemler çok fazla siyasi değer ifade etmemişlerdir. Bunun ardından gerçekten

de, sürece cevap verecek bir eylemsel direnişi geliştirme gereğinin kendisini daha çok dayattığı bir ortamda, Önder APO'nun örgütsel sistemi geliştirme yönünde, kapsamlı değerlendirmeleri ortaya çıkmıştır. Pratiği yürüten yönetim dar bir toplantıyla (Temmuz başında, Lolan'da) bu Önderlik perspektiflerini değerlendirerek, silahlı direniş örgütü olarak Hezen Rizgariya Kürdistan'ın (HRK) kurulmasına ve bu temelde silahlı propaganda birliklerinin örgütlenmesine, silahlı direnişin geliştirilmesine, parti örgütlenmesinin böyle bir direniş örgütlenmesine dayalı olarak gerçekleştirilmesine karar verdi. Bu toplantı,

Önderliğin karar düzeyini pratikleştirmenin kararını verme anlamında önemlidir. Ardından Temmuz ortasına doğru, Şikefta Birindara'da, pratik faaliyeti yürüten kadroların katılımıyla parti yönetimimizin verdiği direnişi geliştirme ve HRK'yi kurma kararının, ne tür bir eylemlilikle gerçekleştirilebileceğine karar verildi. İşte Eruh, Şemdinli ve Çatak alanlarında, 15 Ağustos 1984'te bir dizi pratiği içeren, bir eylemsel durumun geliştirilmesi kararı, bu toplantıda ortaya çıktı. Önderlik perspektiflerini bir de parti yönetiminin kararlarını değerlendiren bu toplantı, bu üç alanda aynı zamanda, yine HRK'yi de ilan eden baskın eylemlerini yapmayı planlayıp kararlaştırdı. Düzenlemelerini yaptı, görevlendirmelerde bulundu.

Zamanını, 15 Ağustos olarak belirledi. İşbölümü yaptı ve herkes işbölümü temelinde bu kararı hayata geçirmek için pratiğe yöneldi. Kararın üçte ikisi gerçekleşti, üçte biri yapılmamıştır. Çatak eylemi

olmadı, onun dışında 15 Ağustos 1984 günü, Eruh ve Şemdinli eylemleri büyük ölçüde planlandığı gibi ve başarıyla gerçekleşerek, halk tarihinde yeni bir süreci, direnme sürecini, direnerek var olma ve özgür yaşama sürecini başlatmıştır. PKK'yle başlayan inkâr ve imhaya karşı var olma ve özgür yaşama sürecini ifade eden miladın en belirgin tarihi, böyle bir miladı ete kemiğe büründürerek zafere götürmenin başlangıcını oluşturmuştur. Bu biçimde 15 Ağustos atılımı temelinde, geçen 23 yıllık süreç, halk tarihinin en onurlu, başı dik, örgütlü, özgür yaşamda sonuna kadar ısrarlı, mücadeleci halkını özgürlük mücadelesinde ilerleten bir dönemi oluşturmuştur.

**15 Ağustos atılımı temelinde
Geçen 23 yıllık süreç
Halk tarihinin en onurlu
Başı dik, örgütlü, özgür yaşamda
Sonuna kadar ısrarlı, mücadeleci
Halkını özgürlük mücadelesinde
İlerleten bir dönem oluşturmuştur**

15 Ağustos Atılımı, O Günkü Kürdistan, Bölge ve Dünya Koşullarında Nasıl Bir Anlam İfade Ediyordu?

Her şeyden önce 15 Ağustos atılımı, 12 Eylül askeri darbesiyle bölgeye müdahale etmek ve Ortadoğu'da yer tutmak isteyen, ABD yönelimine karşı direnişçi bir duruşu ifade ediyor. O zamanki koşullarda, Sovyet ve ABD blokları arasında kıyasıya bir mücadele vardı ve bu mücadelenin en önemli sahalarından biri Ortadoğu'ydu. Dünya genelinde süren bu mücadelede ABD, Sovyet'lerin etkisini daraltabilmek için gerektiğinde askeri darbeler yaptırıyor, kendi kontrolü altındaki alanları askeri yönetimlerle idare etmeyi hedefliyordu. Sıkıştığı, zorlandığı, etkisini kaybetme tehlikesi taşıdığı yerlerde, bu tür darbeleri gündeme getiriyordu. Nitekim 12 Eylül 1980'de, Türkiye'de generallerin gerçekleştirdiği darbe de, ABD'nin bu politikalarının bir sonucuydu. Tamamen ABD'nin, Ortadoğu'ya yönelimine ve Ortadoğu üzerinde Sovyetler'le yürüttüğü mücadeleye bağlıydı. Bölgeyi denetim altında tutmayı, bölgedeki statükocu, despotik sistemi korumayı ifade ediyordu. Bu bakımdan Ortadoğu gericiliğinin dış dayanakları, her ne pahasına olursa olsun ayakta tutmak isteyen bir konumdaydı. Bunu hedefleyen 15 Ağustos atılımı, tabi dünya ölçüsünde baskıcı, sömürücü, kapitalist devletçi egemenliğe karşı halkların özgürlüğünü, demokratik birliğini, ilerici,

gelişmiş demokrasi gerçeğini ifade ediyordu. Kapitalizme ve onun geliştirdiği faşist askeri rejimlere karşı, devrimci demokratik bir siyasal duruşun, en iddialı ve iradeli atılımı olmuştur. Dünya gericiliğine karşı, Kürdistan'da ilerici insanlığın güçlü bir çıkış yapmasının adı oluyordu.

Bölgesel açıdan 15 Ağustos atılımı daha büyük değer ifade eder. Özellikle I. Dünya Savaşı içinde ve sonrasında bölünüp-parçalanmış olan milliyetçi despotik devletlerin tahakkümü altına alınan ve sürekli bir çatışma içinde tutulan, Ortadoğu toplumlarını bu baskıcı sistemlerden kur-

tararak, özgür ve demokratik çerçevede birlikte yaşayacakları bir ortama çekmeyi hedefliyordu. Gerçekten de I. Dünya Savaşı ardından, Ortadoğu parçalanmış; en baskıcı, despotik, diktatörlük rejimlerinin egemenliği altına alınmıştı. Bu kadar parçalanma ve despotik sistemleri geliştirme yet-

miyormuş gibi sürekli çatışan, savaşan böylece de halkların kırımını getiren bir durum yaşanıyor. En son İran-İrak savaşı biçiminde gelişen bu çatışmalı ortam, bölge halklarını ciddi biçimde zorluyordu. Türkiye askeri rejime dayanarak bölge halklarını, onların özgürlük ve demokrasi arayışlarını, ciddi biçimde tehdit ediyordu. Bir yandan Ortadoğu gericiliğini ayakta tutmak için her türlü ilerici, demokrat gelişmeyi tehdit ederken, diğer yandan bu gerici çatışma ortamında kendisini ekonomik alanda güçlendirmek için her türlü

pazarlığı yapabiliyordu. Bu bakımdan 15 Ağustos atılımı Ortadoğu gericiliğini ayakta tutan, 12 Eylül faşist askeri rejimini hedefleyen bir atılım olması itibariyle, bölge halklarının özgür, demokratik gelişmeleri ve kardeşçe yaşamalarını öngören, temsil eden bir çıkış oluyordu. Yine bitmez-tükenmez savaşlar içinde halkları kırdırarak, kendi kazançlarını, despotik yönetim çevrelerinin, feodal aşiretçi egemenliklerin bu halk karşıtı duruş ve yaşamlarına karşı halkları koruyan, onların özgürlük, demokrasi ve birlik yolunu gösteren bir çıkışı ifade ediyordu. Ortadoğu için aslında yeni bir tarihsel çıkıştı. I. Dünya Savaşı ardından, bölgedeki despotik gericiliğin en çok beslendiği yer haline getirilmiş olan parçalanmış Kürdistan'da, özgürlük ve demokrasi bayrağını yükselterek gericiliğe en ağır darbeyi vurma anlamına geliyordu. Kürdistan'ı gericiliğin beslendiği bir alan olmaktan çıkararak, özgürlüğün ve demokrasinin beslendiği, bir kale haline getirmeyi ifade ediyordu.

Kürdistan açısından bakıldığında ise; o dönemin Kürdistan gerçeğinin iyi bilinmesi gerekiyor. I. Dünya Savaşı ardından bölünmüş, parçalanmış bir Kürdistan vardı. Her parça üzerinde sırtını kapitalist devletçi sisteme dayamış, despotik bir devlet yapısının, sömürgeci egemenlik kurma çabası söz konusuydu. Bu egemenlikler Kürdistan gerçeğini inkâr ediyor, toplumunu tarihten silmek istiyordu. Bunun için askeri baskıyı, zoru, katliamı, işkenceyi bir yöntem olarak kullanıyor; ekonomik baskıyı, sosyal-kültürel yöntemleri, ideolojik bağımlılıkları, asimilasyonu gerçekleştirmek istediği soykırımın yöntemleri olarak, planlı bir biçimde hayata geçirme çabasından geri durmuyordu. Böylece başta kuzey Kürdistan olmak üzere, toplum katliamlarla ve

asimilasyonlarla yok edilerek, soykırımdan geçiriliyordu. Tam bir inkâr ve imha süreci işliyordu. İnkârcılık o kadar ileri götürülmüştü ki, artık insanlar kendi kimliğinden utanır-kaçar, kimliğini unutmaya çalışır, başkaları olduğu oranda insan olacağını sanır, böylece kendi gerçeğinden kaçarak başkalaşmaya çalışır bir çabanın içine çekilmişti. Başta gençler olmak üzere, topluma hâkim kılınan anlayış, ruh hali ve tutum buydu. Böylece aslında inkâr ve imha sistemi büyük ölçüde amacına ulaştığını, toplumunu tarihe gömdüğünü ve üzerini betonladığını hesap ediyordu. Böylece 20 yy gibi en çok aydınlanmanın olduğu bir dönemde ve sosyalizmin gözü önünde, halk soykırımdan geçiriliyordu. İşte bu gerçekliğe karşı gelişen bir atılımdı 15 Ağustos atılımı. Kürdistan'ın bölünmüşlüğüne karşı gelişen bir atılımdır. Kürdistan'ın sömürgeci egemenlik altına alınmasına karşı, atılan bir atılımdır. Kürdistan'ı inkâr etmeye karşı bir atılımdır. Kürdistan'ın üzerinde katliam ve asimilasyon uygulayarak, onu imha etmek isteyen sisteme karşı bir atılımdır. Kürdistan'daki her türlü katliam, baskı, yok etme, işkence uygulamalarına karşı bir atılımdır. Kürt Halkına neredeyse benimselenen asimilasyon ve erimeye karşı bir atılımdır. Böylece insanın kendi kimliği temelinde, özgür birey olarak yeniden doğduğu, yaşam gücü ve iradesi kazandığı böyle bir bireysel gelişme temelinde, özgür toplumun doğduğu halkın ve bireylerin kendi kimlikleriyle özgürce yaşamayı en kutsal değer olarak bildiği ve bu temelde, yeni insan ve özgür toplum yaratmayı, halkın örgütlülüğü ve Kürdistan'ın özgürlüğü temelinde sağlamayı, bunu Kürdistan'ın birliği, bölge halklarının demokratik birleşmesine dayalı olarak geliştirmeyi hedeflediği bir gerçekliği ifade eder.

Kürt halkı ve Kürdistan açısından anlamı tarihseldir. Sözle ifade edilecek düzeyden ötededir. 15 Ağustos atılımı halkın her türlü gericiliğe, köleliğe, asimilasyona, inkâra kendinden kaçışa kurşun sıkıldığı bir atılımdır. Bütün bunları öldürerek ruhsal, düşünsel ve davranışsal olarak özgür birey ve toplumun doğuşunu ortaya çıkartan, insanın kendini anlayan, toplumunu çözümleyen, geleceği gören ve özgürce yürüme iradesini gösteren ve bunun yaşamına karar veren bir gelişme düzeyini ifade eder. Bu bakımdan bir diriliş adımıdır. Özgürlükçü diriliş, ulusal diriliş adımını ifade ediyor. Nitekim her türlü özgürlük bilinci, iradesi, iddiası, örgütlülüğü ve yaşamı 15 Ağustos atılımının geliştirdiği mücadele temelinde olmuştur. PKK'nin ve Önder APO'nun çıkışıyla birlikte Kürdistan'da başlayan tarihi değiştirme adımı, tarihsel milat adımı 15 Ağustos atılımıyla ete kemiğe bürünmüş ve yok edilemez zaferi kazanmıştır. Bu bakımdan da 15 Ağustos yeniden özgür doğuşun adıdır. Ulusal dirilişin adıdır, kimliğin özgürce ifade edilmesinin adıdır. Kürt halkının örgütlülük adımıdır. Özgürlük bilinciyle dolu ve özgür yaşam tutkulu bir halk olarak yeniden doğmanın, yaratılmanın adıdır 15 Ağustos. Dolayısıyla Kürdistan'ın, toplumunun böyle değişikliği yaşaması demek, tabii Kürdistan'ın bölgesel ve uluslararası düzeyde gericiliğe hizmet eden bir alan olmaktan çıkarılarak yurtsever, devrimci demokrat gelişmeye, özgürlükçü gelişmeye hizmet eden, onun kalesi olan bir alan haline getirilmesini içerir. Bu da bölgesel ve uluslararası düzeyde nasıl büyük bir anlam taşıdığını gösterir.

Türkiye'deki Baskıcı, Darbeci Geleneğe Karşı, 15 Ağustos Hamlesi Nasıl Bir Cevap Niteliğindedir?

Sahip olduğu jeopolitik konum gereği Türkiye gerçekten de devletçi toplum sistemi içinde en despotik, baskıcı rejimlerin ortaya çıktığı bir alan olmuştur. Başta İstanbul olmak üzere bu despotizmi uygulayan birçok merkez tarih içinde oluşmuştur. Bu durum bir de askeri toplum düzeninde örgütlenen gerçeğiyle birleşince, bu topraklar üzerindeki Türk yönetimi gerçekten de tarihin en despotik, sömürücü katliamcı bir sistemini ortaya çıkarmıştır. Osmanlı düzeninin ne kadar katliamcı olduğunu, kendi içinde bile şiddetli bir işkence ve katliam sistemiyle kendini devam ettirebildiği bilinen bir gerçektir. İşkence, idam, sürgün, katliam, sömürü bu topraklar üzerinde oluşan devlet sistemlerinin en çok başvurduğu yöntemlerdir. Tarih bu temelde yaşanmış bir insanlık katliamına tanıktır. Adeta bu bir toplumsal düzeyde içselleşme de ortaya çıkarmıştır. Öyle ki, ordu-millet kavramında kendisini ifade eden bir realite vardır. Adeta despotizm, baskıcılık toplum tarafından da kabul edilir, kanıksanır bir noktaya çekilmiştir. Bu en katı bir tarihsel gelenek olarak da ortaya çıkmıştır. İşte böyle baskıcı bir sisteme karşı gelişen 15 Ağustos atılımı gerçekten de bu baskı düzenin parçalanması, kırılması baskı sisteminin tartışılarak aşılması için gerekli bir sorgulamanın ortaya çıkartılmasında önemli bir gelişmeyi ifade eder. En somutundan kendisini idamlar üzerinden devletleştirmiş olan Türk devlet sisemi, 15 Ağustos atılımı ardından idamları fiilen durdurmuştur. Bu atılımın 18'ci yıl dönümünde de idam resmen kaldırılmıştır. Bu bile başlı başına önemli bir durumu ifade ediyor. Yine AB'ne giriş kapsamında dense de, en çok 15 Ağustos atılımı temelinde gelişen özgürlük mücadelesinin etkisiyle Türkiye'de insan hakları, yine baskı ve işkenceye

karşı tutum gelişmiştir. Bu anlamda insan hakları koruma çerçevesinde baskıyı, zulmü biraz sınırlandıran bir yasal düzey ve pratik süreç yaşanır olmuştur. 15 Ağustos atılımının Türkiye'deki despotizmin yıkılmasında, baskı ve işkencenin önlenmesinde, idamların kaldırılmasındaki belirgin etkisini hiç kimse inkâr edemez. Benzer biçimde darbecilik de Türkiye için bir gelenektir. Zaten devletçi sistemin tarihinde her zaman var olan bir yöntemdir darbecilik. Darbe, iktidar kavgasının vazgeçilmez yöntemi olmuştur. Bizans oyunları adı altında İstanbul yönetim tarihinde ünlenmiştir. Diğer yandan Türklerin asker-millet olma gerçeği de dile getirilirse ordunun devlet yönetimindeki egemenliği tarihsel olarak her zaman vardır. Osmanlı sistemi de padişahın yeniçeri ordusunu örgütlemesi ve padişah artı yeniçeriler bir sistemin var olması demektir. Cumhuriyeti askeriyenin, ordunun kurduğu, kurucusu ve sahibi olarak kendisini gördüğü bilinen bir gerçektir. Süreç içinde cumhuriyetin demokratikleşmesi bu anlamda ordunun devlet içindeki yerinin biraz sınırlandırılması biçiminde bir gelişme yaşanmamış tam tersine ekonomik sosyal gelişmeye paralel olarak ordu, devlet yönetimindeki etkinliğini dönem dönem daha fazla artırma gereği duymuş, bunu gerçekleştirilebilmek için de askeri darbelere başvurmuştur. Zaten 1950'lere kadar askeri yönetim hâkimdir. On yıllık bir DP yönetiminden ardından 27 Mayıs 1960 darbesiyle ordunun yönetimdeki etkinliği daha da artırılmıştır. 12 Mart '71 darbesi bunu daha da ilerlettiği gibi, 12 Eylül 1980 askeri darbesi ardından TC devletinin askeri çekirdek etrafında yeniden örgütlenmesi gerçekleşmiştir. 12 Eylül darbesi bir sistem yaratmıştır. Bu o zamana kadar var olan askeri etkinliği bir

derin devlet olarak, gizli devlet olarak ordunun örgütlenmesi sistemin bu örgütlenme üzerinde şekillenmesi gibi bir sonucu vermiştir. Bu bakımdan da her gelişme adımında darbeler yaparak kendini yönetimde etkin kılmak adeta Türk ordusunun bir geleneği haline gelmiştir. Bu darbeci geleneğe de öldürücü darbeyi yine 15 Ağustos atılımı vurmuştur. Dikkat edilirse 15 Ağustos atılımından sonra en azından gözle görülür biçimde askeri darbe olmamıştır. Askeri darbelere son veren bir süreci başlatmıştır 15 Ağustos atılımı. Gerçi post-modern darbeler adı altında 12 Eylül sisteminin kendine verdiği avantajlara dayanarak siyasi yönetim üzerindeki egemenliğini ordu sürdürmektedir. Ama bunu en azından daha önceki süreçlerde olduğu gibi açık askeri darbelere, yönetimi tümünden ordunun ele geçirdiği durumlara ulaştırma önlenmiştir. Ordunun yönetimdeki etkinliği ve bunun despotik niteliği 15 Ağustos atılımı temelinde mücadelenin ortaya çıkardığı en önemli aydınlatıcı sonuçlardan biri olmuştur. Askerin o yerim, yutarım biçimindeki kabadayılığını kırarak aslında toplumu uyaran, dolayısıyla askeri despotizm karşısında Türkiye ortamını kısmen aydınlatan bir düzeyi 15 Ağustos atılımı ortaya çıkarmıştır. Bütün bunlar askeri despotizm ve darbeciliğin 15 Ağustos atılımının ordu hâkimiyetine vurduğu darbe ve onu teşhir etmesi sonucunda önemli ölçüde daraltılarak aşılma noktasına getirildiği rahatlıkla ifade edilebilir.

15 Ağustos Atılımı'nın Kürdistan Toplumunu ve Bireyi Üzerindeki Etkisi Nasıl Olmuştur?

15 Ağustos atılımı Kürdistan'da ulusal diriliş devrimini başlatan ve gerçekleştiren bir atılımdır. Bu bakımdan yeni bir birey ve toplum

yaratılmasını sağlatan bir gerçekliği ifade ediyor. 15 Ağustos atılımı temelinde kendinden kaçan, kimliğini inkâr eden kişiliğinden utanan başkalaşmak için adeta yarışan, silik, iradesiz, köle, bilinçsiz insan gerçeği yok edilerek kimliğiyle yaşamayı en büyük onur sayan, özgürlük bilinci, ruhu edinen, irade kazanan özgür yaşamı her şeyin üzerinde tutan ve bunun için her türlü bedeli ödeme cesaretini ve fedakârlığını gösteren yeni özgür bireyin yaratılması sağlanmıştır. Yine toplumsal düzeyde de örgütlülüğü atomlarına kadar parçalanmış her türlü baskı ve hakarete uğramış yabancı egemenlikle yerel aşiretçi-feodal işbirlikçiliğin ortak egemenliği altında bütün güzel yönlerini örgütlü, özgür, demokratik yaşam gerçeğini, kaybettirilmiş toplum gerçeğini sona erdirerek kendisini özgür yaşam çizgisine çeken, gelecek plan ve perspektifine kavuşturan, bu doğrultuda yürüme iradesi kazanan ve örgütlenerek yeni özgürlükçü özellikler kazanan bir toplum gerçeği ortaya çıkmıştır.

15 Ağustos atılımı aslında en büyük etkiyi birey ve toplumunda yarattığı değişikliklerde göstermiştir. Birey ve toplumun ruhsal durumunu, duygu dünyasını, beğeni ölçülerini, düşünce gerçeğini ve davranış düzeyini ciddi biçimde değiştirmiştir. Bütün bu alanlarda örgütsüzlük kokan, kölelik içeren her türlü geriliği ve gericiliği ifade eden özellikleri yıkarak güçlü, iradeli, mücadelecî örgütlenmeyi bilen yeni birey ve toplum gerçekliğini ortaya çıkarmıştır. Bölge ve dünyaya örneklik oluşturacak önderlik özelliklerini binlerce kahraman şehidin temsil ettiği yeni insan özelliklerini ortaya çıkarmıştır. Gerçekten de komünal demokratik ortak yaşamda en ileri düzeyi tutturarak, direniş mücadelesini en cesur ve fedakâr çizgide yürüten bir insan gerçeğini ortaya çıkar-

mıştır. İnsanın ve toplumunun o atomlarına kadar parçalanmış düzene köle olan, son derece bireyci aileci çıkarlar içerisinde bölünüp tüketilen yapısı köklü bir değişime uğratılmıştır. Bireyin ve toplumun değer yargıları, beğeni ölçüleri, ret-kabul ölçüleri kökünden değişmiştir. Aşiretçi feodal sistemin ve sömürgeci sistemin bireye ve topluma yedirmeye çalıştığı her türlü gerici köleleştirici ruh hali psikoloji anlayış ve davranış biçimleri yıkılarak onun yerine ulusal değerlerine dayanan özgür birey ve toplum olma özelliklerini içeren onurlu, başarılı, başı dik, yaratıcı, çalışkan örgütlü

**15 Ağustos atılımı
ulusal diriliş devrimini
başaran bir atılımdır.
Ulusal diriliş devrimi de,
gerçek anlamda bir kültür devrimi,
bir demokratik devrim
birey ve toplumun yurtsever
ve demokrat çizgide
köklü bir değişimi yaşadığı
toplumsal dönüşüm süreci olmuştur.**

son derece cesur ve fedakâr bir birey ve toplum gerçeğinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Böylece özgürlüğüne tutku düzeyinde bağlı, özgür yaşam mücadelesini kahramanlık çizgisinde sürdüren, bunu büyük coşku ve heyecanla devam ettiren bu anlamda bütün insanlığa örnek oluşturan yeni bir özgürlük heyecanı yaratmayı bilen bir bireysel ve toplumsal duruş sağlanmıştır. Bu anlamda diyoruz ki, 15 Ağustos atılımı yeni özgür birey ve toplumu yarattı. Kürdistan'da her şeyi kökünden değiştirdi. Bütün değer yargılarında köklü bir değişiklik olarak, doğal ve komünal toplumdan gelen ve demokrasi ölçüleriyle birleşen yeni insan tipi ve

toplumsal duruş 15 Ağustos atılımı temelinde gelişen mücadeleyle ortaya çıktı. Bugün halkı böyle bir gerçekliği ifade ediyor. Dünyaya yeni doğmuş bir halk olma gerçeğini temsil ediyor. Yine halkların özgürlük coşkusu, heyecanı özgürlük için mücadele etme cesaret ve fedakârlığının sembolü olma gibi bir misyonu bölge ve dünya gerçekliğinde sürdürüyor. Bunlar hep 15 Ağustos atılımının ortaya çıkardığı gerçeklerdir ki, en büyük değerde budur. Bu anlamda 15 Ağustos atılımı ulusal diriliş devrimini başaran bir atılımdır. Ulusal diriliş devrimi de, gerçek anlamda bir kültür devrimi, bir demokratik devrim birey ve toplumun yurtsever ve demokrat çizgide köklü bir değişimi yaşadığı bir toplumsal dönüşüm süreci olmuştur.

15 Ağustos Atılımı'nın Gerçekleşmesinde, Reber APO'nun Etkisi ve Rolünü Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

Önder APO, 15 Ağustos atılımının yaratıcısı, her şeyidir. Atılımın ruhu, beyni, yüreği ve emir gücüdür. 15 Ağustos atılımı durup dururken gerçekleşmedi ki, bu atılımı PKK ve onun yarattığı Kürdistan gerillası gerçekleştirdi. PKK'yi ve gerillayı ruhuyla, düşüncesiyle, duygusuyla, davranışıyla, beyniyle, yüreğiyle, iradesiyle her şeyiyle yaratan da, önder APO'nun kendisidir. Dolayısıyla 15 Ağustos atılımını önder APO'dan kopuk ele almak, önder APO'suz değerlendirmek elbette mümkün değildir, hiçbir biçimde doğru da olmaz. Hiç kimsenin Kürdistan'da katledilen insanlık gerçeğini sahiplenmek ve savunmak için çaba içine girmediği bir sorumsuzluk ortamında, önder APO insanlığı Kürdistan'da kurtarma sorumluluğunu göstermiştir. Kendisinin de ifade ettiği gibi sorununun yaratan değildir. Sorununu çözmeye çalışandır. Yaratanların ve içinde yaşayanların

görmezden geldiği bir ortamda, önder APO görmezden gelmemiştir. Gözünü kapatıp yan çizme sorumsuzluğunu tarih ve halk karşısında göstermemiştir. Onu önder yapan temel duruş da zaten budur. Diğer yandan sorununun çözümü için bilinç ve örgütlülüğün gerektiğini görerek kendisini daha genç yaşta, en olgun insanların gösterebileceği, davranış ve çalışma düzeni içine çekmiştir. Halkın özgür gelişiminin ihtiyaç duyduğu, bilinç, irade ve örgütlülüğü yaratabilmek için ne gerekiyorsa onu yapmıştır. Her türlü bireysel yaşam ölçülerini durdurarak kendini tümüyle halkın özgürlüğüne adanmış, özgürlük mücadelesinin başarısına kilitlemiştir. Bu temelde her türlü imha saldırısı karşısında özgürlük mücadelesini geliştirmek için gerekli kararlılığı, iradeyi, cesaret ve fedakârlığı göstermiştir. Yine mücadelenin başarısı için gerekli olan örgütlenme adımlarını en devrimci ve disiplinli partileşmeyi öngörme temelinde atmaya başarmıştır. Devletin özgürlük mücadelesini boğmak, ezmek için geliştirdiği saldırılar karşısında her türlü tedbiri geliştirme ve ona göre hareket etme gücünü göstermiştir. Aylarca, yıllarca gizli yaşam sürdürmekten yurt dışına çıkışa kadar birçok şeyi hiç tereddüt etmeden göze almıştır. En zor ve imkânsızlık ortamında gerilla eğitmeyi, parti örgütlemeyi yurt dışı imkânlarından yeniden partileşme yaratarak, gerilla gücünü ortaya çıkarmayı sağlamıştır. Ülke koşullarında yapmanın çok zor olduğu işleri, görevleri, yurt dışı gibi her türlü imkânsızlıkların, zorluğun olduğu ortamlarda o büyük dehası, yaratıcılığı, ikna edici üslubuyla başaran kişi olmuştur. Dolayısıyla daha ilk iki kelimesinden grup kurmaya karar vermeye, bir aydın gençlik grubu oluşturmaya, bunu direnişe ve partileşmeye yöneltti bütün bu süreçlerin gerek-

tirdiği bilinci ve kararlılığı ortaya çıkartan, bu dönemin zor görevlerini hem en önde pratikleştirme hem de sevk ve idaresini sağlamada en çok çaba harcayan önder APO'nun kendisidir. Sonuçta 12 Eylül faşist askeri darbesini de en kapsamlı teorik çözümlemelere tabi tutarak bu katliam sistemine karşı özgürlük mücadelesinin nasıl gelişeceğinin stratejisini, taktiklerini eylem çizgisini yine önder APO ortaya çıkarmıştır. Her şeyden önemlisi de, Kenan Evren yönetiminin herkesi korkuttuğu

**Önder APO'nun gerçekten o dehası
İkna edici üslubu
Tutku düzeyinde özgürlük, eşitlik ve
Demokrasi ilkelerine bağlılığı
Ve tüm yaşamını buraya adayan
Tutumu olmasa hiç kimse 12 Eylül
Rejimine karşı mücadele etme gücünü
İradesini kendinde bulamazdı**

bir ortamda böyle bir sisteme karşı özgürlükçü gerilla direnişinin gelişebileceği düşünce ve iradesini yaratan önder APO olmuştur. En gözü pek olanların ancak bir bireysel kahramanlık gösterisini yapabileceğini sandığı bir ortamda önder APO böyle maceracı ortamdan uzak durarak başarının ancak örgütlü bir gerilla direnişiyle olacağını görmüş, inanmış ve böyle bir gerilla direnişinin teorik, stratejik, taktik sorunlarını düşünce ve pratik düzeyde çözmeye gücünü göstermiştir. Nitekim Ortadoğu sahasında gerillalaşma, bunu ülkeye geri döndürme, bunu Kürdistan'ın en stratejik dağlık alanlarında ete kemiğe büründürerek örgütlü gerilla gücü haline getirme karar ve iradesi yine önder APO'ya aittir. Önder APO'nun gerçekten o dehası ikna edici üslubu tutku düzeyinde özgürlük, eşitlik ve demokrasi ilkelerine bağlılığı ve tüm yaşamını

buraya adayan tutumu olmasa hiç kimse 12 Eylül rejimine karşı mücadele etme gücünü iradesini kendinde bulamazdı. Kürdistan'a geri dönme gücünü kendinde gösteremezdi. Elinde yarı sağlam G-1 silahlarıyla NATO'nun ikinci ordusu olan Türk ordusuna karşı koyma ve direnişi geliştirme gücünü iradesini çok yüksek bir bilinç yoğunluğu olmasaydı, hiç kimse bulamazdı. İşte bu bilinç yoğunluğu aydınlatıcılık zafer için müthiş inanç oluşturma gerçeği esas olarak önder APO gerçeğidir. Bu temelde gerilla ülkeye dönebilmiştir. Dağda, taşta gerilla ocakları yaratmak için büyük bir kararlılık ve enerjile çalışabilmiştir. Herkesi korkutan Türk ordusuna karşı koyma, mücadele meydanına çıkma ve eylem geliştirme güç ve cesaretine ulaşmıştır. Bu temelde Kürdistan'da gerilla taşınabilmiş, yerleşebilmiş ve 15 Ağustos atılımı gibi büyük bir direniş mücadelesini başlatma ve yürütme adımının gücünü göstermiştir. Bütün bunlar önder APO'nun çabasıyla, emeğiyle, yaratıcı yaklaşımıyla, gayretiyle olmuştur. Her şeye öncülük eden, her türlü sorunu çözen ve zafer çizgisini yaratarak insanlarda büyük bir irade ve inanç yaratan önder APO'dur. Nitekim gerillanın geri dönüşünü üstlenmesini parti çekirdeklerinin ülkeye serpilmesini, gerilla çekirdeklerinin kendilerini örgütleyerek eyleme geçmesini sağlayacak bütün düşünce ve planlamalar önder APO'nun dehasının ürünüdür. Nihayetinde pratik hazırlık çalışmalarının eyleme dönüşmesini sağlayacak örgütsel planlama, siyasi süreci değerlendirerek mutlaka eyleme geçilmesi emrini verdiren o büyük karar gücü yine önder APO'dur. Önder APO'nun o dehası olmasa, aydınlatıcılığı bulunmasa özgürlük, eşitlik, demokrasi ilkeleriyle halkının kurtuluşuna olan tutku düzeyindeki bağlılığı, inancı ve bu

anlamda söz ve davranış bütünlüğünü ifade eden büyük ikna edici gücü olmasa elbette ki 15 Ağustos atılımı olmazdı. Yine kapsamlı siyasi değerlendirmeler yaparak, sürecin gerektirdiği politik askeri adımları bulma ve atma kararını verecek bir irade gücü bulunmazdı. Bunların hepsini önder APO yaptı. En sonunda gerilla atılımının nasıl bir örgütlülükle geliştirileceğini o çözümlendi. Siyasi süreci değerlendirerek tarih karşısında yüzü ak olabilmek için bir an bile gecikmeden eyleme geçme talimatını yine önder APO çıkardı ki, 15 Ağustos atılımı biraz geç kalmış bir atılım olarak bütün bu çabalar ardından ve böyle bir kararlılık temelinde ortaya çıktı. Bu bakımdan Önderliğin rolü belirleyicidir. Ondaki öte yaratıcısıdır bütün her şeyin, o bakımdan Önder APO'suz bir 15 Ağustos atılımını düşünmek bile mümkün değildir. Nasıl ki, bir çocuğu var edip doğurup büyütme kadar her şey anasının ürünü oluyorsa, 15 Ağustos atılımı da Önder APO'nun ürünüdür. Düşünce itibariyle, irade

**Ülkeye bir kemal Pir'le
ikinci olarak da Mehmet Karasungur
ile dönme unvanını
bu başarılarına dayanarak
kazanmıştır**

karar gücü itibariyle pratik çaba hazırlama ve zamanında gerekli kararı ve talimat gücünü ortaya çıkarma bakımından her yönüyle önder APO'nun gerçekleşmesini sağladığı bir atılım olmuştur.

15 Ağustos Atılımı'nın Geliştirilmesinde Agit Arkadaşın Misyonu Neydi? Bir Komutan ve Militan Olarak Yaşamdaki Duruşu, Mücadeleye Katılımı ve Yoldaşlık İlişkileri Nasıldı?

Nasıl ki 15 Ağustos atılımının ruhu, beyni ve yüreği önder APO idiyse, atılımın kılıcı da Agit

arkadaş olmuştur. Agit arkadaş 15 Ağustos atılımının hem savaşçısı ve hem komutanı olarak pratikte önder APO'nun düşüncelerini zamanında ve başarıyla hayata geçirmeyi bilmiştir. Önderlik çizgisine katılımı böyledir. Daha genç yaşta bir insan olmasına rağmen hem önderlik çizgisini anlama ve hem de onu militan bir tutumla uygulamada başarılarıyla öne çıkmayı, yer etmeyi bilmiştir. Batman'daki gençlik mücadelesi içinde katılım ve gelişme düzeyi böyledir. Ardından Siverek pratiğindeki katkıları onu tecrübeli bir savaşçı haline getirmiştir. Daha sonra Lübnan sahasındaki eğitimle bir gerilla bilinci, duruşu, tarzı ve davranışı kazanmıştır. Ülkeye bir kemal Pir'le ikinci olarak da Mehmet Karasungur ile dönme unvanını bu başarılarına dayanarak kazanmıştır. Daha ülkeye dönüş kararından önce Mehmet Karasungur arkadaş ile birlikte sınır boylarında gerilla için gerekli pratik hazırlıkları yapma göreviyle önder APO tarafından görevlendirilmiştir. Gerillanın sınır boylarındaki üstlenmesi, coğrafyayla birleşmesi, keşif yapması 15 Ağustos hazırlıklarının her düzeyde gerçekleştirilmesi faaliyetlerine birinci dereceden öncülük eden kişi konumunda olmuştur. Hem alanı ve toplumu tanıma gücü hem de eğitim ve tecrübeyle yarattığı birikimi ustaca birleştirerek 15 Ağustos atılım sürecinin pratik hazırlıklarına en çok katkı sunan bir kişi olmuştur. Bunun bir sonucu olarak da, 14 Temmuz silahlı propaganda birliğinin komutanı olarak Eruh eylemini planlayıp uygulayıcısı konumuna ulaşmıştır. Dolayısıyla hem atılımın hazırlayanı, hem de eylemin komutanı durumundadır. Ruhuyla, duygusuyla, düşünce ve bütün gücüyle 15 Ağustos atılımının başarıyla pratikleşmesini sağlayan kişiliktir. Nitekim sonrasında devam

ettiricisi ve gerillanın sürükleyicisi olmayı bilmiştir. Bu nedenle de PKK çizgisinin örnek askeri komutanı, Kürdistan gerillasının emredici komuta gücü olma düzeyine ulaşmıştır. 15 Ağustos atılım eylemliliğinin başlattığı gibi şahadetine kadar gerillayı Botan coğrafyasında bütün incelik ve derinliğiyle geliştirme ve oturtma çabası içinde bulunmuştur. Bu bakımdan da gerillanın hem savaşı hem de komutan olarak öncü sembolü konumundadır.

Agit kişiliği sadece pratikte yaptıkları ve başarılarıyla örnek oluşturan bir kişilik değildir tabii. Düşünce düzeyiyle yaklaşımıyla, ilişkileriyle yönetim gücüyle de örnek bir kişiliktir. Gerçekten de her zaman her yerde aranan, birlikte olmak istenen kişilerin başında gelmiştir. Neden? Çünkü tıpkı önder APO gibi o da söz ve davranış tutarlılığına sahiptir. Düşündüğü söyleyip tartışabilen, doğru bulduğunu pratiğe geçiren, yapabileceğini söyleyen, yapılması gerekeni herkesten ve en başta yapma görev ve sorumluluğunu üstlenen, görevi, zorlukları kimseye bırakmayan, dolayısıyla da her yerde ve her koşulda kendini bir çare, çözüm gücü haline getiren bir kişiliği ifade ediyor. Oldukça olgun tutarlı dürüst samimi yaşamda son derece mütevazı insan ilişkilerinde son derece duyarlı ve dikkatli çalışma da ve mücadele de her zaman en ağırı üstlenen bir kişiliktir. Eylemci olduğu kadar önder APO'nun çizgisini teorik olarak da anlayan kendini her bakımdan eğiten dolayısıyla bilerek ve inanarak kendini büyük gerilla mücadelesine veren bir kişiliktir. Agit kişiliği bir düşünce ve eylem kişiliğidir. Tıpkı önder APO'nun, ben eşitler arası hizmette birinciyim, hem kendi görevimi hem başkalarının görevini yapmasına yardımcı birlikte yürütüyorum demesi gibi, Agit savaşıllığı da hem

yaşamın ve eylemin savaşıllığı hem de komutanı olan bir kişiliktir. Yani hiçbir zaman görevden çalışmadan kopuk özerk bir yönetim ya da bir komuta anlayışını esas almamıştır. O her savaşı yaşama ve eyleme bir savaşıllık olarak katılmış onun ötesinde birde başkalarının başarıyla savaşılabilmesi için yaşamı savaşıllıkla koordine etmiştir. Yani komutanlık yapmıştır. Onun komuta anlayışında savaşıllıkla yöneticiliği birlikte ele almak vardır. Bu da her zaman onu daha somutu çözümleyebilen,

savaşıllığı iyi anlayan, onlarla iyi ilişki kurabilen bir konuma çekmiştir. Çünkü kopuk değildir. Var olan sorunları yaşam içinde görme ve dolayısıyla çözüm üretebilme gücünü gösterebilmiştir. Agit kişiliği son derece örgütlü disiplinli, ahabap-çavuşçuluğa yer vermeyen zamanını boşa geçirmeyen her zaman planlı mutlaka çalışan bir şeyler üreten yine kendini ve yoldaşlarını eğiten bir kişiliktir. Komutanlık, öncü militanlık özellikleri, mücadeleye bağlılığı, inancı ve bu temelde yürüttüğü çalış-

maların tecrübesine dayanarak ileri düzeyde ortaya çıkarmıştır. Ancak bütün bunlar demek değildir ki, Agit kişiliği insanüstü bir varlıktır. Hayır, o da bir insandır. Hem de zayıflıkları olan bir insandır. Agit arkadaşın militanlığı Önderlik çizgisini özümseme, bilince çıkarma, onların doğruluğuna inanma durumunu en üst düzeyde kendisinde yaratma durumuna dayanmaktadır. Bu bakımdan da, bir insanın APO'cu çizgide kendini eğitmesinin, militanlaşmasının ve pratikleştirmesinin en öğretici yetkin sembollerinden birisi olmuştur. Zorluklar karşısında yılmayan düşünce gücü ve direnciyle engelleri aşabilen, her türlü soruna dehasıyla çözüm bulabilen, samimiyet ve tutarlılığıyla, yaşama katılımıyla, mütevaziliğiyle insanları etkileyebilen çalışkanlığıyla ve mücadelesiyle kendisini, çevresini eğitebilen bir öncü militan konumundadır. Önder APO'nun askeri çizgisini, gerilla gerçeğini en iyi anlayan, ona bağlanan, onun gereklerine göre kendisini hazırlayarak büyük bir cesaret ve fedakârlıkla bu çizgiyi hayata geçiren kişilik olmuştur. Bütün bu özellikleriyle de tabi önder APO, şehitler şehidi olarak tanımlamıştır. 15 Ağustos ulusal kahramanlık atılımının sembolü, öncü komutanı olmayı hak etmiştir. Önder APO böyle tanımlamış halkı da bunu bu biçimde kabullenerek büyük bir evladı olarak Agit yoldaşı bağrına basmış, onu büyük bir komutan bilmiş, Agitleşerek O'nun komutasında büyük bir özgürlük gücünü ortaya çıkartmıştır. Özgürlüğü için savaşan Agitleşen bir halk gerçekliğini yaratmıştır.

Bu Ölçülerim Devamı Olarak, Erdal Arkadaşın Taşıdığı Misyon ve Gelenek Neyi İfade Ediyor?

Agit kişiliği ölçüleri ve eylemiyle gerçekten de gelenek yaratan bir kişiliktir. 23 yıldır kesin-

tisiz süren gerilla direnişi bu geleneği tarihsel bakımdan hem yaratmış hem de kökleştirmiştir. Bu gelenek içinde binlerce öncü kahraman militan ortaya çıkmıştır. Gençlik gerçekten de kahramanlaşmış, Agitleşmiştir. Yeni bir toplum yaratmanın büyük mücadelesi içine girmiştir. Bu özelliklerin sürdürücüsü bu geleneğin geliştirici ve devam ettiricileri vardır tabi. En başta Agit arkadaşın yardımcıları olan kişilikler vardır. Mehmet Sevgat kişiliği Hilvan'dan, Siverek'ten gelip Botan savaşı sırasında Agit arkadaşla birlikte gerilla komutanlığını yaratan kişiliklerden oluyor. Yine Erdal

**Erdal arkadaş için
Güleç yüzlü komutan dendi
Gerçekten de en zor koşulların
Ve en çözümsüz sorunları
Başarıyla çözen bir kişilik
Olduğunu ortaya koydu
Düşünce ve pratikte kendini eğiten
Sözü ve davranışıyla bir olan
Kişilik gerçeğini yaşamda, ilişkilerde
Mütevaziliği, kararlılığı, eğiticiliği
Tıpkı Agit arkadaş gibi o da gösterdi**

kişiliği Mustafa Yöndem kişiliği vardır ki, Agit arkadaşın sağ kolu, birinci yardımcısı; hem Eruh eyleminin hem de daha sonra dört yıl boyunca Botan da gelişen gerilla eylemlerinin birçoğunun örgütleyicisi, planlayıcısı ve uygulayıcısı olmuştur. Bir soy damarı gibi bu gelenek önderlik çizgisinden gerillalaşma ve yücelme geleneği devam edip gelmiştir. Bu geleneğin ortaya çıkardığı binlerce militan vardır. Önderlik çizgisini ruhu gibi özümseyen ona her şeyiyle bağlanan ve bütün incelikleriyle bu çizgiyi hayata geçirmeyi temel bir tutum bilerek sonuna kadar en küçük yalpalama göstermeden giden kahramanlardır bunlar. Bunların

içinde örnek gelişme gösteren kişiliklerden biride ikinci Erdal arkadaş olmuştur.

Erdal arkadaş Mustafa Yöndem yani Agit arkadaşın yardımcısı olan Erdal arkadaşın akrabasıdır. Aynı yöreden gelmektedir. Erdal ismini o geleneği devam ettirmesi için bizzat Önder APO'nun kendisi vermiştir. Erdal arkadaşı o geleneğin 21 yy. başında yükselticisi haline getiren özellikleri vardır tabi. Birçok ölçü ve özellikleriyle Agit arkadaşına benzemektedir. Zaten özelliklerini APO'cu çizgiden aldıkları için birbirlerine benzemeleri doğaldır. Kemal Pir'in de söylediği gibi APO'cular ruhsal şekillenme birliği içinde olan duygu düşünce ve yaşam ölçüleriyle birlik yaratan insanlardır. O nedenle Agit ve Erdal arkadaşların ölçü ve özelliklerinin benzerliği şaşırtıcı olmamalıdır. Hepsi de bunları önder APO'dan almıştır. Sahip oldukları özellikler önderlik özellikleridir.

Erdal arkadaş için güleç yüzlü komutan dendi. Gerçekten de en zor koşulların ve en çözümsüz sorunları başarıyla çözen bir kişilik olduğunu ortaya koydu. Düşünce ve pratikte kendini eğiten, sözü ve davranışıyla bir olan kişilik gerçeğini yaşamda, ilişkilerde mütevazılığı, kararlılığı, eğiticiliği tıpkı Agit arkadaş gibi o da gösterdi. Nerede en zor görev varsa onu üstlenmeyi, görevleri, zorlukları başkalarına bırakmamayı temel ilke bildi. Tıpkı Agit arkadaş şahsında olduğu gibi. Daha 79'da yurt dışına çıkıp 80'de ülkeye geri dönen 81'de tekrar yurt dışına çıkan aynı yıl sınır boylarına Kürdistan'ın derinliklerine geri dönüp gerilla hazırlıklarını yapan nerede öncü görev varsa oraya koşan ve örgüt tarafından da güvenilip tereddütsüzce göreve gönderilen bir kişilik idi. Aynı durumu Erdal arkadaş da görmek mümkündür. O da Botan'ın, Gabar'ın savaşçısıdır. Pratik mücadelenin

gerilla savaşının ateşi içinde pişip kişiliğini şekillendirmiştir. Deyim yerindeyse feleğin sillesinden geçerek kendini eğitmeyi ve büyük mücadele militanı haline getirmeyi bilmiştir. Örgüt ihtiyaç duyduğunda yurt dışında çalışmış, ihtiyaç hissedince kitle çalışması yürütmüş, gerektiğinde diplomat olmuş, gerektiğinde basıncı, kültür çalışmalarında yer almıştır. Ama örgüt yine ihtiyaç duyduğunda yüksek bir kararlılık ve inançla Kürdistan'a dön-

meyi gerilla mücadelesine yeniden sarılmayı bilmiştir. O da hem bir savaşçı hem bir komutandır. Bulunduğu yere bir savaşçı mütevazılığıyla yaklaştığı görevleri yerine getirdiği gibi ihtiyaç olduğunda diplomasiyi yöneten bir siyasetçi ana karargâh komutanlığı görevini üstlenecek bir askeri komutan olma güç ve iradesini göstermiştir. Bu bakımdan yaklaşımları, tutumları, davranışları birdir. Ölçüleri aynıdır. Zorlukların insanıdır bunlar. Önder APO'nun işaret ettiği gibi kendini çözüm gücü haline getirmenin halkının özgürlük ihtiyacının çaresi yapmanın sembolleridir. O bakımdan Agit ve Erdal çizgisi APO'cu çizginin, militan hat-

tının yine gerilla ve komuta gerçeğinin en güçlü temsilciliği konumundadır. Bu çizgi yenilmez özgürlüğe ve demokrasiye aşk düzeyinde bağlı halkının varlığı ve özgürlüğüne kendini adanmış, burada büyük cesaret ve fedakârlık geliştirmiş, fedai çizgisini yaratmış bir konumdur. Dolayısıyla da APO'cu çizginin militan ölçü, özellik ve sembolleri düzeyindedir. Büyük davanın, çizginin militan geleneğini yaratmıştır. Gençliğin insanın özgürlüğe, doğal komünal toplumsal ölçülerine, demokrasi değerlerine, yurtseverlik ruhuna bağlı gerçeğinin özgürlük bilimiyle yoğrulmuş düzeyini ifade etmektedirler. Dolayısıyla tarihsel kökleri

Kürt halkının silahlı direnişi ve Türkiye toplumunun da demokratik ayaklanması temelinde bu iki büyük devrimsel adımın stratejik birliği ve ittifakı çerçevesinde ulaşılması amaçlanıyordu

vardır. Toplumun derinliklerinden gelme gerçeklikleri vardır. Güncel planda en duyarlı, en dürüst ve fedakâr insan gerçeğini ortaya çıkartma ve sade bir biçimde yaşama geçirme durumunu ifade etmektedirler. Dolayısıyla da yeni insanın ölçülerini ve özelliklerini yaratanlardır. Başta gençlik olmak üzere halk bu büyük kişiliklerden ölçü almakta, onlara göre kendilerini yenilemekte; özgürlüğe aşk ve tutku düzeyinde bağlı onun dışında bir yaşamı kabul etmeyen, büyük bir coşku ve heyecanla özgürlük mücadelesi yürüten halk gerçeği bu temelde ortaya çıkmaktadır ki, yaratabilmiş en büyük sonuç sağlanmış en büyük gelişme budur. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin zaferini yaratacak olan da ortaya çıkartılmış olan bu halk gerçeğidir.

15 Ağustos'ta Sorunun Çözümü Açısından Hedeflenen Neydi? İkinci 15 Ağustos Atılımı Olarak Değerlendirilen 1 Haziran Hamlesi ve Bunun Devamı Niteliğinde Olan Kongre-Gel 5. Genel Kurulu'nda Alınan Aktif Meşru Savunma Kararına Götüren Nedenler Nelerdir? Alınan Bu Kararların Hedeflerini 15 Ağustos Atılımı Hedefleri Açısından Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

15 Ağustos atılımının sorunu gerçeği açığa çıkarmayı ve çözümünü gerçekleştirmeyi hedeflediği bir gerçektir. Bu çerçevede hem sorununu yaratan inkâr ve imha sistemine karşı bir yanıt olmakta hem de bu sistemin 1980'de aldığı biçim olan 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı bir cevap olmaktadır. Sorunu çözümü açısından 15 Ağustos atılımının ve bu temelde gelişen gerilla mücadelesinin hedefleri, yöntemi PKK programıyla yine onun cephesel hareketleri olan ERNK programı faşizme birleşik direniş cephesi gibi temel siyasi ilkeler içeren belgelerde ortaya konmuştu. 15 Ağustos silahlı atılımı geliştirilirken sorununun çözümü açısından hedeflenen, Türkiye'de sorununu oluşturan ve ayakta tutan oligarşik devlet sisteminin parçalanması aşılması ve yerine sorununun demokratik yöntemlerle, halkın özgür iradesiyle çözümleneceği bir demokratik sistemin yaratılması öngörülüyordu. Böyle bir sonuca Kürt halkının silahlı direnişi ve Türkiye toplumunun da demokratik ayaklanması temelinde bu iki büyük devrimsel adımın stratejik birliği ve ittifakı çerçevesinde ulaşılması amaçlanıyordu. Stratejik yaklaşım iki halkın devrimci demokratik hareketinin bir çözümü ortaya çıkarmayı hedeflemeyi içeriyordu. Bu temelde ayrı devlet kurmaktan demokratik sistem içinde çeşitli düzeylerde ortak bir yönetim oluşturmaya kadar birçok çözüm olasılığı gündemde tutuluyordu. Bunun hangisinin

gerçekleşeceği çözüm zeminin oluştuğu koşullara bağlanıyordu. Mücadelenin hedefi o koşulları yaratmaktı. Bir kere koşullar yaratıldıktan sonra nasıl çözüm gelişeceğine halkın karar vermesi öngörülüyordu. Bir halk oylamasıyla Kürt halkının kararının özgür iradesinin ortaya çıkarılacağı genel kural olarak benimseniyordu. Tabii ister ayrı ister ortak yönetimler biçiminde şekillensin çözüm devlet sistemi içinde görülüyordu. Türkiye ile ortak devlet yönetimi de olabilir, ayrı devlet de olabilirdi. Çeşitli ortaklık kombinezonları gerçekleştirebilirdi. Ama işin özü silahlı devrim ve devlet sistemi dâhilinde bir çözümdü. Var olan devletlerden farklılık oluşacak devletin işçi ve ezilenlerin çıkarlarını gözetecek bir devlet olmasıydı. Yani o dönemde hâkim olan reel sosyalizmin ulusal sorunlara önerdiği çözüm yöntemleri aşağı yukarı kabul görüyordu.

Bu temelde Kürdistan'da 15 Ağustos atılımıyla birlikte ulusal silahlı direniş geliştirildi. Bu direniş 90'ların başında Türkiye devletinin Kürdistan'daki egemenliği sarsıcı bir düzey kazandı. Zafer için öngörülen diğer stratejik adımlar gerçekleşmedi. Örneğin Kürdistan'daki silahlı direnişle devrimci ittifak kurması öngörülen Türkiye halkının demokratik ayaklanması gelişmedi. Tam tersine sol demokratik güçler tümüyle tasfiye olarak Kürdistan'da gelişen silahlı direnişe özel savaş yönetimi etrafında bir milli cephe oluştu. Yine dış koşullar bakımından da ABD-Sovyet çatışmasında Sovyetler birliği yenildi. ABD dünyada tek süper güç olarak kaldı. Oysa 15 Ağustos atılımıyla öngörülen ulusal sorunun çözümü Sovyet sisteminin çözüm yaklaşımını içeriyordu. Bu yaklaşımda Sovyetleri stratejik müttefik olarak görmek ve onun desteğini de almak vardı. O sistem içinde bir çözümü gerçekleştirme öngörülüyordu.

Bu noktada da tersinden bir gelişme uluslararası alanda yaşanmış, içinde çözüm öngörülen Sovyet sisteminin kendisi çözülmüştü. Böyle bir süreçte yeni yöntemlerle soruna çözüm geliştirmek üzere Önder APO yeni adımlar attı. 93 Mart'ında sorununun siyasal demokratik çözümünü gündeme getirdi. Bu tutum ve politika Türkiye ortamında önemli bir yankı yapsa da Türkiye devleti içindeki çeteci güçler müdahale ederek olası bir siyasal demokratik çözümün önünü kapatarak ve devlette çözüme yatkın olan güçleri bir iç çatışmayla devlet-

**Oysa sosyalizmin temel ilkeleri
Özgürlük, eşitlik, demokrasi
İdealleriydi
Bu da devlet sisteminde
Ulaşılabilecek idealler değildi
Devletin aşılması temelinde
Devlete rağmen, devlete karşı
Ulaşılabilecek hedeflerdi**

ten tasfiye ettiler. Böylece demokratik siyasal çözümü gerçekleştirme de sağlanamayınca geriye şiddetli bir direniş durumu kaldı. Bir dönem devam eden bu şiddetli direnişte Türkiye'deki çeteci yönetim gerillayı ezmeyi hedeflerken, PKK yönetimi ise ne kadar saldırırsa saldırısın Türkiye devletinin gerillayı ezemeyeceği, yok edemeyeceği dolayısıyla sorununun siyasal çözümünü gerçekleştirme zorunluluğu içinde olduğunu kanıtlamayı hedefledi. Bu temelde sürdürülen mücadele 98 yılında artık kilitlenen, çözüm üretmeyen yeni yaklaşımlar geliştiren bir düzeye geldi. Bu durumu gören Önder APO, 1 Eylül 1998 ateşkesiyle sorununun demokratik siyasal çözüm gerçeğini daha derin bir stratejik anlayış ve planlama düzeyine ulaştırmanın böylece sorununu çözümünü gerçekleştirmek iste-

di. ABD'den de destek alan inkâr ve imha sistemi bu adımı kendi varlığı için tehlike görerek buna karşı bütün uluslararası ve bölgesel gericiği işbirlikçiliği de dâhil bir araya getirerek uluslararası komployu Önder APO'yu tasfiye etmek amacıyla gündeme getirdi. Süren mücadele 15 Şubat komployuyla bir noktaya geldi. Uluslararası komployu hem dışarıdaki mücadele içinde hem de İmralı sürecinde kapsamlı bir teorik analize tabi tutan Önder APO, hem sosyalist ideolojide yeni bir paradigma değişimini gündeme getirdi hem de bu çerçevede sorunun çözümünde yeni stratejik yaklaşımlar ortaya çıkardı. Köklü bir ideolojik yenilenme sosyalist paradigma değişimi stratejik değişim ve örgütsel yeniden yapılanma sürecini yaşadı PKK hareketi. İdeolojik yenilenme ve sosyalist paradigmada değişimin temel anlamı PKK'nin devletçi, iktidarcı, savaşçı paradigmadan koparak böyle bir paradigmayı esas alan reel sosyalizmi kapsamlı eleştiriye tabi tutarak demokratik sosyalizmi geliştirmesiydi. Demokratik sosyalizmin özü sorunları hangi ad altında olursa olsun devlet sistemi içinde çözmek değil de devlet dışı halkın demokratik örgütlenmesi olan örgütsel sistem içinde çözmektir. Çünkü devlet hangi adla olursa olsun özünde baskıcıydı, sömürücüydü, ayrımcıydı, taraf tutan bir karakter ifade ediyordu. Öyle olunca devletli çözümün kalıcı barışçıl çözüm olmayacağı, yeni sorunlara ve çatışmalara yol açacağı görülüyordu. Nitekim hem Sovyetler birliğinin kendisi hem de ona dayalı gelişen ulusal kurtuluş hareketleri kendi içlerinde devletleştikleri oranda baskı sömürü ve çelişiklere yol açmış, dolayısıyla da söz konusu halklara özgürlük, demokrasi ve eşitlik getirmemişti. Oysa sosyalizmin temel ilkeleri özgürlük, eşitlik, demokrasi idealleriydi.

Bu da devlet sisteminde ulaşılabilecek idealler değildi. Devletin aşılması temelinde devlete rağmen, devlete karşı ulaşılabilecek hedeflerdi. Çünkü özgürlüğü, eşitliği, demokrasiyi ortadan kaldıran, baskı, ayrımcılık, kölelik yaratan devlet sisteminin kendisi oluyordu. Böylece ideolojik çizgide köklü bir yenilenmeyi gerekli kılıyordu. Sovyet sisteminin çözümlüğü ardından reel sosyalist sisteme karşı geliştirdiği eleştiriler temelinde önder APO, ortaya çıkardı. Bu temelde 15 Ağustos atılımının devletçi sistem içinde sorununu çözmeyi hedefleyen paradigmasal yaklaşımı değişime uğramış oldu. Bu ideolojik yenilenmenin strateji ve örgütsel alanda geliştirdiği değişiklikler oldu.

Devletçi sistem içinde soruna çözüm aramanın yolunun ulusal kurtuluş savaşını örgütlemek ve silahlı devrimle iktidarı ele geçirmek olduğu açıktı. Bütün ulusal kurtuluş hareketlerinde böyle oluyordu, dolayısıyla kısmi farklılıklar olsa da özü itibarıyla Kürdistan'da da benzer bir gelişme yaşanacaktı. Oysa devletçi sistemin çözüm üretmediğini, özgürlük, eşitlik, demokrasi üretmediğini ortaya koyan önder APO, devlet dışı demokrasi diye tanımladığı halkın kendi örgütlülüğü temelinde, kendi kendini yönettiği sistem içinde çözüm araması silahlı devrimle olacak bir iş değildi. Dolayısıyla silahlı devrimin yerine meşru savunma duruşu geçti. Bu temelde meşru savunma çizgisini farklı duruşlar biçiminde halkı köleleştirme ve imha etme amaçlı saldırılar karşısında temel savunma ve sorunları çözüme yöntemi olarak, stratejisi olarak, çizgisi olarak önder APO teorik düzeyde geliştirdi. Meşru savunma stratejisini netleştirdi. Meşru savunma stratejisinin özelliklerine göre, onu başarıya götürecektir mücadele taktiklerini de geliştirdi. Daha çok

demokratik-siyasal mücadele ağırlıklı gerillanın ve halkın öz savunma örgütlenmesinin meşru savunma konumunda bir şiddet duruşunu ifade etmek üzere bir mücadele taktiğini öngördü. Böyle bir taktik yaklaşımla sorununun çözümlenebileceğini değerlendirdi ve bu temelde başta Türkiye olmak üzere, sorunuyla ilgili bütün çevrelere sorununun barışçıl, demokratik birlik içinde çözümlenmesi çağrısında bulundu. Bu anlayışını Ortadoğu çapında, sorununun demokratik çözümünü içeren bir programa dönüştürdü. Genelde ve her parça özgünlüğünde barışçıl-demokratik çözümün ilkelerini, yöntemlerini, birbiriyle ilişkisini ortaya koydu. Böylece yeni bir çözüm programı oluşturdu. Bunu hayata geçirecek devlet artı demokrasiyi uygulayacak, demokratik halk örgütlenmesi modelini geliştirdi. Buna, Demokratik Toplum Konfederalizmi dedi. Demokratik Komünalizm dedi. Hatta sivil toplum konfederasyonu dedi. Kapsamlı teorik çözümlenmelerini yaparak, bu sistemi önce KKK sonra KCK olarak isimlendirdi ve ilan etti. Böylece devletin demokrasiye duyarlı kılınması ve demokratik reforma tabi tutulması temelinde devlet artı demokrasi çözümünü, Demokratik Toplum Konfederalizmi'nin inşası çerçevesinde bir halk örgütlenmesi olarak tanımlayıp sorununa yeni bir çözüm modelini ortaya koydu.

1 Haziran 2004 atılımı, 15 Ağustos atılımının 20 yıl dönümünde gündemleştirilen meşru savunma çizgisindeki silahlı direniş aslında, Mart 93'den itibaren ilan edilen tek yanlı ateşkese dayalı olarak sorununun barışçıl-demokratik birlik çözümünü gerçekleştirme yönünde Türkiye devletini bir kere daha uyarmak ve çözüme yöneltmek amacıyla geliştirilen bir aktif savunma eylemliliği

durumuydu. Bir taktik durumu ifade ediyordu aslında. Meşru savunma çizgisinde pasif savunma duruşundan, aktif savunma duruşuna geçmekten çok pasif savunma konumunda uyarıcı eylemliliği biraz daha çok yoğunlaştırarak çözüme yanaşmayan siyasi güçleri çözüme zorlamayı amaçlıyordu. İşte PKK'nin tasfiye olacağı, dağılacağı gerillanın ezileceği yönündeki beklentilerin boş olduğunu gerillanın ezilmeyeceğini, PKK'nin tasfiye edilemeyeceğini, gücünü koruduğunu dolayısıyla sorununun demokratik birlik çözümünden başka çözümünün olmadığını, başta Türkiye devlet yönetimi olmak üzere ilgili güçlere göstermeyi hedefliyordu. Nitekim bu hedef gerçekleşti, ama yine de görüldü ki, bütün daraltılmışlığına rağmen Türkiye yönetiminde hâkim olan inkârcı ve imhacı güçler, demokratik barışçıl çözüme yanaşmıyorlar. Barış çizgisini savaş gücünün kalmaması biçiminde yanlış değerlendiriyorlar. Yine demokratik çözümü mücadele etmez konuma düşmek olarak görüyor, birlikçi çözümü kendini örgütleyemez, yönetemez bir konumda görme biçiminde ele alıyorlar. Kürt halkını iradesiz, çözümsüz ne yaparsa yapsın kendine muhtaç bir konumda sayarak, çözüm yerine çözümsüzlük sürecini uzatarak, çürütme politikası denilen yöntemlerle, yine şiddet uygulamasıyla parça parça eritip marjinal konuma düşürerek yok etmeyi hedefliyorlar. Bu durumu 1 Haziran atılımı ardından 1 Ekim 2006'da geliştirdiği 8 aylık ateşkes süreciyle Önder APO ve hareketimiz bir kere daha kesinleştirmiş bulunuyor.

1 Ekim ateşkesi hem son bir kez barışçıl-demokratik çözüm fırsatı sunarken ilgili güçlere hem de sorunuyla ilgili güçlerin politik yaklaşımlarını netleştirmeyi ifade ediyordu. Bunun sonucunda görüldü ki, 1 Ekim ateşkesini de bir zafiyet

olarak yine gerillayı eritip-marjinalleştirme ve hareketi tasfiye etme çizgisinde bir fırsat olarak değerlendirmekten vaz geçmiyor Türkiye genelkurmayı ve yönetimi. İşte bunun sonucunda hareketimiz, kongre-Gel 5. Genel kurulunda yani, 18 Mayıs 2007 tarihli oturumda meşru savunma çizgisinin pasif savunma duruşundan çıkartarak hareketi, aktif savunma duruşuna geçirme kararını almış bulunuyor. Pasif savunmadan aktif savunmaya geçmenin anlamı şudur; pasif savunma, aslında tek yanlı ateşkese dayanan ve sorununun barışçıl-demokratik birlik içinde çözümünü öngören bir programı ifade etmektedir. Gerillanın bütün saldırılara rağmen tedbirlerini geliştirip imhayı önlemesi ve ezilmeyeceğini

kanıtlayarak siyasi gündemi etkileyip karşıt siyasal güçleri sorunu çözmeye zorlamasına dayanmaktadır. Bütün bunlarda iki yön vardır. Birincisi, gerilla aşırı derecede tedbirini geliştirecek ezilmeyecek, karşıt güçleri sorununun demokratik çözümüne zorlayacak mecbur bırakacaktır. İkincisi ise; çözümü karşıt devlet sistemlerinin demokratikleşmesi, demokratik reformdan geçirilmesi ve bu temelde çözüm geliştirilmesi vardır.

15 yıllık çok değişik süreçlerden geçerek yürütülen bu temeldeki çabalarla çözümün gerçekleşmediği, ne kadar iyi niyetli ve istekli olursa olsun Türkiye'deki inkâr ve imha sisteminin çözüme razı edilemediği görülmüştür. Bunun için Türkiye devlet sisteminden karşıt güçlerden çözüm beklemek, onların çözümüne razı olmak yerine halkın demokratik konfederal sistemini örgütley-

erek, halkın ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel her türlü kendi örgütlülüğü temelinde sürdürdüğü bir örgütsel düzeyi ortaya çıkartmak, böylece karşıt güçlere sorununu çözmeye mecburiyetini dayatmak olmazsa da, geliştirilecek imha saldırılarına karşı halkın öz savunması temelinde demokratik konfederal sistemi savunarak halkın öz yönetimini geliştirip kendi demokratik yaşamını sürdürmesini sağlamak hedeflenmektedir. Bu aktif savunma duruşunun temel hedefi olmaktadır. Bu bakımdan

görev sisteminde bir değişiklik vardır. Çözümü karşıt taraftan beklemek yerine, kendi özgücünü, halkın gücünü örgütleyerek, ona dayalı bir çözüm yöntemi öngörülmektedir. Bu bakımdan özgüce güven, özgücü örgütlenme ve kendini esasa alma aktif savunma duruşunda esastır. Bunu sağlayacak düzeyde bir propaganda ajitasyon çalışması, yine bunu gerçekleştirecek bir örgütsel çalışma, diplomatik faaliyetin geliştirilmesi, böyle bir örgütlenmenin zeminini güçlendirecek temelde halkın demokratik serhildanını gerçekleştirme, mücadeleyi geliştirme ve bütün bunların ihtiyaç duyduğu kadar meşru savunma savaşı içinde olma genel yöntemdir. Aktif savunma duruşunda askeri yön, sadece siyasal gündemi etkileme olmaktan çıkarak, halkın demokratik konfederal örgütlülüğünü gerçekleştirmek için ön açmak, zeminini güçlendirmek, düşman örgütlülüğünü parçalamak, düşman saldırıları karşısında halkı savunmak gibi yeni görevlerle yüklü hale gelmektedir. Bunun için de elbette gerillanın daha çoğaltılması, büyütülmesi gerilla mevzisinin yeniden geliştir-

ilmesi, gerillanın eylem hedeflerinin yeniden tanımlanması yine eylem biçimlerinin yeniden ortaya çıkartılarak bu hedefi gerçekleştirecek zenginliğe ulaştırılması gerekmektedir.

Şimdi kongre-Gel 5. Genel kurulun aldığı aktif savunma duruşu temelinde bütün hareketimiz böyle bir görev kapsamı doğrultusunda kendisini yenilemekte yeniden planlamakta mevzilenmesini hareket tarzını buna uygun bir biçimde yeniden düzenleyerek böyle bir mücadeleyi etkili bir biçimde yürütür hale gelmek için gerekli çalışmaları gerçekleştirmektedir. Bu konuda, 2007'nin ilk yarısında yürütülen çalışmalar bütün hareketimizi ideolojik, siyasal, askeri bakımdan her alanda aktif savunma konumuna geçirmiş, aktif savunma konumu temelinde çalışır, mücadele eder hale getirmiş ve bu temelde inkâr ve imhada ısrarlı olan düşmana karşı daha etkili mücadele yürütecek bir konum kazandırmıştır.

22 Temmuz seçimleri ardından, AKP hükümetinin inkâr ve imhada ısrar etmesi, demokratik çözüm yerine yeni bir imha ve tasfiye planını hareketimize dayatması durumunda gelişecek olan çok yönlü bir aktif savunma hamlesi olacaktır. Bunun için hareketimizin gerekli hazırlıkları vardır, bu hamlenin hem ideolojik boyutları, propaganda-ajitasyon yönü olacak hem örgütsel boyutu yani, halkın demokratik konfederal sistemini örgütlenme ve bunu demokratik serhildanı geliştirme temelinde yürütme boyutu olacak hem de gerillanın düşman saldırılarını kırmayı hedefleyen bir aktif askeri duruşu, eylemliliği yaşanacaktır. Bunlar yoğun tartışmalarla ortaya çıkartılmış, planlanmış yeni bir anlayışı ifade etmektedir. Bütün bu mücadelenin amacı, Kürt halkının ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel alanda

demokratik konfederalizm sistemi esaslarına göre örgütlülüğünü yaratarak halkın kendi kendini yönettiği, kendi yaşamını kendi örgütlülüğüyle sürdürdüğü bir düzeye ulaştırmaktır. Bunu kendi özgücüne dayalı çözüm olarak görmektedir ve aktif savunmayla hareketimizin hedeflediği budur.

15 Ağustos atılımının, 24. yılına girerken hareketimiz sorununun çözüm mücadelesini böyle bir hedefe yeni bir stratejik yaklaşıma ve mücadele düzeyine ulaştırmış bulunmaktadır. Bu da yeni bir çözüm sistemidir. Her türlü baskı ve sömürüyü ortadan kaldırarak özgürlük, eşitlik ve demokrasi ilkeleriyle halkının yaşadığı bir çözüm düzeyini ortaya çıkartmaktadır. Bu sadece siyasal yönetimin değişmesini değil, toplumunun özgürlükçü demokratik bir yaşam sistemine örgütsel düzeyde kavuşmasını sağlatmayı hedeflemektedir. Yeni bir çözüm yoludur, yeni bir denemedir. Önder APO, bunun bütün teorik çözümlemesini kapsamlıca yapmıştır. Halkı ve hareketimiz de bu teorik çözümlemeleri özümseyerek bunları hayata geçirip halkların demokratik yaşamını geliştirmede ve Kürt sorunu gibi en ağır sorunlar başta olmak üzere bütün sorunların demokratik konfederalizmin örgütlülüğü temelinde çözümünü gerçekleştirme ve böylece yeni bir çözüm yöntemini insanlığa sunmada kararlıdır. Bütün dikkatini böyle bir çözüm sürecini başarıyla yürütmeye vermektedir, iddialıdır, iradelidir ve başarıya azmiyle doludur. Biz inanıyoruz ki, büyük 15 Ağustos atılımının o girişken, mücadelecisi, özgücü esas alan, büyük fedakârlık ve cesaret içeren ruhuyla yeni anlayış temelinde ve çözüm yöntemini esas alarak mücadeleyi geliştirdiği ölçüde hareketimiz ve halkımız sorununun kendi özgücüne dayalı çözümünü başarıyla gerçekleştirecektir.

ÇÖZÜM VE BAŞARI YOLU ÇİZGİ ESASLARI ÜZERİNDE KENDİNİ YARATMAKLA MÜMKÜNDÜR

Cemil BAYIK

Düşman, hareketimize karşı şiddetli bir saldırı yürütüyor. Düşmanın amacı hareketi imha etmektir. Bunun için bütün olanaklarını harekete geçirmiş bulunuyor. Önderlikten başlayarak gerilayı ezmek, halkı teslim almak, eğer teslim olmaz ve direnirse katliamdan geçirerek sonuca gitmek istiyor. Bu amaçla Türkiye'deki topluma, siyasete, yargıya ve devlete müdahalede bulunarak kendisini yeniden yapılandırmaya tabi tutmak istiyor. Toplumunu ve siyasetini faşistleştirerek, devleti, yargıyı ve orduyu tümüyle buna göre düzenleyerek, tamamen önderlik ve PKK şahsında Kürt düşmanlığını körüklemeyi ve buradan sonuç almayı amaçlamaktadır. Düşmanın dıştan hareketimizi imha etme çabaları bir anlamda anlaşılabilir, ama kadromuzun içinde bulunduğu durumu anlamak gerçekten zordur.

Kadromuzun içinde bulunduğu durum birçok yönüyle düşmanın bu ezme hareketine zemin oluyor ve adeta destek sunuyor. Kadro, ideolojik ve örgütsel esaslar üzerinden oldukça uzaklaşarak ve hatta yer yer dışına çıkarak karşıtlığı yaşamaktadır. Kadronun bu çizgiden uzaklaşması, giderek kopması ve yer yer karşıtlığa giren anlayışlara, tutumlara girmesi hareket açısından oldukça tehlikeli bir durumu ifade ediyor. Esas olarak hareket açısından tehlike yaratan da kadronun içinde bulunduğu bu durumdur. Adeta düşmanı içerden tamamlayan, onun başarısına hizmet eden bir duruşu ifade ediyor. Bu açıdan düşmanın ezme, tasfiye etme, teslim alma konseptine karşı durmak,

başarılı sonuç almak ancak kadronun bu çizgiden uzaklaşan durumunu gidermekle mümkündür. Mücadele verilmeden, kadro kendisini çizgi esasları üzerinde yeniden yaratmadan, bu temelde çizgiyle bütünleşmeden, çizginin ihtiyaçlarını karşılayan bir çabaya girmeden, kesinlikle düşmanın bu konseptini boşa çıkarmak zordur.

Son süreçlerde kadro yapımız içerisinde düşman tanımını oldukça muğlaklaşmış, neyin düşman olduğu, neyin bize hizmet ettiği oldukça karışmış durumdadır. En önemlisi de bizi geriye çeken, güçsüz kılan, dağıtan bütün gerilikler ve çarpıklıkların düşman olarak görülmemesi ve bunların adeta normalmiş gibi kabul edilmesidir. İşte, düşman denilen olay budur. Düşmanı öyle uzağımızda aramamıza gerek yoktur. Düşmanı kendi içimizde aramak gerekiyor. Bilinen dış düşmanı başarıya götüren de bizde var olan ve düşman olarak adlandırdığımız anlayış ve tutumlardır.

Nedir düşman? Bizi engelleyen, zayıf kılan, geriye çeken, mücadeleden alıkoyan, başarısız kılan, dağıtan, kaybettiren ne varsa bütün bunları düşman olarak görmek gerekiyor. Böyle anlaşılırsa ve buna büyük bir öfke duyulursa, bu öfke düşünceye, örgüte, eyleme dönüştürülürse işte o zaman düşmana karşı doğru bir duruş gerçekleştirilmiş olunur. İçimizdeki bu düşmana zemin ve başarı sunan anlayış ve tutumlar giderilmeden, kesinlikle sömürgeci düşmana karşı, yine ona destek sunan güçlere karşı başarılı bir yürüyüşü gerçekleştirmek, hedeflere ulaşmak oldukça zordur. Bu konuda yaşanan muğlâklığı düzeltmek gerekiyor.

Avrupa kadromuzda yaşanan temel eksikliklerden biri de ideolojik mücadelenin yapılmasıdır. İdareci, liberal, birbirinin eksikliklerine göz yuman yaklaşımlar içerisinde olmalarıdır. İdeolojik mücadelenin yapılmadığı bir yerde örgüt yaşamının korunamayacağı bilinmelidir. İdeolojik mücadelenin yürütülmediği bir yerde devletçi, iktidarcı sistem gerçekliği ve postmodernist yaşam tarzının kendisini örgütleyeceği ve kadroyu militan yaşam ölçülerinden uzaklaştıracağı açıktır. Görülüyor ki Avrupa kadromuzda ideolojik anlamda bir mücadele söz konusu değildir. Sistem an be an yaşamımız üzerinde kendisini örgütlemek için savaşım halindeyken, kadronun birbiriyle ideolojik anlamda bir mücadeleye girmemesi ve Apocu çizgiye getirmeye çalışmaması, düşmanın yıllardır örgüte veremediği zararı vermektedir. Sahte özgürlük anlayışlarıyla örgütün yaşamını bozan, dağıtan, tasfiyeciliğin içimizde oturtmaya çalıştığı mücadelesizliği örgüt içinde bir tarz haline getiren anlayışlar, örgüte gelmemede ısrar etmekle kalmayıp doğrudan örgütü bozmaya yönelik yaklaşımlardır.

Öyle anlaşılıyor ki kadromuz oldukça ciddi örgütsel sorunlar yaşıyor. Birçok yönüyle ideolojik ve örgütsel gerçekliğimizden uzaklaşma, yer yer kopma ve karşıt durumlara düşme, bunun sonucunda kadro ölçülerinde oldukça muğlaklaşma ve aşınma yaşanıyor. Bu duruma düşen kadro tabii ki çizgiyi, çizgi esaslarını, onun ihtiyaçlarını gözetemez, onun gereklerini yerine getiremez. Bu parti gerçeğimizle oynama anlamına gelir. Öyle anlaşılıyor ki Avrupa zemininde adeta parti gerçeğiyle, onun çizgi ve militan esaslarıyla oynama neredeyse bir görev haline gelmiş bulunuyor. Bu kabul edilebilecek bir durum değildir. Kadromuzun içinde bulunduğu bu durumu görmesi ve bunu hızla gideren bir tutumun içine girmesi gerekiyor. Bunu gidermeden, çizgi esaslarına, onun militan kadro esaslarına girmeden, bu konuda derinlik kazanmadan hiç bir sorunun çözümlenemeyeceğini bilmek gerekiyor.

Kadromuzda çizgiyi anlama, çizgiye girme, çizgiyi yaşama, çizginin ihtiyaçlarını görme, onları giderme, çabalarını bu doğrultuda yoğunlaştırma oldukça zayıf görünüyor. Çizgiye yaklaşımda, çizgi mantığıyla çizgiyi anlama yerine, kendi mantığıyla yaklaşma, bu temelde anlama, dolayısıyla da bunu anlamama, ayarlama, kendine göre yorumlama, bu temelde kendine doğru ve yanlışlar, kabul ve ret ölçüleri geliştirme çokça yaşanan bir durumdur. İnsan çizgi mantığıyla çizgiye girmezse, çizgiyi elbette ki anlayamaz, onun esaslarına giremez ve bütünleşemez. Çizgiye girmeyen kendi çizgisini esas alır. Kadroda çizginin yaşanmamasının esas nedeni budur.

Nitekim Avrupa sahasında kadronun bu durumu, hareketi tehlikelerle yüz yüze getirmiş bulunuyor. Hareket sürekli eriyor, birçok yönüyle

kan kaybediyor. Bu tamamen kadronun içinde bulunduğu durumla ilgilidir. Çünkü kadroda çizgi esasları ve ihtiyaçlarını giderme çabaları oldukça zayıftır. Hatta birçok kadroda kendine göre bir kadrolaşma, dolayısıyla da kendi çizgisini esas alma, kendi çizgisinde örgütlenip yürüme vardır. Bu yaşandığından ötürü de çizginin ortadan kaybolması, muğlaklaşması, parti çizgisi yerine birçok

**Eğitimin yapılmaması
Zihinde durgunluğa, zorlanmaya
Bunun sonucunda da çözümsüzlük
Ve aşınmalara yol açmaktadır
Kendini ideolojik ve örgütsel olarak
Eğitmeyen bir kadronun
Hareketin ideolojisinin gücünü
Yine örgütünün gücünü anlaması
Bu gücü kullanması düşünülemez**

çizginin gelişmesi ve partinin parti olmaktan çıkması söz konusudur. Yine bazı kadrolar kendi mantığıyla çizgiyi anlamaya kalktıkları ve bundan dolayı kavramadıkları gibi, bazılarında da inançsızlık vardır. Bunun için çizgiye girmeme yaşanıyor. Çizgiye inançsız olanlar, onun başarısına inananmayanlar tabii ki çizgiyi anlamaya, özümsemeye, bu temelde kendini yeniden yaratma çabasına girmezler.

Bir kısım kadromuzda yaşanan, çizgiyi anlamaya çalışmak ve anladığı oranda da çizgiyle birleşmektir. Anlaşıldığı kadarıyla, bu kadro azınlıktadır. Bunun için parti çizgisini önemli ölçüde uygulamama, muğlaklaştırma durumu yaşanmaktadır. Bunun giderilmesinin yolu her şeyden önce çizginin başarısına inanmaktan, çizginin mantığıyla çizgiye girmekten ve onu yaşamaktan, bunun için de kendini bu temelde eğitmekten geçiyor. Görülüyor ki, kendini eğitmeme oldukça gelişmiş

durumda. Eğitimler hemen hemen durmuş, yapılan eğitimler de geri bir durumda gerçekleşiyor. Adeta eğitim yapmış olmak için eğitim yapılıyor. Bu da herhangi bir şeyi çözmiyor. Onun için zihinler oldukça donmuş durumda. Zihinler dondurulduğu için burada aşınma yaşanıyor.

Avrupa'da yapılan eğitimlerin gözden geçirilmesi gerekiyor. Yapılan eğitimlerin pek sonuç yaratmadığı ortadadır. Eğitim politikasının hızla gözden geçirilmesi ve buna yeni bir içerik kazandırılması önemlidir. Avrupa'da hiçbir gerekçeyle eğitimlerin ertelenmemesi gerekir. Oysaki birçok gerekçe öne sürülerek kadro eğitimleri yapılmamakta, hatta bireysel anlamda da kadro birçok bahane öne sürerek kendi eğitimini yapmaktadır. Eğitimin yapılmaması zihinde durgunluğa, zorlanmaya, bunun sonucunda da çözümsüzlük ve aşınmalara yol açmaktadır. Kendini ideolojik ve örgütsel olarak eğitmeyen bir kadronun, hareketin ideolojisinin gücünü, yine örgütünün gücünü anlaması, bu gücü kullanması düşünülemez.

Avrupa'daki kadromuzun yaşadığı gerçeklik oldukça vahim bir durumu ifade ediyor. Çok güçlü bir ideolojimiz ve örgüt gücümüz olmasına rağmen, bunun farkına varamama, bunu kullanamama, onun için de çözümsüzlüğü yaşama söz konusudur. Halbuki dünyanın en büyük ideolojik ve örgütsel gücüne sahip olan bir hareketiz. Bu kadar güçlü bir hareket içinde kadronun zavallılığı yaşaması ters bir durumu ifade ediyor. Bu kadro, Önderliğe bağlı olduğunu söylüyor. Önderliğe bağlı olmak demek, Önderliğin tarzını esas almak demektir. Yani ideolojik, örgütsel mücadeleyi süreklileştirmek, bunda en ufak bir gevşekliği yaşamamak, ideolojik ve örgütsel çizginin arlığını

sürekli korumak, bütün kadro gücünü ideolojik ve örgütsel mücadeleye, çizgiye çekmek, bu temelde yaşatmak, ideolojik güç ile örgütsel gücü birleştirerek sonuç almak demektir. Bu hareketin ideolojik ve örgütsel gücünü iyi birleştiren bir kadronun sorunları çözeceği, büyük gelişmeler yaratacağı bir gerçektir. Çünkü bundan daha büyük bir güç yoktur. Önderliğin, bu hareketin gücü; tamamen ideolojisinde, örgüt gücünde ve bunların birleştirilerek yeterli, yetkin kullanılmasında yatıyor. Ama kadromuzda ortaya çıkan, ya ideolojiyi önemsiyor örgütü önemsemiyor, ya örgütü önemsiyor ideolojiyi önemsemiyor. Dolayısıyla da başarılı bir sonuç elde edemiyor. Halbuki başarının yolu ideolojik ve örgütsel gücü birleştirmekten ve yetkin kullanmaktan geçiyor. İdeolojik ve örgütsel çizgi esaslarına girmeyen ve bu temelde kendisini büyütmeyen bir kadronun yürüyüşünün başarılı olamayacağı, sorunlara çözüm getiremeyeceği bir gerçektir. Eğer kadromuzda sorunlar yaşıyorsa, esas nedeni bu olmaktadır. İdeolojisine güvenmeyen, örgüt gücüne güvenmeyen, bu temelde kendini eğitip donatmayan, kendisini çözüm gücü haline getirmeyen bir kadronun her hangi bir sorunu ve gelişmeyi ortaya çıkaramayacağı, sorunları çözemeyeceği, gelişme yaratamayacağı rahatlıkla anlaşılabilir.

Bu anlayışın bir sonucu olarak kadroda örgüt ve örgütselliği önemsememe, hatta tepki duyma, örgüte doğru bir temelde gelmeme, güvenmeme, yaşamama, doğru bir katılımı yapmama, mücadele vermeme, örgüt gücünü kullanmama yaşanmaktadır. Halbuki hareketimizin tüm gelişmesi, ideolojik ve örgütsel esaslara bağlıdır. Önderlik örgütün önemini vurgularken "her şeyle oynayabilirsiniz, hatta anamla oynamanızı bile kabul edebilirim, ama örgütle oynamayacaksınız" demiştir. Bu

önderliğin örgüte, örgütlenmeye ne kadar değer verdiğini gösteriyor.

Kürdistan gibi bir yerde her şey partiyle kazanılıp, korunuyor ve geliştiriliyor. Partinin zayıf düşmesi demek her şeyin tehlikeye düşmesi demektir. Partililik, parti örgütlenmesi bu açıdan hayati bir sorun oluyor. Örgüt ve örgütselliği yadsıma, buna tepki duyma örgütsüzlüğü ifade ediyor. Örgütsüzlükle hiçbir şeyin kazanılamayacağı ortadadır. Ne kadar örgütselliği geliştirirsek o kadar toplumsallığı geliştiririz. Toplumsallığın gelişmesi demek, insan olmak, insanlıkta derinleşmek demektir. Örgütselliğin reddi, toplumsallaşmanın, insan olmanın reddi anlamına gelir. Örgütselliğin bu kadar yadsındığı, tepki duyulduğu, örgütsel yaşam ve çalışmaya gelinmediği bir yerde hangi sorunlar çözümlenebilir ve hangi başarının sahibi olunabilir? Eğer sorunlar çözülerek başarı elde edilmek isteniyorsa, bunun yolu örgütlenmeyi derinleştirmekten geçiyor.

Önderliği kabul ettiklerini, ama partiyi, onun yönetimini kabul etmediklerini söyleyen kadrolarımıza rastlıyoruz. Ben önderliği kabul ediyorum, benimsiyorum, bağlıyım, demek onun örgütünü kabul etmek, onun örgütüne girmek, doğru katılmak ve onun görev ve sorumluluklarını yerine getirmek anlamına gelir. Başka türlü bağlılıktan söz edilemez. Hem Önderliğe bağlı olduğunu söyleyecek, hem de O'nun örgütüne güvenmediğini söyleyip reddedeceksin! Bu durum Önderliği reddetmektir, Önderliği Önderlik olarak değil de bir birey olarak görmektir. Bu, Önderliği örgütünden koparmak, Önderliği öldürmektir. Bu, yıllarca Önderliğe ve harekete düşmanlık yapan güçlerin dillendirdiği bir söylemdir. Önderlik karşıtı güçler Önderlik ile örgütünü sürekli ayırmak

istemişlerdir. Bununla da sonuca gitmek istemişlerdir. Bu hareketin hiçbir kadrosu Önderliği kabul edip, örgütünü reddedemez. Eğer reddederse, bu Önderliğin de reddidir. Sadece reddedilmesi de değil, Önderliğin birey haline getirilmesi ve imhasını sağlamaya, gerçekleştirmeye hizmet etmektedir.

O kadar bireycilik gelişmiş ki Önderlik kabul ediliyor, örgüt kabul edilmiyor, örgütsellik reddediliyor bireycilik esas alınıyor. Bu ısrar, düşmanın isteyip de gerçekleştiremediğini yürütmektir. Yıllardır sömürgeciler ve destekçileri bu hareketi dağıtmaya çalışıyor. İdeolojik, örgütsel ve militan esaslarına saldırıyor. Bununla örgütlülüğü dağıtıp, sonuç almak istiyor. Birçok kadromuz da örgütselliği reddederek, örgütselliğe tepki duyarak, örgüt yaşamına girmeyerek, yaşamı bozarak, bireyciliğini ön plana çıkararak her şeyini bireyciliğine göre düzenleyerek, buna en büyük desteği sunuyor. İşte bu anlayış sahipleri, örgüt esasları üzerinde yürümeyi, örgütle birleşmeyi irade kırılması olarak görüyor.

Kürdistan'da nasıl irade olundu? Partileşmeyle, partileşmenin derinleştirilmesiyle irade gerçekleştirildi. Partileşmek demek; irade olmak, insan olmak demektir. Partileşmekten kaçmak; iradeyi kaybetmek, köleleşmek, hatta insanlığını kaybetmek demektir. Kölelik iradeleşme olarak görülüyor ve dayatılıyor. Hatta bunun kabul edilmesi isteniyor. Bunun için örgüte sahip çıkma, onun değerlerine sahip çıkma, örgüt mücadelesi yürütme, örgüt ölçülerinde ısrar etme, adeta bir suç gibi ele alınıyor. Bu anlayış sahipleri örgüte sahip çıkma suçlayarak, baskı ve töhmet altına alarak örgütü savunmasını engellemeye çalışıyorlar. "Sadece sen mi bu örgütün sahibisin, sen mi bu

örgütü kurtaracaksın, sana ne, neden herkesle aranı bozuyorsun, neden herkesle iyi geçinmiyorsun" gibi eleştirilerle örgüte sahip çıkanları etkisizleştirmeye çalışıyorlar. Bununla örgütsüzlüğü geliştirmek ve orada istedikleri bireysel yaşamlarını ve çıkarlarını ön plana çıkarmak istiyorlar. Bir örgüt insanının bunu iyi anlaması gerekiyor. Kadro kendisini böylesi baskılar altında hissetmemelidir. Tam tersine böylesi yaklaşımlar karşısında daha fazla örgüte sahiplenmeyi ortaya koyması ve her yönüyle örgütü üstlenmesi, koruması gerekir. Ama görülüyor ki birçok kadromuzda kendini baskı altında görerek geriye çekilme, sinme yaşanıyor. Bundan daha tehlikeli bir durum olmaz.

Yine kadromuzda yaşanan başka bir sorun da; ne iş yapmak ne de yaptırmak sorunudur. Kendisi yapmadığı gibi başkalarının yapmasını da engelliyor. Bundan daha tehlikeli bir anlayış olmaz. Kadro demek; hareketin ihtiyaçlarını esas alıp bunu gidermek demektir. Hareketin bütün görev ve sorumluluklarını üstlenmek ve bunun gereklerini pratikte yerine getirmek demektir. Bu konuda engel olanı engel durumundan çıkarmaktır. Yapmayı yapmaya teşvik etmektir. Eğer yapmıyorsa, hele hele engel oluyorsa ya bunu yapar hale getirmek, bu durumdan çıkarmak, eğer olmuyorsa bu haliyle kabul etmemek, onun örgüt ortamı içindeki yaşamını kabul etmemek, mücadeleyle o ortamda barınamaz duruma getirmek gerekmektedir. Yapmayan, yaptırmayan, engel olan, örgütselliğe karşı bireyciliği, keyfiyeti geliştiren bu kişilik, örgüte yeni kadro katmayı ve bu temelde örgütü güçlendirmeyi de esas almayarak, var olanı da tüketmeye çalışıyor. Eğer bir örgüt, bir hareket bünyesine sürekli yeni kadro katmazsa, var olan

kadroyla gelişme ve başarıyı sağlayamaz. Gelişme ve başarı şurada kalsın, var olan kadroyu da tutamaz, o kadro kurur ve biter. Ancak yeni kadro kazanılıp örgüte katılırsa, örgüt dinamizm, canlılık, yenilik kazanır, moral ve inanç bulur, bu temelde gelişme ve başarı sağlar. Bu temelde her zaman büyümeyen örgüt, ufalmaya, küçülmeye ve hatta tasfiye olmaya mahkumdur. Eğer coşku, moral, istek, güven zayıflığı yaşıyorsa bunun bir nedeni de yeni kadronun kazanılmamasıdır. Onun için bütün kadronun bu gerçeği bilerek sürekli yeni katılımlar sağlamayı, bu temelde örgütü moralize etmeyi, büyütmeyi esas alması gerekiyor.

Örgüt olayına yaklaşımda toplumdaki bir insanın yaklaşımı gibi bir yaklaşım sergileniyor. Nasıl ki toplumdaki bir insan örgüt üyesi değilse, örgütteki sorunlar, görevler onu ilgilendirmiyorsa, sadece eleştirilerle ve bu sorunların giderilmesini istiyorsa ve bununla yetiniyor, sorunların giderilmesi, görevlerin yerine getirilmesini kendisi için bir sorun olarak görmüyorsa, birçok kadronun yaşadığı gerçeklik de tamı tamına buna benziyor. Hareketin kadrosu olmasına rağmen görev ve sorumluluklar karşısında en çok bazı eleştiriler geliştirebiliyor ve şu şu sorunların giderilmesi gerekir, diyor ve bununla da doğru iş yaptığını, görev ve sorumluluklarını yerine getirdiğini sanıyor. Büyük bir aldanmayı yaşıyor. Farkında olmadan kendisini örgütün dışındaki bir insan konumuna düşürüyor. Sorunların dile getirilmesi, eleştirilmesi, bunların giderilmesinin istenmesi önemlidir, ama bunlar doğru iş yapma anlamına gelmiyor. Bunlar sorunların giderildiği anlamına gelmiyor. Bu eleştirileri geliştiren ve bunların giderilmesini isteyen bir kadro, bunun kendi görevi olduğunu bilmeli ve eleştirdiği hususları mutlaka

gidermeyi esas almalıdır. Bunun çabası içinde olmalı ve bu çabada sonuç alınca kadar ısrarlı davranmalıdır. Nitekim saflarımızda çokça yaygın olan bir anlayıştır bu. Bu geleneksel kişiliğin ve anlayışın örgüt ortamında sürdürülmesidir. Böyle bir kişiliğin örgüt ortamında olması örgüt açısından oldukça tehlikelidir. En değme bir ajanın yaratamayacağı tehlikeyi yaratır, zararı verir. Bunun da doğru anlaşılması gerekiyor.

Kadromuzun içinde bulunduğu durum, örgütle halk arasında bağ kuracağı yerde, sanki görevi bu bağı kesmekmiş gibi bir anlayış ve tutumu ifade ediyor. Örgütün kitleye ulaşmasını, kitlenin örgüte ulaşmasını engelliyor. Bu örgütle kitlenin birbirinden kopmasına yol açıyor. Kadronun bu yaklaşımı büyük bir tehlike yaratıyor. Bu yaklaşım örgütün kendi halkından, kitlesinden kopmasını ve kitlenin kendi öncüsünü ve örgütünü kaybetmesine yol açıyor. İşte bu durum örgüt açısından ölümü ifade ediyor. Kadronun bu anlayışı ve tutumu hızla terk etmesi, örgütüyle halkı arasında bir bağ, köprü olması ve örgütü halka, halkı örgüte taşıması gerekiyor. O zaman gelişme ve başarı yaşanır. Örgütle halkın birbirinden koptuğu yerde herhangi bir başarının yaşanmayacağını bilmek gerekiyor.

Yine kadromuzda yaşanan ve mutlaka aşılması gereken bir durum da örgüt yaşamında çok önemli olan toplantıları önemsememe, toplantılara katılmama, katıldığında ise sorumlu davranmama, toplantının başarısı için çaba göstermeme ve bununla da toplantıların verimsiz geçmesini sağlama, toplantılara olan güveni yıkma, toplantıları bu anlamda işlevsel olmaktan çıkarma gerçekliğidir. Halbuki örgüt yaşamında toplantı olmazsa ve bu toplantılar verimli kılınmazsa örgüt

ciddi sorunlar yaşar. Giderek bu sorunlar ağırlaşır ve bunun sonucunda tasfiyeler, dağılmalar, kaybetmeler yaşanır. İşte örgütselliğe gelmeyen, buna inanmayan ve tepki duyan kişi, örgütselliğin bir parçası olan toplantılara da tepki duymakta, toplantıları da anlamsızlaştırmakta ve toplantılara olan güveni de ortadan kaldırmaktadır. Bu, örgüt yaşamını, örgüte olan güveni, örgüt gücünü ortadan kaldırmaktır. Toplantılarda daha çok ideolojik, örgütsel, siyasal, pratik sorunların çözümlenmesi gerekirken, gündeme daha çok bireysel sorunlar getiriliyor, bunlar öne çıkarılıyor, bunlar tartışılıyor. Bütün ideolojik, örgütsel, siyasal, pratik sorunlar arka plana atılıyor. Toplantılarda bu kadar bireysel sorunların gündeme getirilmesi, bütün enerjinin bu doğrultuda harekete geçirilmesi demek, örgütselliği zayıflatmak, hatta örgütü ortadan kaldırma anlamına geldiğini görmek gerekir. Örgütselliğin egemen olduğu bir ortamda bireysellik, bireysel sorunlar, istemler bu kadar gelişmez. Örgütselliğin egemen olduğu bir yerde sorunlar örgütsel olarak gündeme gelir ve çözümü de örgütsel olur. Ama örgütselliğin zayıfladığı veya ortadan kalktığı yerlerde tabii ki bireycilik, bireysel sorunlar öne çıkar ve bireyler tartışılır. Bundan daha tehlikeli bir durum olamaz. Eğer toplantılarımızda bireysel sorunlar bu kadar öne çıkarılıp tartışılıyorsa, bütün ideolojik, pratik, örgütsel sorunların önüne geçiyorsa, bu, örgütselliğin zayıfladığını ve örgütselliğin kaybedildiğini gösteriyor. Artık bireylerin örgüt yerine geçtiğini gös-

teriyor. Bireylerin örgüt yerine geçtiği bir yerde hiçbir sorunun çözülemeyeceği, örgütsel gelişme ve başarının yaşanmayacağı çok açıktır. Eğer, bu kadar sorunlar var deniliyor ve çözülemiyorsa bir nedeni de budur.

Yine örgütsel yaşamımızda önemli bir yeri olan rapor sisteminin işletilmemesi, yazılmaması ve istenmemesi, yazılan raporların ciddi ele alınıp incelenmemesi, raporlarda ortaya çıkan yanlış ve yetersizliklerin üzerinde durulup giderilmemesi, örgütsel yaşamımızı felç ediyor. Örgütümüzde, kadrolarımızda neyin yaşanıp yaşanmadığı belli olmuyor. Bu durum oldukça tehlikeli bir durumu ortaya çıkıyor. Rapor sisteminin işlemediği bir örgütte dağılma, çürüme gelişir, kimin neyi yaşadığı anlaşılabilir.

**Örgütsel yaşamımızda
Önemli bir yeri olan rapor sisteminin
İşletilmemesi, yazılmaması
Ve istenmemesi, yazılan raporların
Ciddi ele alınıp incelenmemesi
Raporlarda ortaya çıkan
Yanlış ve yetersizliklerin üzerinde
Durulup giderilmemesi
Örgütsel yaşamımızı felç ediyor**

Bundan daha tehlikeli bir durum olamaz. Onun için bütün kadrolardan sistematik olarak rapor istenmesi, alınan raporların incelenmesi, bu raporlardaki yetersizliklerin, çarpıklıkların üzerinde durulması, yapılan eleştiri

ve önerilere değer verilmesi gerekir. Eğer kadro raporlarına değer verildiğini görürse o zaman rapor yazmayı bir görev olarak önüne koyar. Ama raporların değerlendirilmediğine inanırsa tabii ki rapor yazmamayı ve bunu bir anlayış düzeyine getirmeyi esas alacaktır. Nitekim bazı kadrolarımızda raporlarının değerlendirilmemesinden dolayı rapor yazmama eğilimi gelişmiştir. Yine genelde kadromuzda rapor yazmama, bunun gerekliliğine inanmama anlayışı gelişmiştir. Bu örgütten kopmayı ifade ediyor. İşte örgütü ve örgütselliği önemsememenin

bir sonucu olarak bu anlayış gelişiyor. Böyle bir örgüt kadrosu olamaz, kabul edilemez. Bir örgüt toplantı sistemiyle, rapor sistemiyle örgüt olarak kendini ayakta tutabilir. Bir örgütte toplantı- rapor sistemi durdurulur, işletilmezse, yine eleştiri özeleştirme mekanizması işletilmezse o örgütte yozlaşma, çürüme, dağılma yaşanır. İşte nitekim birçok kadronun kopmasının altında yatan bu gerçekliktir.

Yaşanan ideolojik, örgütsel sorunların yanı sıra yönetim sorunlarının yaşandığı da bir gerçektir. Avrupa'da ciddi yönetim sorunu yaşanmaktadır. Yönetim olma yerine, adeta nasıl yönetim olunmaz anlayışı hakimdir. Yönetime ve tabii ki kadroya damgasını vuran liberalizm oluyor. Hemen hemen bütün yönetimlerimizde ve kadrolarımızda hakim olan, Apocu çizgi yerine liberalizm çizgisi olmuştur. Bu çizginin bir sonucu olarak idarecilik çok yaygın bir tarz haline gelmiş, herkesi sarmış durumda. Herkesi olduğu gibi kabul etme, yaşatma, hiçbir örgütsel, ideolojik mücadele yürütmeme; örgütü, kadroyu her türlü anlayış ve tutumla kendi haline terk etme, bununla yönetim olma veya kadro olma anlayışı esas alınıyor. Yönetim olmak demek, kadroyu örgüt çizgisi esaslarında yürütmek demektir. Bunun için de ideolojik ve örgütsel mücadeleyi yürütmek demektir. Çizgiyle, örgüt gerçeğimizle, onun militan kadro gerçeğiyle, yaşam gerçeğiyle bağdaşmayan her türlü anlayış ve tutumla mücadele etmek demektir. Ama idareciliğin esas alınması kadroyu ve örgütü her türlü tehlikeye açık hale getiriyor ve bu da her türlü anlayışın kadro ve örgütte gelişmesine, hareketin kendi çizgisini, kaybetmesine, kendi değerlerini kaybetmesine, çürütmesine ve dağılmasına yol açıyor. Bundan daha tehlikeli bir durum olamaz. Bu partiyle oyna-

ma anlamına geliyor. Partinin her türlü anlayış tarafından istila edilmesi anlamına geliyor.

Eğer Avrupa'da örgüt gelişmiyor, örgüt ve kadrolarda sorunlar yaşanıp her türlü örgüt dışı anlayış geliyorsa, çürüme, dağılma ve bunun sonucu olarak güven sorunları, kopmalar gündeme geliyor ve yaşanıyorsa, bu biraz da yönetim gerçekliğiyle bağlantılıdır. Yönetim, yönetim olma esaslarından uzaklaştığından kadro ve halktan kopuyor. Çünkü idarecilik, çizgiden kopmayı ifade ediyor. Çizgiden kopan bir yönetimi ne kadro ne de halk kabul etmez ve güven duyamaz. Eğer yönetime güvenmeme gelişiyor ve bu açıktan ifade ediliyorsa hem halk, hem de kadro tarafından işte "biz Önderliğe güveniyoruz, yönetime güvenmiyoruz" söyleniyorsa, bu biraz da yönetimin idareci mantığıyla bağlantılıdır. Apocu çizgi yerine, liberal çizgiyi esas almasıyla bağlantılıdır. Bunun görülmesi ve hızla terk edilmesi gerekiyor. Bu harekette yönetim olmak demek, çizgi esaslarında yürümek demektir. Çizginin ihtiyaçlarını, esaslarını sürekli gözetmek, o ihtiyaçları giderme çabası içinde olmak demektir. Bütün kadroyu ve kitleyi bu temelde harekete geçirmek demektir. Çizgi esasları bırakılarak, idarecilik esas alınarak, her kes her tutumla yaşatılarak hareket temsil edilemez. Böyle bir yönetimin sorumluluğunda hareketin gelişmesi ve başarısı düşünülemez. Bu tarz, ne kitleye ne de kadroya güven veremez. O kitle o kadro ve yönetimle birleşemez. Eğer yönetim kendisini bütün kadro ve halkın çözüm gücü haline getirip gerçekleştirse, herkes yönetime güven duyar, birleşir, güç verir ve başarılı olur. Yönetimin başarılı olması tamamen kadro ve halk açısından çözüm gücü olmasından geçer. Kendisini çözüm gücü haline getirmeyen bir yönetime ne kadro ne de halk

güvenemez ve böyle bir yönetim altında herhangi bir başarı da sağlanamaz. Yönetimin, hareketimizin yönetim gerçekliğini esas alması gerekir. Nedir bu yönetim gerçekliği? Apocu yönetim gerçekliğidir. Apocu yönetim gerçekliği, kendisini, çözüm gücü olarak gerçekleştiren yönetimdir. Kadro ve halka morali, inancı, güveni, bilinci, gücü vermek demektir. Kadroyu, kitleyi bu temelde güçlendirmek ve harekete geçirmek demektir. Kadro ve halkın ihtiyaç duyduğu şeyi vermek demektir. Bunu veren bir yönetim kadro ve halkta güven sağlayabilir. O kadro ve halk o yönetimi kendi yönetimi olarak görür, ondan sürekli güç aldığı görüldüğü için, o yönetimle birleşir, güç verir. İşte bu yönetimin gücüne güç, başarısına başarı katar. Güçlenen yönetim, daha çok kadrosuna ve halkına, güçlenen kadro ve halk da yönetimine daha fazla güç verir. İşte bu da bizi başarıya götürür. Önderliğimizin gücü, başarısı bu noktadadır. Bunun da doğru anlaşılması gerekir.

Önderliğe bağlılık, onun yönetim tarzını esas almayı, o tarzda pratikleştirmeyi gerektirir. Bu tarzı esas alan bir yönetimin başarıyı sağlamaması, kadro ve halkta güven sağlamaması mümkün değildir. Yönetimin kendisini sorunların çözüm gücü haline getirmemesi, özellikle de bazı problemleri kişiliklerin sorunlarını çözmemesi, onları olduğu gibi sorunlarla yaşatması ve hareket içinde tutması, yine kadro sorununda ölçüleri net koymaması, kadroyu ve halkı oldukça etkilemektedir. Bu yönetime güvensizliği yaratmaktadır. Yönetim olmak demek, kadro ölçülerini net koymak ve bütün kadroyu bu ölçülerde yaşatmak, buna gelmeyenle mücadele etmektir. Bunda ısrarlı olunuyor ve iflah olunmuyorsa, onu örgüt ortamında tutmamaktır. Böylelikle kadro ölçülerinde

muğlaklık ve aşınmayı yaratmamaktır. Kadrodaki yaşanan muğlaklık ve aşınma, örgütteki aşınma ve muğlaklığa yol açmaktadır. Bu da örgütün dağılmasına yol açar.

Yönetimin kendisini yönetim esasları üstünde tutmaması, çözüm gücü haline getirmemesi, çizgi yönetimi haline girmemesi, idareciliği esas alması, sorunları ertelemesi, çalışmalarda herkesi esas almaması, bir kısmını ihmal etmesi, yine yönetimlerde kolektivizmin yerine bireyciliğin geçmesi, memurculuğun, amirciliğin yaşanması, yönetim şahsında örgüt ciddiyetini oldukça zedeliyor. Eğer örgüt ciddiyeti aşınıyorsa, örgüte güven duyulmuyorsa, örgüt ile bileşilmiyorsa, hatta bazılarında da örgütü ciddiye almama, örgüte düşmanlık geliyorsa, bu yönetimin içinde bulunduğu durumla izah edilebilir. Nitekim yönetimde yaşanan liberal çizgi sonucu olarak örgüt ciddiyeti oldukça zedelenmiş durumdadır. Hem dışımızdaki güçler örgütü yeterince ciddiye almıyor, örgütün ve kadronun üzerine rahatça gelebiliyor, hem de kadroda örgütü ciddiye almama, dinlememe giderek gelişen bir hastalık oluyor. Bu da oldukça tehlikeli bir düzeye doğru gidiyor. Yönetimin bu gerçeği görerek hızla ciddiyeti önce kendisinden başlatarak diğer tüm kadrolarda hatta dışımızdaki güçlerde de yaratmayı esas alması gerekiyor. O zaman örgüt ciddiyeti sağlanabilir. Örgüt ciddiyetinin sağlanmadığı bir örgütü kimse ciddiye almaz. Dolayısıyla ciddiye alınmayan bir örgütün başarı şansı da olamaz. Bunun da çok iyi görülmesi gerekir. Eğer bu gün içimizde ve dışımızda birçoğu örgütü çekiştirip, örgüte güven duymadığını söyleyebiliyorsa, çekinmeden karşıt faaliyet içine girebiliyorsa, bunun yönetim ve kadro gerçekliğimiz ile bağını görmek gerekir. Kendi örgütünün ciddiyetini dikkate

almayan kadro ve yönetimin örgütünü başkasına kabul ettirmesi zor olur. Eğer bugün örgütümüz gücünü yitirmişse ve bu örgüt ciddiye alınmıyorsa, bu, kadronun ve yönetimin örgütü ciddiye alınmasından doğan bir durumdur. Onun için yönetimin kendisinde başlayarak kadroda bu ciddiyeti, örgüt ciddiyetini sağlaması gerekir. Bu da ne ile mümkün? Örgüt çizgisine, onun militan esaslarına, tarzına, temposuna, üslubuna ulaşmak, onun görev ve sorumluluklarını zamanında yerine getirmekle mümkündür.

Kadromuzda, yönetici olanda da olmayan da da oldukça negatif bir üslup gelişmiş bulunmaktadır. Hemen hemen her kadroda bu üslubu görmek mümkündür. Hareketin olumlu olumsuz her şeyini tartışıyor. Ama bunları da olumsuz bir tarzda tartışıyor. Her şeyi olumsuz gösteriyor. Sanki bu harekette olumlu bir şey yok, olumlu bir gelişme yok, her şey olumsuzmuş gibi tartışıyor. İşlerin düzelmediğini, düzelemeyeceğini, böyle devam edeceğini, hiç kimsenin başarılı, olumlu bir şey beklememesi gerektiği gibi her yerde konuşuyor. Kimi görürse; bu örgüt kadrosu olabilir, örgüt dışında biri, bir yurtsever, bir düşman olabilir, bunu herkesle tartışıyor. Harekete saldırarak; inanç, moral, coşku, güven bırakmayarak beyinleri ve yürekleri darmadağın ediyor. Eğer insanlarda birazcık harekete güven varsa, bunu da bu tarzda yıkmaya çalışıyor. Bunu eleştiri hakkı olarak geliştirdiğini sanıyor. Hareketimizin ne böyle bir kadrosu, ne de böyle bir üslubu olabilir. Bu hareketin üslubu; negatif, olumsuz bir üslup değildir. Tamamen olumluyu esas alarak, onu geliştirerek, onu etkin kılarak olumsuzu gidermeyi esas alan bir üsluba sahiptir. Hatta Önderliğimiz bunu şöyle formüle etmiştir, bir insanın yüzde bir

olumlu yanı varsa, yüzde doksan dokuzu olumsuzsa, bizim için esas olan yüzde birlik olumlu yanıdır, biz bunu esas alırız. Biz de olumluyu esas alarak büyütmeyi egemen kılmayı, bu tarzda yüzde doksan dokuzu asgariye indirmeyi esas alırız. Üslubumuz budur. Bu hareketin üslubunda kazanma, yüceltme, geliştirme esastır. Başarı esastır. Onun için morali, inancı ve güveni geliştirme, bilinci ve yüreği ayaklandırma esastır. Bu hareketin üslubunda iradeyle, kişilikle, inançla, moralle, coşkuyla, güvenle, bilinçle oynama, örgütle oynama, eylemle oynama suçtur. Ama maalesef bu hareketin reddettiği üslup bu gün birçok kadroda egemen hale gelmiştir. Bu hareketin kadrosu böyle bir üslubun sahibi olamaz. Çirkin, dağıtan, kaybettiren bir üsluptur. Bu üslupta en ufak bir gelişme, başarı yoktur. Düşman üslubu bu hareketin kadrosunun üslubu haline gelmiş durumda. Bu üslubun derhal terk edilip düzeltilerek hareketin üslubuna geçilmesi gerekir. Bu hareketin eleştiri üslubunda yıkma, dağıtma, güçten düşürme yoktur. Tamamen eksikleri, yanlışlıkları, çirkinlikleri gidermeyi esas alma, bu temelde gelişme ve başarıyı ortaya çıkarma esastır. Öyle negatif bir üslup oluşturulmuş ki ne yapılırsa yeterli ve doğru görülüyor. Hep olumsuz görülüyor, şikayet ediliyor. Halbuki bu hareketin üslubunda şikayet etme yoktur. Sorun diye gördüğü, çirkin, yanlış diye gördüklerini gidermeyi bir görev belleme, esas alma söz konusudur. Bu şikayetçi, negatif, her şeyi kara ve olumsuz gösteren üslubun hızla aşıp giderilmesi ve bu hareketin üslubuna ulaşılması gerekiyor.

Kadro oturup kalkıyor, yönetime güven duymadığını dillendiriyor. Onun için güveni başka yerde arıyor. Örgütü, yönetimi, yoldaşlarını değil de başka güçleri dinliyor. Başkalarının söyledik-

lerini doğru görüyor. Onun için çözümü de başkalarında arıyor. Bu, hareketten kopmayı ifade ediyor. Mademki her şey bu harekette olumsuz o zaman bu harekete katılmamak, yürümemek, yaşamamak, görevlerini, sorumluklarını üstlenmemek, değerlerini korumamak gerekir. O zaman bu hareket bir çözüm gücü olarak değerlendirilmemeli, çözüm başka yerde aranmalı, onun için de başkalarına kulak verilmeli, deniliyor. Bu olumsuz üslup buna yol açıyor. Bunun işletilmesi, derinleştirilmesi, örgüte, yönetimine, geleceğe

**Nitekim halktan insanlarımız
"Biz eski kadroyu arıyoruz" diyorlar
Eski kadroyu arıyoruz dedikleri şey
Aslında, kadroda bu hareketin
Ruhunu aramadır
Onun gerçekliğini aramadır Kadroda
bu hareketin gerçekliği Görülemediği
için
Bu kadro kabul edilmiyor
Ve eski kadro aranıyor**

güveni ortadan kaldırıyor. Bu kopmayı, uzaklaşmayı, kopulmuyorsa dahi bir cenaze haline dönüşmeyi ifade ediyor. Halbuki düşman sürekli bu hareketi karalamaya, gözden düşürmeye, insanların bu harekete olan umutlarını yıkmaya, bu hareketten kopmalarını sağlamaya çalışıyor. Onun için de hareketin bütün yetersizliklerini araştırıp ortaya çıkarmaya, bunu harekete karşı kullanmayı esasa alıyor. Bu hareketin kadrosu kendisini bu duruma düşüremez. Düşmanın görevlerini üstlenemez. Bu hareketin kadrosunun görevi, hareketin yanlışlıklarını eksikliklerini giderme, hareketi bu temelde başarıya götürmedir. Yıkma, dağıtma, insanları yıkma görevi yoktur. Bu düşman çizgisine, üslubuna, hizmetine girmeyi ifade ediyor.

Önemli bir sorun da halktan kopmadır. Halktan kopmak, çizgiden kopmayı, çizgiden kopma da halktan kopmayı ifade ediyor. Çizgiden, halktan koptuğu için kadroda çalışmama, hareketin ve halkın ihtiyaçlarını görmeme, onu gidermenin çabası içine girmeme, tam tersine ondan uzaklaşma, halkın ve hareketin yarattıkları üzerinde yaşamama, tüketici olma geliyor. İşte bu da halkta kadroya güvensizliği getiriyor. Nitekim halktan insanlarımız "biz eski kadroyu arıyoruz" diyorlar. Eski kadroyu arıyoruz dedikleri şey aslında, kadroda bu hareketin ruhunu aramadır. Onun gerçekliğini aramadır. Kadroda bu hareketin gerçekliği görülemediği için bu kadro kabul edilmiyor ve eski kadro aranıyor. Aranan, çizgidir, onun ruhu ve tarzıdır, onun üslubudur. Kadronun bunu iyi görmesi ve anlaması gerekiyor. Buradan da içine düştüğü konumu görmesi gerekiyor. İçine düştüğü konum, çizgiden ve halktan kopukluğu ifade ediyor. Çizgiden ve halktan kopan bir kadro, o halkın ve çizginin başarısı için çalışmaz, bu nettir. Halbuki bizim tek dayanağımız halkımız ve çizgimizdir. Gücümüz buradadır. Bundan kopmak gücünden kopmayı, güçsüzleşmeyi, başarısızlaşmayı ifade eder. Oysaki halkımız bu hareketin kadrosuna büyük bir güven duyarak bağrına basar, her şeyini paylaşırdı. Eğer bugün güven duymuyorsa, kadro bunun nedenini kendinde aramalıdır. Demek ki halkla bağ kopmuş, kadro halkı yaşamıyor, onun için halk güven duymuyor. Bunu görüp hızla halkla ilişkilerini geliştirmesi, bu ilişkilerde ortaya çıkan yanlışlığı, sakatlığı gidermesi gerekiyor. O zaman halkla birleşir. Halkla birleşen bir kadro halkın desteğini ve güvenini alır. Halkın güvenini ve desteğini almayan bir kadronun başarı şansı yoktur. Onun yapacağı her şeyi yiyip bitirmedi.

Nitekim halktan ve çizgiden kopan kadrolarda yaşanan tamamen budur. Her şeyiyle bitiriyor, yaşıyor, tüketiyor. Bu konumdan hızla çıkmak gerekiyor. Hızla çıkmanın yolu da çizgi esaslarıyla birleşmektir. Çizgi esaslarıyla birleşen birinin halkı esas alacağı, halkla ilişkilerini geliştireceği, halka saygılı olacağı, halkı her yönüyle sahipleneceği ve başarılı kılacağı ve bunun da örgüt başarısı olacağı, örgüt gücü olacağı böylelikle örgütü başarıya götüreceği açıktır.

Kadromuzda yaşanan önemli bir husus da kendine güvenmemesi, çözümü kendinde araması, çözümü başka yerlerde araması, bunun için beklentili ruh halinde olması halidir. Bu, kadronun kendini eğitmemesi, kendisini çizgi esasları temelinde çözüm gücü haline getirmemesinden kaynaklanan bir durumdur. Zayıflığını ve güçsüzlüğünü ifade ediyor. Onun için kendisine güvenmeyip çözümü kendisinde aramıyor. Halbuki bu hareketin kadrosu çözümü kendisinde arar ve kendisinde yaratır. Başka yerde çözümü aramaz. Başka yerde çözüm yoktur. Onun için de beklenti içinde olmak çözüm değildir. Bu hiçbir şeyi çözmez. Birilerinin gelip sorunları çözeceğini beklemek, sorunları çözmek, sorunları ağırlaştırmaktır. Bu hareketin böyle kadroları olamaz. Bu harekette var olmak demek, kendini çözüm gücü olarak yaratmak demektir. Ne yapıp edip sorunların çözüm gücü haline gelmek demektir. Şimdi birçok kadro sorunların olduğundan bahsediyor ve bunların çözümünü istiyor, ama bunun kendi görevi olduğunu görmüyor. Sorunları çözecek olanın kendisi olduğunu görmek istemiyor. Kolaycılığa kaçıyor. Onun için de sorunların çözümünü başka yerden bekliyor. Bununla da doğru yaptığını sanıyor. Sorun, sorunlarını dile getirmek, onun çözümünü

istemek değildir. Sorunları çözmeyi esas almak, bütün sorunları kendi sorunları olarak görmek, bu sorunları çözüme gücünü kendinde yaratmakla mümkündür. Onun için sorunları çözmek isteyen gerçekten bu konuda samimiyse, sorunun çözümünün kendisinde olduğunu bilmesi gerekiyor. Bu anlayışın da böyle düzeltilmesi gerekir.

Eleştirmek, dile getirmek, çözüm istemek, ama bunları düzeltme çabasına girmemek veya biraz çaba gösterip de çözülmediğinde, hemen olmaz deyip kendisini sorunların dışında tutmak, hatta giderek sorunlar çözümlenmiyor deyip inançsızlığa düşmek, buradan kopuşa gitmek olmaz. Birçok kopuşun nedeninde bu yatmaktadır. Kendisini sorunların çözüm gücü göremediği için başkalarından bunu bekliyor. Başkaları da bunu çözmediği için sorunlar çözülmez deyip inançsızlaşıyor, kopuyor. Ya da sorunları çözmek istiyor, gücü yetmiyor, bu gücü kendisinde yaratamıyor, çözüme ısrarlı davranmıyor, sorunlar çözülüyor sonucuna vararak kopuşa gidiyor. Kopuşların önemli bir nedeni böyle oluyor. Eğer bu kopuşların önü alınmak isteniyorsa, sorunların çözüm gücünü yaratmak ve bunda ısrarlı olmak, sonuç alınca kadar bundan vazgeçmemeyi bütün kadroda ege-men kılmak gerekiyor.

Kadromuzda ortaya çıkan önemli bir sorun da örgütsel sorunlar karşısında kendini koruyarak sadece önüne konulan görevi esas alması ve bununla yetinmesi, bunu da doğru görmesi anlayışı yatıyor. Halbuki bir kadro örgütüyle vardır. Örgütü erirken, kan kaybederken, birçok yanlışlık yaşanırken, bütün bunların dışında kendisini görmesi, kendisini korumaya alması; işte ben bu eksikliklere, hatalara, yanlışlıklara, sorunlara bulaşmam kendimi korurum gibi bir yaklaşımı esas

alması, belki o kişiyi koruyabilir, ama bunun örgütü korumadığını anlaması gerekir. Örgütün korunmadığı, örgütün gelişmediği bir yerde, kişinin bu tarzda kendisini de koruyamayacağını, kaybedeceğini bilmesi gerekir. Örgüt kadrosu örgütle vardır. Örgütünü koruyup geliştirdiği oranda kendisini de geliştirir, korur ve başarıya ulaşabilir. Kişilerin gücü çok sınırlıdır. Bireysel başarılar ve korumalar belki etkilidir, ama hiçbir zaman örgütsel başarıyı yaratmaz. Kendini korumayı esas almak, bireycilik ve bencilliktir. Hiçbir kadro kendini korumayı esas almaz. Kadro örgütü koruduğu oranda kadrodur. Örgütü korumayan, kendini sadece korumayı esas alan, önüne konulan görevi sadece gören, onun dışındakini görmeyen biri örgütü başarıya götüremez.

Yine kadroda yaşanan önemli bir sorun, kadronun güçsüzlüğüne ve çözümsüzlüğüne gerekçe aramasıdır. Yarattığı gerekçeye inanması ve yarattığı gerekçeyi başkalarına inandırma çabalarına girmesidir. Buna ihtiyaç duymasıdır. Bu da bizim militan kadro gerçekliğimizle bağdaşmayan bir durumdur. Bu hareketin hiçbir kadrosu buna ihtiyaç duymaz ve duymaması gerekir. Buna kimler ihtiyaç duyar; zayıf, güçsüz, başarısız olan, başarıda ısrarlı olmayan ve başarının gücünü kendinde yaratmayanlar ihtiyaç duyar. Bu da her türlü ikiyüzlülüğü, aldatmayı, ayarlamayı yaratır. Bu hareketin böyle bir kadrosu olamaz. Gerekçeye, zayıflığa, ikiyüzlülüğe sığınandır. Bu hareketin çizgisinde buna yer yoktur. Bu hareket zayıflıkla, güçsüzlük ve çözümsüzlükle mücadele eden bir harekettir. Bu açıdan bu hareketin kadrosu, bu hareketin suç saydığı, mücadele ettiği anlayışları kendisinde yaşatamaz, buna ihtiyaç duymaz.

Yine üzerinde durulması gereken en önemli sorunlarından biri de demokrasi ve özgürlük anlayışında yaşanan çarpıklıktır. Bu hareketin demokrasi ve özgürlük anlayışı yerine kendi bireysel anlayışını esas alması ve bunu da hareketin anlayışı gibi göstermesidir. Hareketin demokrasi ve özgürlük anlayışını kendi anlayışına uyarlamasıdır. Kendi yorumundan, çizgisinden, mantığından geçirerek kendine benzeştirmesidir. Buna dayanarak bireysel özgürlük adı altında bireysel tercihlerini geliştirmesi, buna da demokrasi ve özgürlük demesidir.

Bu hareketin kadrosu keyfi ve bireysel olamaz. Bu hareketin kadrosunun istemleri demokrasi ve özgürlük adı altında, bireysel, keyfi, kendisi için olamaz. Kadrosunun tercihleri çizgiye göre, çizginin ihtiyaçlarına göre olmak zorundadır. Önderliğin, Hakilerin, Agitlerin, Kemallerin, Zilanların, Beritanların, Hayrilerin, Mazlumların, Karasungurların yaptığı tercihler gibi olmak zorundadır. Ben bu hareketin kadrosuyum, ben önderliği, çizgiyi, şehitleri esas alıyorum deyip, bireysel tercihlerde bulunmak, bu harekete karşıtlığı ifade eder. Bu hareketi kendine benzeştirmeyi, Önderliği, şehitleri, hareketi kendine göre yorumlayıp, kendine göre yaklaşımı ifade eder. Bu harekette tercih tamamen çizginin hedeflerine ve ihtiyaçlarına göredir. Başka tercihler olamaz. Buna tercih de denilemez. Ve bu tercihlere özgürlükçü demokratik tercihler de denilemez. Bir tercihin özgürlükçü ve demokratik olup olmadığı, onun tarih, kültür, felsefe, ideoloji, siyaset, örgüt, yoldaşlık ve halk bağıyla ölçülür. O zaman o tercihin doğru olup olmadığı anlaşılır. Bunlarla bağı kurmadan kendi başına bir tercihte bulunmak, buna da demokratik tercih demek büyük bir aldatmayı ifade eder. Tercih

adı altında görev yapıp yapmama, alan, kişi, imkan beğenip beğenmeme gibi keyfiyetler geliyor. Buna da demokrasi ve özgürlük deniliyor. Bunlarının hiçbirinin demokrasi ve özgürlükle bağlantısının olmadığı açıktır. Tamamen bireyci, keyfi tutumlardır. Bu tür çarpıklıkların kesinlikle kabul edilmemesi, reddedilerek düzeltilmesi gerekiyor.

Yine kadromuzda çizgi esaslarından kopulduğu için geleneksel kültür ve ahlak kişiliğiyle yaşanılmaktadır. Geleneksel kişilik gruplaşan kişiliktir. Parçalanmayı, gruplaşmayı esas alan kişiliktir. Bu hareketin kadrosu hiçbir gerekçeyle ne gruplaşmaları, ne ahabap çavuşluğu, ne yöreciliği, ne parçacılığı, ne de mezhepçiliği esas alamaz.

Bu hareketin çizgisinde bunların hiçbirinin yer yoktur. Dikkat edilirse egemenler halkı paramparça ederek güçsüzleştirip üzerlerinde egemenliklerini kurar ve yürütürler. Egemenliğe karşı mücadele eden özgürlükçü güçler bu parçalanmayı giderdikleri oranda özgürlüğü gerçekleştirirler. Hiçbir zaman özgürlük, eşitlik ve demokrasi ideali olan, bunun için örgütlenen, bunun için mücadele eden bir güç parçalanmayı esas alamaz. Egemenlerin çizgisini esas alamaz. Bu hareketin kadrosunda herhangi bir gerekçeyle hareket içinde gruplaşma geliştirme, bunu da meşru bir hak görme kabul edilemez. Hareketin kadrosu olmasına rağmen, hareketi esas almayarak kendisini kimde buluyorsa onu esasa alıyor. Her türlü şeyini onlarla paylaşıyor ve örgüte de oldukça kapalı kalıyor. Örgüte kapalı, ama ahabap çavuşları ve güvendiği kişilerle

her şeyi tartışıp paylaşabiliyor. Bu aslında örgüt içerisinde geleneksel kişiliği, kültürü ve ahlakı yaşatmadır. Toplumda kim kime güvenirse onunla sadece ilişkilendirir ve onunla her şeyini tartışır. Örgüt ortamında, örgüt insanları içinde güvendiğin ve güvenmediğin insanlar biçiminde bir gruplaşma yaratılamaz. Bazılarına güvenmek, küçük bir gruba güvenmek, örgüte, onun çoğunluğuna güvenmemek, tamamen toplumdaki o ilişkilendirme ve yaşam tarzını sürdürmedir. Bu düşmanın verdiği kişiliği, kültürü, yaşam tarzını olduğu gibi örgüt içinde sürdürmeye çalışmaktır. Bu çok tehlikeli bir yaklaşımdır. Bu hareketin kadrosu kişileri değil, örgütü esas alır. Her şeyini örgütle paylaşır. Kişilerle paylaşacağı herhangi bir şeyi yoktur. Örgüt içerisinde olup örgütü değil de kişileri esas almak demek, örgütselliği reddetmek demektir. Bireyciliği esas almak demektir. Bu da örgütü dağıtmaktır. Örgüt içinde olup da örgütü benimsememek, örgütle birleşmemek, kişileri esas almak, örgütle savaştır, örgütle mücadele etme, örgüte düşmanlıktır. Hiçbir kadronun bunu kabul etmeyeceği, mücadele edeceği açıktır. Ama maalesef içimizde kadro olduğunu söyleyip de bu yanlışlıkları esas alanlar var. Bunu görüp de göz yumanlar, bunun üzerine gitmeyenler var. Bundan daha tehlikeli bir durum olamaz.

Örgüt kadromuzda yaşanan önemli sorunlardan biri de örgüt gündemini esas alma yerine başkalarının gündemini esas alma, başkalarının gündemlerini dinleme, onu gündem olarak kendine belirleme, onun için de örgütün gündemiyle bir-

Geleneksel kişilik gruplaşan kişiliktir
Parçalanmayı, gruplaşmayı
Esas alan kişiliktir
Bu hareketin kadrosu hiçbir gerekçeyle
Ne gruplaşmaları, ne ahabap çavuşluğu
Ne yöreciliği, ne parçacılığı
Ne de mezhepçiliği esas alamaz

leşmeme, onun gereklerini yerine getirmeme söz konusudur. Onun için örgüt sorunlarını ve görevlerini görmeme, bu sorunların çözümüne girmeme, bu sorunları üstlenmeme, başkalarının gündemine kayarak örgütten kaçma söz konusudur. Bu hareketin kadrosu kendi dışındaki güçlerin yarattığı gündemi kendi gündemi olarak kabul edemez. Onun peşinden gidemez. Gittiği taktirde örgütü kaybetmiş olur. Böyle bir örgüt ortamında kaldığında, örgütü yaşamayacağından dolayı, örgüt için tehlikeli bir kişiliği yaşatır. Bu örgüt için ciddi bir tehlike yaratır. Örgütün böylesi bir kadroyu kabul etmeyeceği, bunun kadro gerçeğiyle bağdaşmadığını bilmek gerekiyor. Kadromuzda zorluklarla, engellerle mücadele etme yerine, adeta bunlara boyun eğme, bunları kabul etme, kolaycılığı seçme anlayışı olukça gelişmiş. Halbuki bu hareketin tarzı her şeyi mücadeleyle elde etmedir. Bu hareket başlangıcından günümüze kadar her şeyi mücadeleyle elde etti. Hiçbir şeyi mücadelesiz, kolay elde etmedi. Bu gerçeklik, bu özellik, bu hareketin kadrosunun da özelliği olmak zorundadır. Fakat birçok kadromuzda bu tarzdan uzaklaşma, dolayısıyla her şeyi kolay elde etme anlayışı gelişmiş durumdadır. Neden istediğim verilmiyor gibi şikâyetlere başlama geliyor. Bu yaklaşımdan herhangi bir şey elde etmeyeceğine göre, buradan inançsızlaşma ve kopma gerçekleşiyor. Halbuki bizim mücadelemizin ve devrimimizin tarzı zorluklarla tamamen zorluklarla boğuşarak yenmedir. Bu tarzda sonuç elde etmedir.

Kadromuzda yaşanan önemli hususlardan biri de eleştirdiği, tepki duyduğu konulara daha sonra kendisinin de düşmesi durumudur. Aslında bu neyi ifade ediyor? Karşı çıktığı, eleştirdiği şeyi bilinçli yapmadığını, sadece tepkiyle yaklaştığını,

bunun için o tutumları gösterdiğini ve tepkinin de her hangi bir çözüm yaratmadığını gördüğünden sonuçta tepki duyduğu şeyi kendisi yaşıyor. Bu aslında karşı çıktığı şeye neden karşı çıktığını bilmemesinden ileri geliyor. İnsan bir şeye bilinçlice karşı durursa, onu gidermeye çalışır, hiçbir zaman onu yaşamaz. Eğer bir şeye tepki duyuluyor da bu tepki bilince, bu da örgüte, eyleme dönüştürülüyorsa, sadece bir tepki düzeyinde kalıyorsa bunun sonuçta herhangi bir şeyi çözmeyeceği ve tepki duyan kişiyi de tepki duyduğu şeye götüreceği çok rahat anlaşılmalıdır. Tepkiyle hiçbir şey çözümlenemez. Tepkiyle hareket edilirse bu, sorunları ancak ağırlaştırarak daha fazla tahribe yol açar. Sadece tepki düzeyinde kalır da sorun çözülmezse, burada inançsızlık gelişir. İşte birçoğunda tepki duyduğu şeyi sonradan yaşama ortaya çıkmışsa bunun sonucudur. Tepki duyulan şeye neden tepki duyulur? Yanlış olduğu için, çirkin olduğu içindir. Mademki yanlış ve çirkindir, onu gidermek gerekiyor. Bunu gidermedikçe çirkinliğin giderek daha da egemen olacağını ve o çirkinliğe karşı duranı da etkisi altına alacağını bilmek gerekiyor. Nitekim birçok kadromuzda karşı çıkma, eleştirme, hatta çözümünü de isteme oldukça gelişmiş olmasına rağmen, giderilmesini istediği sorunun çözümüne girmediklerinden, o sorun giderek ağırlaşmakta ve birçok kişiyi de etkisi altına alabilmektedir. Bunun yığınca örneklerini görebilmekteyiz. Sorun, bilince çıkarmaktır. Onu gidermenin çabası içerisine girmek ve onu gidermektir. O zaman tepki anlamlıdır. Aksi taktirde sadece tepki düzeyinde kalan bir tutum herhangi bir şeyi değiştirmeyeceği gibi tersi sonuçlar da yaratacaktır ve nitekim birçok kişide bunu görmek mümkün.

Kadromuzun örgüte, halka ve kendine güvenme sorunu ciddidir. Oldukça kendisini itibarsız kılmıştır. Kendisini çok düşürmüştür. Bunu görmesi ve gidermesi gerekiyor. Bu da ancak kendisini çizgi esasları temelinde yeniden yaratırsa mümkündür. Kendisinde bu temelde çözüm gücü geliştirirse özgüveni artabilir, halka, örgüte güveni geliştirebilir. Kendine güvenmeyen örgüte ve halka da güveni olmaz. Güvensizlik güçsüzlüğü, çözümsüzlüğü ifade eder. Bunu gidermenin tek yolu, kendini çözüm gücü haline getirmektir. Bu da ancak çizgi esaslarına kendimizi yatırmakla, bu temelde kendimizi yeniden yaratmakla mümkündür. Her kadronun bu temelde kendisini yaratarak militan ölçüleriyle, çalışmalarıyla, yaşamıyla, mücadeleleriyle, yaklaşımlarıyla; halka, örgüte, mücadele arkadaşlarına kendisini kabul ettirmesi gerekiyor. Eğer bunun çabası içine girerse bunu başaracağına inanmalıdır.

Neden kadro bu duruma düştü? Bu komplo ve tasfiyecilikle bağlantılı bir olaydır. Çünkü tasfiyecilik kadro döneminin bittiğini ilan etti. Kadro, madem dönemim bitti, o zaman ben ne yapacağım, arayışına girdi. Birçok kadroda eğer bireysel arayışlar geliştirse, örgüte güvensizlik, kopma geliştirse, bunun sonucu olarak gelişti. Tasfiyecilik bununla kadroyu sıradan bir insan durumuna düşürmek istedi. Hedefi, hareketi tasfiye etmektir. Çünkü bu hareket kadro üzerinden yürüyen bir hareketti. Hareketi tasfiye etmek, kadroyu sıradan insan durumuna düşürmekten geçiyordu. Tasfiyecilik bunun mücadelesini yürüttü. Bu amaçla kadronun döneminin bittiğini söyledi. Kadroyu hiçeştirdi, kadronun kendine ve örgüte olan güvenini sarstı, kadro bundan dolayı kendine ve örgüte olan güvenini kaybetti, bireysel yaşam

arayışına girdi. Bu konuda kendini çok dağıtan kadrolar da oldu. Tasfiyecilik kadroyla halk arasında da bu temelde güvensizliği yaratmak istedi. Kendini dağıtan kadro ortaya çıkınca halkın kadroya olan güveni de sarsıldı. Kadro bu gerçeği bilerek kendisini hızla bu durumdan çıkarması gerekiyor. Bu harekette kadro her zaman rolünü oynayacaktır. Kadronun olmadığı bir hareket hiçbir zaman başarıya gidemez. Bu da çok nettir. Hele hele Apocu hareket gibi bir hareketin kendi militan kadrosu olmadan bu hedeflerine ulaşması hiçbir zaman mümkün olmayacaktır. Bu yüzden her dönemde bu hareketin kadrosu olacak ve bu hareket kendi kadroları üzerinden hedeflerine doğru yürüyecektir. Bunun kadro tarafından çok net anlaşılması gerekiyor. Kadro olmadan, kadronun öncülüğü olmadan, halk bilinçlenemez, örgütlenemez, irade haline gelemez. İşte tasfiyecilik halkın irade haline gelmesini engellemek için onu irade haline getirecek kadroyu sıradanlaştırmak, anlamsız hale getirmek istedi. Bunu anlamayan hareket zamanında bunun önlemini alamadı, yine bunu zamanında anlamayan kadro kendisini koruyamadı, oldukça bireysel yaşam arayışlarına düştü, kendisini oldukça dağıtanlar da oldu, bitiren, kopanlar da oldu, ama kopmayanlardan bir kesimi de kadro ölçülerinden oldukça uzaklaştı, sıradanlaştı, kendisini kuruyan bir ağaç haline getirdi. Tabii ki kadro kendisini bu duruma düşürürse, halk böylesi bir kadroyu kabul etmez ve güven duymaz. Halkın kadrodan beklentileri var. Kendisine öncülük yapılmasını istiyor. Bunu görmeyen halk -hele hele kadro ölçüleriyle çelişen kadroları görünce- tabii ki buna tepki duymakta, bu kadroya güvenmemekte, bu kadro şahsında giderek örgüte olan güvenini de yitirmektedir. Hiçbir

kadronun kendi şahsında halkın örgüte olan güvenini yıkması kabul edilemez. Hiçbir kadro kendi şahsında bunu yaşatamaz. Bu hareketin kadrosu ölümünü kabul edebilir ama bunu kabul edemez. Bu hareketin kadrosu bütün yaşamını bu örgüte güveni sağlamak, bu örgüte olan inancı sağlamak ve bu temelde harekete güç katmak zorundadır. Kendi şahsında örgütü tartışmalı duruma getiren, örgüte olan inancı sarsan bir kişi bu hareketin kadrosu olamaz.

Kadro olmak demek kendi şahsında örgüte, geleceğe güven ve başarı yaratmak, bunu yaşatmak demektir. Buna ancak kadro denilebilir. Birçok kadromuz fiziki olarak ortamımızda kalıyor fakat kadro ölçülerini kaybetmiş, çizgi esaslarını kaybetmiş, görev ve sorumluluklardan oldukça uzaklaşmış durumdadır. Bu da kadroyu ve onun şahsında örgütü halk nezdinde tartışmalı bir duruma getirmiştir. Bunun hızla aşılması gerekiyor. Kadronun kendisini bu durumdan çıkararak, kadro ölçülerine, çizgi esaslarına yatırarak tekrar kendini çözüm gücü olarak yaratması ve bu temelde halka tekrar güven vermesi, halka ilişkilerini yeniden kurması gerekiyor. Eğer bu giderilemezse hareket açısından ciddi bir tehlike oluşacağını görmek gerekiyor. Kadro esas ve ölçülerinden uzaklaşıldığından ötürü kadromuzda bireycilik, keyfi tutumlar, halktan, örgütten, görevden kopmalar, kendine göre yaklaşımlar, görev yapıp yapmama, istediği zaman görevi bırakma, kendine göre yaşam arayışları oldukça gelişmiş durumdadır. Bürokratism, memurculuk, amircilik, liberalizm, milliyetçilik oldukça gelişmiş durumda. Militanlık unutulmuş, terk edilmiş, adeta suç sayılıyor. Militanlıktan ne kadar uzaklaşırsa o kadar yaşam imkanı elde edilir gibi yanlış bir yaklaşım var.

Halbuki militanlıktan kopmak, uzaklaşmak insanlıktan uzaklaşmaktır, her şeyi kaybetmektir. Çünkü biz Apocu militanlıkla bütün bu gelişmeleri yarattık ve onunla koruyoruz. Bundan sonrasını da ancak o militanlıkla yürütebiliriz. Bu militanlıktan onur duyulacağına tam tersine ondan kaçış var. Hatta onu suç sayma görenler var. Bu temelde militanlığa saldırılar var, baskılar var, töhmet altına almalar var. Bunun da bazı zayıf militanlarda etkili olduğunu görüyoruz.

Apocu militanlık büyük bir militanlıktır. Büyük yaşamadır. Her militan bundan onur duyar. Bu militanlığın bir gerçekleşme biçimi var. Bu militanlık temiz bir militanlıktır. Dürüsttür ve etkilidir. Kazandıran, yaşatan bir militanlıktır. Bu militanlık tarihteki insanlık arayışını sürdürenlerin günümüzdeki gerçekleşme biçimidir. Tarihte insanlığın kirlenmesine karşı, baskı ve köleliğe karşı özgürlük ve eşitlik mücadelesi yürüten bir kişilik, yaşam, kültür, ahlak, gelenek vardır. Buna çoğunlukla çeşitli adlarla ifadelendirilse, dervişlik, azizelik, denir. Dervişlik, azizelik kendini amaçlarına adamadır. Bunun için kendisi olmaktan çıkma, kendisini aşmadır. Kendisine ait bir yaşamı reddetmedir. Tümünüyle amaçlarına göre yaşamını düzenlemek ve yaşamaktır. Bunun dışında bir yaşamı yaşam olarak kabul etmemektir. Bu büyük bir kişiliktir, temiz bir kişiliktir ve oldukça da etkili olan, gelişmeyi, büyümeyi yaratan bir kişiliktir. Tarihe baktığımızda bütün önemli gelişmelerin altında bu kişiliğin olduğunu görürüz. Damgasını taşıdığını görürüz. İşte, PKK militanlığı da bu derviş ve azize militanlığının günümüzde gerçekleşmiş biçimidir ve oldukça da gelişkin bir biçimdir. Tarihte tek tek kişiliklerde gelişen bu kişiliğin PKK somutunda, Kürdistan'da

genelleşmesidir. Bu kişilik temiz ve dürüst olduğu için, bu kişilikte kendisine ait her hangi bir şey olmadığı için, bu kişilikte baskı, kölelik, aldatma, ikirciklik yoktur. Bu yüzden herkesi etkileyen ve etkileri de uzun süre devam eden bu kişiliğin gerçekleşme biçimidir. İnsanlık tamamen bu kişilikte yaşam buluyor. İnsanlığı temsil eden bu kişiliktir. Onun için böylesi bir militanlıkla onur duyulabilir. Oysaki bu militanlıktan uzaklaşan, kopan bazılarında, bu militanlığı onur olarak görmeme, bunu kölelik olarak görme, onun için de bunu red-

detme, başka arayışları önüne koyma geliyor. Halbuki Kürdistan'da gelişmeyi, başarıyı, değeri, yaşamı yaratan bu militanlıktır. Bunun dışında ki herhangi bir militanlık Kürdistan'da bir gelişmeyi, bir değeri yaratmıyor. Bu hareketin her militanı, hareketiyle, militanlığıyla, tarihiyle onur duyar. Ama maalesef bu militan ölçülerden uzaklaşmanın bir sonucu olarak bunu terk etme, bunda adeta pişmanlık duyma, onun için bu militanlığa karşı durma, ona saldırma bazılarında gelişebiliyor. Bu militanlıktan kopmak demek bu militanlığa saldırma demektir. Dikkat edilirse her kopan ve her kopmak isteyen bu militanlığa saldırıyor. Buna saldırarak güya yaşayabileceğini sanıyor. Yaşamı

bu militanlığı reddetme olarak, bitirmek olarak anlıyor. Bu aslında yaşama saldırıdır. Çünkü insanlığı temsil eden, gelişmeyi temsil eden bu militanlıktır. Buna saldırmak yaşama, geleceğe saldırmak demektir.

Kadroda ortaya çıkan ve mutlaka giderilmesi gereken önemli bir durum da; hareketi kendisine muhtaç görme, kendine mahkum etme, kendine borçlu görme, bu temelde hak arama, hareketi tehdit etme, şantajlara başvurma, dışımızdaki devletlerle hareketi tehdit etmeye kadar giden anlayışlardır. Bu hareketin her insana büyük değer verdiği biliniyor. Ama gerçekten bu harekete saygılı olan, yaşama saygılı olan, bu hareketin yarattığı değerlere saygılı olanlara her zaman değer verir. Bu anlamda her insana muhtaçtır. Bu tek bir kişi de olsa değer verir. Görülüyor ki bu hareketin insanlara değer vermesi bir zayıflık olarak görülüyor, suiistimal ediliyor ve bu harekete karşı tersinden kullanılmak isteniyor. Bunu daha çok da kimler yapıyor? Gerçekten de oldukça geri, güçsüz, zayıf, çözüm gücü olmaktan uzak, hareketin sunduğu bir takım imkanları çalan kişiler yapıyor.

Şimdi bu kişilerin şunu çok iyi bilmesi gerekiyor; bu hareket dürüst insanlara, mücadele etmek isteyenlere, özgürlüğe tutku derecesinde bağlı olanlara değer verir. Özgürlük, demokrasi, eşitlik mücadelesi yürütmek isteyenlere her şeyini verir, ama bunlarla oynamaya kalkanlara, hareketin yaklaşımlarını, olanaklarını suiistimal edenlere karşıda hareketin acımasız olduğunu bilmesi gerekir. Bu tür kişiliklerin hiçbirine muhtaç olmadığını bilmeleri gerekir. Bu hareket hiç kimseye kendini muhtaç etmez, hiç kimseye kendisini

mahkum etmez, hiç kimseye kendisini borçlu hissetmez. Çünkü bu hareket kendine güvenen, kendi olanakları üzerinde yürüten bir harekettir. Bu bir ilkedir. Bundan dolayı hiçbir zaman kendisini kimseye muhtaç etmemiştir, borçlu duruma düşürmemiştir. Bu harekette yer alan her kadronun bu hareketin gücüyle gücünü birleştirerek özgürlük mücadelesinde yerini alması gerekir. Bu hareketin bütün imkanlarını bu hareketin başarısı için kullan-

**Hiçbir örgüt militanı örgütün karar
Ve talimatlarını uygulamama veya
Kendi yorumundan geçirme
Kendine göre yaklaşma
Uygulayıp uygulamama
Keyfiyetine düşemez**

ması gerekir. Bu hareket kime ne veriyorsa, bu hareketin başarısı için veriyor. Hiç kimseye kendi bireysel amaçları veya ahab çavuşları için, ailesi için vermiyor. Bu hareketin olanaklarını kendi bireysel amaçları temelinde kullanmak demek hırsızlıktır. Bu harekette hırsızlara yer olmadığını herkesin bilmesi gerekiyor. Bu hareket hiç kimsenin hakkını yememiştir. Tam tersine bu hareket her militana gerekli olanı vermeye çalışmıştır. O yüzden hiçbir militanın bu hareketten alacağı hiçbir şeyi yoktur, vereceği vardır. Bu anlamda borçluluğu vardır. Bu hareketin gerçek sahipleri, biz bu harekete bunu yaptık karşılığında bunu istiyoruz, bunu hak ettik dememişlerdir. Tam tersine bütün hizmetlerine rağmen kendilerini borçlu görmüşlerdir. Büyük şehidimiz Mehmet Hayri Durmuş "mezar taşıma borçlu yazın" demiştir. Eğer bir Hayri kendisini borçlu görüyorsa, bu harekette hiçbir kadro kalkıp da hak arayıcılığına giremez, bunun da çok net anlaşılması gerekiyor.

Bu hareketin kadrosu kendi gücünü bu hareketin gücüyle birleştirerek, sömürgecilerden bu halkın gasp edilen bütün haklarını alma, koparma mücadelesini verir. Bu halka kazandırdığı hak kadar hak sahibi olur. Bu halka hiçbir şey kazandırmadan herhangi bir hakkın sahibi olamayacağını bilmesi gerekir. Kaldı ki bu hareketin, militanlığın özünde kendini karşılıksız katma, herhangi bir şey istememe esastır. Çünkü bu hareketin kadrosu bir özgürlük militanıdır. Özgürlük militanlarının kendisi için hak aramaları söz konusu olamaz. Onların bütün çabaları, amaçları, hedefleri halkını özgürleştirmektir, halkına gerekli yaşam olanaklarını kazandırmak ve bunun mücadelesini yürütmektir. Bu hareketin kadrosu bu açıdan bu harekete karşı şantaja, hak arayışına başvurmaz. Hareketi kendine muhtaç görme, mahkum etme, borçlu tutumlarına girmez. Bunun iğrençlik olduğunu, bunun bu harekete hakaret olduğunu, düşmanlık olduğunu, böylelerinin bu harekette yerinin olmadığını çok iyi bilmeleri gerekiyor.

Yine kadroda önemli bir sorun da; örgüt karar ve talimatlarını ciddiye almaması, uygulamaması ya da kendine göre bunlara yaklaşmasıdır. Bununla da örgütü felç etmektedir. Hiçbir örgüt militanı örgütün karar ve talimatlarını uygulamama veya kendi yorumundan geçirme, kendine göre yaklaşma, uygulayıp uygulamama keyfiyetine düşemez. Birçok karar alınıyor, bunlar kağıt üzerinde kalıyor. Veya talimatlar gönderiliyor, bunları okuma, gereklerini yerine getirme zahmetine katlanılmıyor. Talimatlar da, değerlendirmeler de, kararlar da bir tarafa atılıyor. Bu neyi ifade ediyor? Bu; örgütten kopulduğunu, bu örgüte güvenilmediğini, örgütün dışına çıkıldığını, örgütün ciddiye alınmadığını gösterir. Örgütü ciddiye almayan,

onun talimatlarını, kararlarını yerine getirmeyen, örgütü dinlemeyen biri örgüt militanı olamaz. Hatta örgüt karar ve talimatlarını yerine getirmek de insanı militan yapmaz. Bugün birçok yurtseverimiz örgüt militanı olmadıkları halde örgütün karar ve talimatlarını dinliyor, hatta gereklerini de yerine getiriyor. Bu onları militan yapmıyor. Bir militanın kendi örgüt karar ve talimatlarını yerine getirmesi onu militan yapmaz. Önemli olan bir militanın, örgüt önüne görev koymadan kendisi için görev tespit edip yerine getirmesidir. Kendi kendisine talimat ve emir vermesidir. Kendisi için karar çıkarıp yerine getirmesidir. Onu militan yapan odur. Yani tamamen gönüllü çalışmadır. Hareketin hedeflerine kilitlenme, ihtiyaçlarını gözetip gidermedir. Militan yapan budur. Maalesef birçok kadromuzda birakalım çizgi esaslarını gözetmeyi, onun ihtiyaçlarını önüne koyup gidermeyi, kendi kendisi üzerinde denetim kurmayı, kendisine talimat vermeyi, görev koymayı; örgütün önüne koyduğu görevleri bile yapmıyor, ya da çok zorlamayla bunu yapıyor. İşte bu da bu militanın militan özelliklerini kaybettiğini, çizginin, örgütün dışına çıktığını gösteriyor. Böyle bir militanlığın olamayacağı açıktır.

Avrupa'daki kadrolarımızda yaşanan en önemli sorunlardan birisi de, kadronun hukuksal nedenlerden dolayı devlet ile örgüt arasında sıkışmasıdır. Bu sıkışma sonucunda devletlerden yana tavır takınması, örgütten uzaklaşma, hatta kopmasıdır. Devletler bunu çok iyi görüyor ve değerlendiriyor, örgüte karşı da işletiyor, sonuç da alabiliyor. Hatta Almanya'da öyle bir çirkin durum ortaya çıkmış ki, bu hareketin kadrosu Almanya'yı dinler duruma gelmiş. Almanya'nın talimatlarını esas alıyor. Almanya; gelme, çalışma veya tutuk-

lanıp çıktığında çalışma, diyor ve kadromuz da buna uyuyor. Bu hareketin böyle bir kadrosunun olamayacağı çok açıktır. Ne zamandan beri bu hareketin kadroları devletin talimatlarıyla hareket ediyor? Halbuki bu hareketin kadrosu işe nereden başladı? Devletten, devleti esas alan sistemden kopmayla, onun dışına çıkmayla başladı. Ve bugün bu hareketin çizgisi genelde egemenlikli- hiyerarşik toplum sisteminden, özeldede kapitalist sistemden kopmayı esas alıyor. Bu kopuşu gerçekleştirmeyen hiç kimsenin bu hareketin kadrosu olmayacağı açıktır. İşe buradan başlaması gerekiyor. Var olan sistemden bütün yönleriyle kopuşla işe başlaması gerekiyor. Ama ne yazık ki, Avrupa'da gelişen bunun tam tersi oluyor. Sistemi esas alma, sistemin içine daha çok gömülme, hatta onun talimatlarını dinleyip, yerine getirme yaşanıyor. Bu ciddi bir durumdur. Bu hareketin böyle bir kadrosunun olamayacağı çok açıktır. Böylelerin kadro görülmemesi ve hızla bu örgütün bünyesinden sökülüp atılması gerekiyor. Bu çizgiyi, onun esaslarını muğlaklaştırmaktan başka bir şey değildir ve oldukça tehlikelidir. Bu çizgiyi sisteme yamamadır. Ona göre ayarlama, ona uyarlamadır. Kendini sistemin talimatlarına göre konumlandıran biri, bu hareketi de sisteme göre konumlandıracaktır ve bu durum oldukça tehlikelidir.

Kadromuzda Gençlik ruhunun ve Kadın ruhunun oldukça zayıf düştüğü hatta yer yer kaybedildiği, bunun içinde ruhsuzlaşmanın geliştiği, duyarsızlaşmanın geliştiği, işte her türlü sorunla, olumsuzlukla, yanlışlıkla, çirkinlikle yaşadığımız görüyoruz. Eğer bu durumu aşmazsak bu bizi tasfiyeye götürür. Bu hareketin kadrosu kendisini gençlik ve kadın ruhuyla donatması gerekiyor. Bu ruhla donatırsa, ruhsuzlaşmaz, kirlenmez, düşküleşmez, kurumaz. Kendisini bu ruhla donatırsa,

hiçbir menfaat gözetmeden çalışmalara, görevlere katabilir ve oldukça moralli, inançlı, coşkulu, güvenli, bilinçli olur. Kendisini bu ruhla katarsa temiz, dürüst, oldukça özgür, demokratik, eşitlikçi tutabilir. İşte bu ruhun zayıflaması, yer yer kaybolması, kadroda bilinen ruhsuzlaşmayı, çürümeyi, kopuşu yaratıyor. Bunun hızla giderilmesi gerekiyor. Avrupa'da kadromuzda, örgütümüzde böylesine ciddi ideolojik ve örgütsel sorunlar yaşanıyor. Bu örgütsel ve ideolojik sorunlar görülüp aşılmadan, Avrupa çalışmalarımızın başarıya gitmeyeceği, Avrupa'daki örgütümüze karşı saldırıların sonuç vereceğinin görülmesi gerekiyor.

Avrupa'da tasfiyeci anlayışın etkileri yaşanıyor. Bu örgütten, ideolojiden uzaklaşmalar, bireysel tutumların gelişmesi bunun sonucu olarak geliyor. Bunu gören Avrupa devletleri, istihbarat örgütleri, bundan yararlanarak bireyciliği ve örgütsüzlüğü geliştirmeye, örgütü başkalaşmaya uğratmaya çalışıyorlar. Bir PKK yerine farklı farklı PKK'ler yaratmaya, bununla da PKK'nin tasfiyesini gerçekleştirmeye çalışıyorlar. PKK'nin tasfiyesi demek, Kürt halkının her şeyini kaybetmesi demektir. Bu güne kadar elde ettiği tüm değerleri kaybetmesi demektir. Kadromuzun bu gerçeği görerek kendisini çizgi esasları üzerinden yeniden yaratması gerekiyor. Çözüm buradadır, çözüm yolu tamamen kendini çizgiye, onun militan esaslarına yatırma, bu temelde kendini yeniden yapılandırmadan geçiyor. Başka bir çözüm yolu yoktur. Öyle sorunları dile getirmek, eleştirmek, çözüm istemek, ama bunun çözümüne girmemek, çözümü kendisinde aramamak, kendisinde bulmamak çözümsüzlüğü ifade ediyor. Çözümsüzlük de tasfiyeciliği ifade ediyor.

Kadromuz partileşmeyi önüne koymalıdır. Partileşmek demek büyük çözüm gücüne ulaşmak,

sorunları çözmek, gelişme ve başarıyı yakalamak, bu temelde büyük yaşamak demektir. Partileşmek demek toplumsallaşmak, bu da insan olmak demektir. Biz partileşmede ne kadar derinleşmeyi sağlarsak o kadar toplumsallığımızı ve insanlığımızı geliştirir, o kadar başarı elde ederiz. Bunun aksine partileşmemek, buna karşı durmak, tepki duymak, partisizliği geliştirmek, toplumsallıktan, insanlıktan kopmak, her şeyi kaybetmek demektir. Her şeyden önce başarıya inanmak gerekiyor. Halkımızın meşhur bir sözü var " çobanın gönlü isterse tekeden süt çıkarır, gönlü istemezse keçiden de süt çıkarmaz". Bugün Avrupa'daki kadromuzun yaşadığı budur. Değil tekeden süt çıkarmayı, keçiden süt çıkmayacağını, olmazın felsefesini yaşıyor. Bu düşman felsefesidir. Halbuki PKK gerçekliği, onun önderlik gerçekliği demek bu felsefeyle mücadele etmek demektir. PKK gerçekliği keçiden değil, tekeden süt çıkarmayı esas alan ve bunu başaran gerçekliktir. PKK gerçekliği, herkesin olmaz dediğini olur yapma gerçekliğidir. Felsefesi budur, üslubu budur, tarzı budur. Ama PKK kadrosunda son dönemde gelişen nedir? Olmaz felsefesi, yani düşman felsefesi. Kendi felsefesini bırakıp düşman felsefesini esas almaktır. Olmaz felsefesini esas alan bir kadro elbette ki olmazı yaşar. Bu üslubun, bu felsefenin, bu tarzın terk edilmesi gerekir. Apocu felsefeye, ideolojiye, onun örgüt esaslarına, militan esaslarına, onun tarz, tempo, üslup ve yaşam anlayışına, mücadele anlayışına gelmek, bu temelde kendimizi düzeltmek gerekiyor. Bu yapıldığında görülecektir ki sorunlar çözümleniyor ve başarı da elde ediliyor. Başarının yolu buradan geçiyor. Başarıyı başka yerde aramamak gerekiyor.

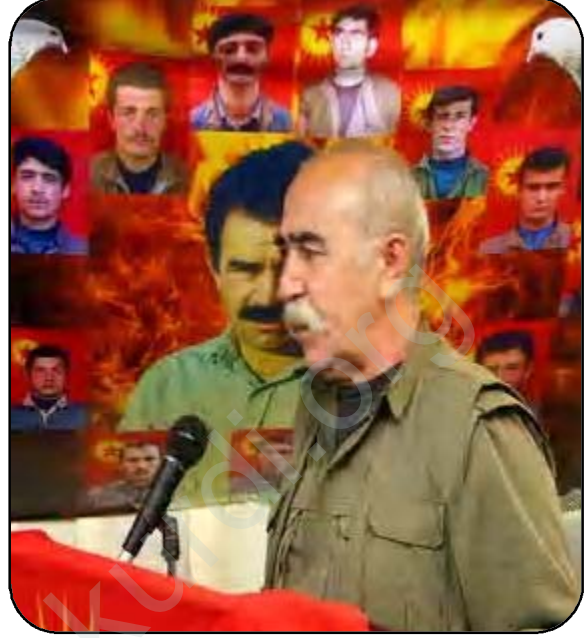

TECRİT ÖZGÜR İNSANI ve İNSANLIĞI ÖLDÜRMEKTİR

A. Haydar KAYTAN

Sürekli tekrarladığımız büyük anlam içeren bir cümledir: İnsan toplumsal bir varlıktır deriz. Yani başka insanlarla bir tür işbirliğini kurup geliştirmeden yaşayamaz. Yaşamını idame ettirmek isteyen herhangi bir insan, kendini dış tehditler ve doğanın tehlikelerine karşı savunmak için olduğu kadar, çalışıp üretebilmek için de başkalarıyla işbirliği yapma ihtiyacı duyar. Hepimizin bir çocukluk dönemi olduğu için de olsa biliriz. İstisnasız her çocuk başkalarının yardımına duyduğu bu ihtiyacı en derin şekilde yaşar. Bir çocuk yaşamın en temel işlevleri bakımından kendine bak-ma gücü ve olanağından yoksundur. Bu yüzden başkalarıyla ilişki kurmak çocuk için bir ölüm kalım sorunudur. Kendi başına kalması, bu yapısı nedeniyle varlığı için en ciddi tehdidi oluşturur. Toplumsal gerçekliğin insan yaşamındaki bu tayin edici rolü daha başından itibaren toplumsallığın gücünü kutsamaya götüren ana olgudur. Dinsel düşüncenin çıkış noktası da toplumsallığı bu kutsama gerçeğinde yatar. Önder Apo'nun deyişiyle **"Kutsama kutsalın, kutsallık ise top-lumun gücü"** demektir.

Marks, kapitalist sistemde değer denilen şeyin yalıtılmış bireyin emeğinden fişkırmadığını, bu açıdan sermayeyi anlamak için toplumsal emek kavramından yola çıkmamız gerektiğini belirtir. Bunun tersini düşünmenin, bir arada yaşayıp konuşan insanlar olmadan dilin gelişebileceğini düşünmek kadar saçma olduğunu söyler. Bundan hareketle insanın son tahlilde dil olduğu ifade

edilir. Bu belirleme, insanın toplumsal bir varlık olduğu gerçeğiyle birebir örtüşür. Başka bir deyişle, toplumsallık insan türünün varlık koşuludur. Bunun doğal ve kaçınılmaz sonucu ise yalnız bireyin bulunmaması, insanın tek başına yaşamasının imkânsız olmasıdır. Önderliğimizin sözleriyle ifade edersek, **"İnsan türünün güç kazanması tamamen toplumsal düzeyiyle kurduğu ilişkiye bağlıdır. Bireyi zayıf kılmanın, köleleştirmenin en vahşi tarzı, ona dayatılan yalnızlık düzeyidir, yaşadığı tecrittir."**

İnsan türünün var oluş halini yaşadığı doğal toplumda, her insan üyesi olduğu toplumun organik bütünlüğü içinde, onun ayrılmaz bir parçası olarak yaşar. Herhangi bir üyesinin klan topluluğu dışında varlığı asla düşünülemez. **"Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için"** ilkesi esas olarak bu toplumsal yaşam tarzı için geçerli bir ilkedir. Henüz kavram-laştırılmamış olsalar da,

özgürlük ve eşitlik dediğimiz en temel değerler bu toplumsal yaşam tarzında kendiliğinden bir biçimde vardır. Toplumun tüm üyelerinin duyuları ve inançları ortaktır. Baskı ve sömürü ile bunların kaynağında yer alan özel mülkiyetten kavram düzeyinde bile söz edilemez. Dostluğun ürünü olan dayanışma esastır. Doğal olarak böylesi bir toplumda yalnızlık duygusuna da yer yoktur. İnsan türü, toplumsallığın bu muazzam gücü ve imkânları sayesinde insan olmuştur. Ahlak dediğimiz kurallar ve ölçüler yine bu toplumsallığın örgüsünü meydana getirir ve sürekliliğini sağlar. Topluma ait olma bilinci ya da duygusu, kişiyi bu kurallar ve ölçülerle gönüllü bir uyum içinde yaşamaya yöneltir.

Bir yere ait olma ihtiyacını bu denli önemli kılan bir başka unsur da insanın düşünen bir varlık olmasıdır. İnsan süreç içinde öz bilinciyle kendisinin doğadan ve öteki insanlardan farklılık arz eden bireysel bir nesne olarak kendi farkına varır. Her insan için bu kendi farkına varmanın derecesi değişebilir. Ancak yine de bu fark ediş, insanı tamamen insanca olan bir sorunla yüz yüze getirir: Kendini doğadan ve başkalarından farklı bir varlık olarak duyumsaması ne-deniyse, evrenle ve 'kendisi' olmayan tüm öteki insanlarla karşılaştığında, insanın kendini küçük görmesi ve kendi önemsizliğini hissetmesi kaçınılmaz olacaktır. İnsan bir yere ait olmadığını, yaşamının bir anlam ve yönetime sahip bulunmadığını anladığında, bir yazarın deyişle kendini bir toz zerreciği gibi hissedecek ve bu bireysel önemsizliği-nin altında ezilecektir. Doğal toplum ve onun klan yaşam tarzının insanı bu gerçeği derinliğine hissetmiş olmalıdır. Dolayısıyla toplumun organik bütünlüğü içinde yer alması, onun için en büyük yaşam güvencesidir.

Kendi başına kaldığında hiçleştiğini hissetmesi, toplumun öteki üyeleriyle birlikte olduğunda ise mucizeler yaratıldığını görmesi, gü-nümüz insanının değil, gerçekte doğal toplum insanının fark ettiği bir gerçekliktir denilebilir.

Kapitalizm, kendisinden önceki devletçi toplum sistemlerinden farklı olarak, gelişmesini doğrudan topluma saldırmaya ve bu saldırıdan sonuç almasına borçludur. Toplum özel birikimin, aynı şekilde gelişen yeni sistemde oluşacak sermaye birikiminin önündeki en büyük engel durumdadır. Üretimin ve bunun sonucu olan her türlü değerın toplumsal bir nitelik taşıması nedeniyle, toplumun özel birikimi kendisi için bir tehdit olarak görüp tavrı alması son derece doğaldır. Hiyerarşik toplumdan beri gözenekleri olan kapitalizmin gecikmeli gelişmesinin en önemli nedenlerinden biri işte toplumun bu tehdit algısıdır. Özel birikim toplumun ahlaki ölçülerine ters düşmektedir. Dolayısıyla kapitalizm gelişebilmek için öncelikle toplumu bir arada tutan ahlaki örgüyü parçalamak zorundadır. Kapitalizm ancak ahlakın geriletilmesiyle gelişir. Azami kâr yasası temelinde saçmalık düzeyine varan sınır tanımayan sermaye birikimi başka türlü sağlanamaz.

Kapitalizmin birey olgusunu geliştirdiği ve bireyselliğin kapitalizmin ürünü olduğu yanlışlaması, insansızlaşma doğrultusunda ilerleyen bu sistemin ömrünü uzatan en tehlikeli yanlışlıklardan biridir. Kapitalizm birey yaratmaz, tersine topluma düşmanlık yapan varlıklar ortaya çıkarır. Birey olmak herhalde kendi türünün kurdu haline gelmek değildir. İnsanı kendi hemcinsinin kurdu haline getirmek üzere kendi sistemini kuran kapitalizmin, bu temelde biçimlendirildiği ilginç varlığa birey tanımını nasıl layık görülebilir? Birey olmak, doy-

mak nedir bilmeyen obur bir iştahla insan toplumuna ait tüm değerleri gasp etmek, insanın tanrıların dışkısından yaratıldığını vaaz eden Sümer rahibinden çok daha beter bir tutumla öteki insanları hiçleştirip kendini yeni bir tanrı-kral haline getirmek midir? Birey olmak, "insanla insan arasında çıplak öz çıkar ve katı peşin ödemededen başka bir bağ bırakmamak" mıdır? Birey olmak, "*kişisel değeri bir mübadele değeri haline getirmek*" ve "*bin bir güçlkle elde edilmiş sayısız özgürlüklerin yerine o biricik ve acımasız özgür ticareti koymak*" mıdır? Birey olmak, sağlamlığı ve sürekliliği olan ne varsa eritip buharlaştırmak, kutsal olan her şeyi murdar etmek, insanı "*artık kendi yaşamının gerçek koşullarını ve öteki insanlarla olan ilişkilerini tüm çıplaklığıyla karşılamak zorunda*" bırakmak mıdır?

**Her şeyin gerçek özü
Kendi başlangıcında gizlidir
Bu da bizi insanın var oluş hali olan
Toplumsallığa götürür
O halde birey olmak
Toplumun ana kuruluş ilkeleriyle
Uyumu yakalamak
Buna bağlı olarak topluma karşı
Sorumluluğunun bilincine varmak
Ve bu sorumluluğun gereklerini
Pratikleştirmektir.**

Birey olmak öncelikle kulluk zihniyetinden kopmakla başlar. Kul zihniyetinin aşılması, özgür bir zihniyet kazanmak anlamına gelir. Yeni zihniyet yeni özgür kişilik demektir. Kulluk zihniyetinden kopan bizzat kişinin kendisi olduğuna göre, hâkim zihniyetin sorgulanması ve bundan kopuş da ilkin kişinin kendisinde gerçekleşir.

Toplumun hâ-kim zihniyeti aynı zamanda topluma hâkim olan ilişki biçimidir. Dolayısıyla zihniyetle çelişki, mevcut toplumsal ilişkilerle çelişkidir. Bu anlamda özgür bir zihniyet kazanan birey topluma yeni ilişki biçimleri dayatmak durumunda kalır. Bu nedenle birey olma, hâkim zihniyetle çatışarak mensubu olduğu topluma yeni ilişki biçimlerini dayatmayı gerektiren kişilik duruşu olarak tanımlanabilir. İnsanın anlamı nedir sorusuna yetkin cevap vermek, bu temelde insanı doğru tanımlamak, bir bakıma zihniyet devriminin özünü oluşturur. Her şeyin gerçek özü kendi başlangıcında gizlidir. Bu da bizi insanın var oluş hali olan toplumsallığa götürür. O halde birey olmak, toplumun ana kuruluş ilkeleriyle uyumu yakalamak, buna bağlı olarak topluma karşı sorumluluğunun bilincine varmak ve bu sorumluluğun gereklerini pratikleştirmektir.

Kölelik en genel anlamda hiyerarşik ve devletçi toplum sisteminin, özel olarak da üst toplum denilen devletin alt toplum için hazırladığı toplumsal statüdür. Kölelik devletin ortaya çıkışıyla birlikte gelişir. Başka bir deyişle devlet olmadan köleleştirme mümkün değildir. Bir bütün olarak devletçi uygarlık sistemi kölelik üzerinde yükselir. Bir 'zih-niyet ve kurumsal akış' olarak devlet olgusunda süreklilik esastır. Devlette yaşanan biçim değişikliği özünün de değiştiğini göstermez; tersine özün korunması biçim değişikliğini zorunlu kılar. Devleti alt toplum üzerinde üst toplum olarak tanımladığımız göre, devletin varlığı alt toplumun da varlığını gerektirir. Kurumlaşan devlet kurumlaşan kölelikle özdeşdir. Alt toplumun direnişi sonucunda kölelikte yaşanan yumuşama köleliğin ortadan kalkmasına değil, derinleşmesine tekabül eder. Her yumuşatma girişimi köleliği biraz daha

derinleştirir. Derinleşen kölelik içselleşen kölelik-lik-tir. Feodal devletçi toplumda kulluk düşüncesinin tüm topluma yayılması ve kulluğun yaşamın doğuştan hali olarak değerlendirilmesi bunun en çarpıcı ifadesidir. Bu çerçevede kapitalizmi 'derinleşmiş ve genelleşmiş kölelik sistemi' olarak tanımlamak son derece gerçekçidir. En tehlikeli kölelik kapitalizm çağının köleliğidir.

Bir bilinçte derinlik ve tutarlılık durumu zihniyet devrimi özgür birey olmanın önkoşulu ise, o zaman kendisinde zihniyet devrimini gerçekleştiren birey hiyerarşik ve devletçi toplum zihniyetinden tümüyle arınmak zorundadır. Devletçi ve iktidarcı zihniyetten kopuş, bunun tamamlayıcı

unsuru olarak devlet odaklı uygarlığın ilişki ve yaşam tarzından kopuşu da beraberinde getirir. İkisinin birlikte gerçekleştirilmiş olması bize özgür bireyin tanımını verir. Önder Öcalan'ın "Hiyerarşik devletçi sınıf uygarlığından kopuş en büyük özleştiridir" biçimindeki sözleri, her birimizin kendimizi özgür birey olarak gerçekleştirmemizin giriş kapısına işaret eder. Günümüz açısından bakıldığında özgür birey olarak doğuş yapmak, komünal var oluş ilkelerinden uzaklaştırılan insanlık için elzem olan bir doğuşu gerçekleştirmektir.

Bunun temel niteliği ise, "genel olarak devlet odaklı" ve "özelde kapitalist modern yaşamdan kopuşla başlamasıdır." Böylesi bir kopuş, insansal var oluşa dönüş anlamını taşır.

Günümüzün kapitalist sistem insanının 'kendi başına olma' halini birey olmak biçiminde anlamak, daha başından kendini kölelik zinciriyle bağlamak demektir. En genel ifadeyle bencilik olarak adlandırılabilir bu durum tam bir soysuzluk belirtisidir. Kendisi dışındaki herkes sistemin bu sözde bireyi için ancak kendi çıkarlarına hizmet etme potansiyeli taşıdığı müddetçe bir anlam taşır. O, sözgelimi tavuğa nasıl yumurtası ve etinden yararlanacağı bir nesne olarak bakıyorsa, çevresindeki insanları da aynı bakış açısıyla değerlendirir. Onun için insan dahil doğadaki her şey bir kullanım ve aynı anlamda tüketim nesnesidir. Bu özellikleri taşımayan hiçbir şeyin onun gözünde bir anlamı ve değeri yoktur. Değer kavramından söz edildiğini duyduğu zaman bu tipin sorduğu sorudur: Ne kadar eder? Parayı biricik değer ölçüsü olarak ele aldığı için, kendisi de dahil, her şeye alım-satım konusu olarak bakar. Başka bir deyişle tam bir istifçi ve pazarlamacıdır. Biriktirir ve pazarlar.

Kapitalizmle toplumsallık asla bir arada var olamaz. Daha doğrusu kapitalist sistem toplumu inkâr eden sistemdir. Bu sistemin yaratımı olan insan türünün de toplum olgusu ve toplumsallıkla hiçbir ilişkisi yoktur. Buradaki kullandı-ğımız anlamıyla 'kendi başına' olmak, hiçbir sorumluluk duygusu taşımamayı doğurur. Sorumsuz insan ahlaksız in-sandır ve o da gerçekte artık insan değildir. Ahlak, Önder Apo'nun deyişiyle toplumun özgürlük bilincidir, toplumun zora dayanmayan kurallı yaşamıdır. Kural dediğimiz

şey toplumu bir arada tutan değerler, ölçüler ve ilkeler sistemati-gidir. Toplumun her üyesinin yaşam ortaklığı temelinde bu kurallara uyum gösterme yeteneği, taşıdığı sorumluluk düzeyini ortaya koyar. Toplumun organik karakteri sorumluluğun karşılıklı olmasını sağlar. Daha açık bir ifadeyle sorumluluk taşımak yalnızca bireye ait bir yükümlülük değildir; toplum da her üyesinden aynı düzeyde sorumludur. Komünal yaşamın temel ilkesi olan 'Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için' ilkesi bu anlama gelir. Klanın bir üyesini korumak için çoğu zaman yok olmayı bile göze aldığı iyi bilinir. Karşılıklı sorumluluk budur.

Kural koymak, seçim yapma gerekliliğiyle karşı karşıya bırakmaktır. İyi ile kötü, güzel ile çirkin, doğru ile yanlış gibi şeyler bizi bir tercihte bulunmaya zorlayan gerçekliklerdir. Seçimimizi bunlara bakarak yaparız. İnsan olmanın anlamı budur. İnsan seçmesini bilen bir varlık olduğu için insandır. Bizde olduğu gibi hayvanda da bir çift göz bulu-nur, hayvan da bir uçurumun başına geldiğinde düşmemek için geri çekilir. Uçurumun başına gelme örneğinde düş-meme biçimindeki refleksimizde gördüğü gibi, tutumumuz bazen hayvanınkiyle çıkarır. Ancak biz gözlerimizi sa-dece uçurumdan düşmemek, duvara ya da ağaca toslamamak için kullanmayız. Gözlerimiz boğulmak üzere olan birini de görür ve o anda onu kurtarmak için canımızı tehlikeye atıp suya atarız. Kimi zaman başarı kazanır ve kurtarıcı haline geliriz; kimi zaman kendi yaşamını yitirenimiz de olur. Öyle ki, yaşamını yitireni çoğu zaman kurtarıcıdan daha yüksek bir mertebeye oturturuz. Bunun içindir ki, birinin tehlikede olduğunu gördüğü halde yardım için kılımı kıpırdatmayan kimse bizim için korkunç bir vicdansız ve ahlaksızdır. Ahlaksız ve vicdansız birinin de ahlakını yitir-memiş bir toplumda yeri yoktur.

Gerçek anlamda her türlü değer toplumsal bir karakter taşıdığına göre, toplum dışına çıkmak ve toplum karşısında kendi başına var olma yolunu seçmek, kendini tüm değerlerden soyutlamak demektir. Kapitalizmin insan yaratımına denk düşen sözde birey bütün değerleri boşamıştır. Onun için rakamların dili dışında bir ölçü yoktur. *"Ne kadar eder, fiyatı kaç? Daha ucuz olmaz mı? Kaça satın alırsın? Ne verirsin, neye verirsin? Ne kadar eğlenceli, bilet parasına değer mi?"* Bu çerçevede sorular zincirini istediğiniz kadar uzatabilirsiniz. Kapitalizmin insanı için ölçü ve değer bu sorulara verilecek cevaplarda saklıdır. Ne var ki, rakamların dili parçalanmış yaşamın dilidir; birbirine eklenmiş par-çalardan oluşan makinenin dilidir; robota dönüştürülmüş insanın dilidir. Bugün içimizde bile bu dilden etkilenenlerin varlığına tanık olmak ilginçtir.

Değerlerden kopmak, ayırt etme ve seçim yapma yetisinin varlığını ortadan kaldırır. Dolayısıyla kapitalizmin in-san tipi ayırt etme ve seçme yeteneğinden yoksundur. Bu da onu vicdansız ve ahlaksız kılar. Onun en büyük becerisi sınır ve ölçü tanımayan tüketme yeteneğidir. O neredeyse el attığı her şeyi kendi metabolizmasının çevrimine dahil eder. Yer, içer ve dışarı atar; deyim yerindeyse bu konuda adeta bir gübre üretme fabrikası gibi çalışır. Yiyeceği tüke-tir, içeceği tüketir, giyeceği tüketir, cinselliği tüketir, kültürü ve sanatı tüketir, vicdanı ve ahlaki tüketir, insanı tüketir, doğayı tüketir, kendini tüketir...

Bu sınırsız tüketme hırsı kapitalizmin insan tipinin içinde bulunduğu insani, vicdani ve ahlaki yalnızlığının doğurduğu acıları unutma çabası olarak tanımlanabilir. O gerçekte ileriye ve yukarıya doğru devinen yaşamı tüketir. Onun

barda, pavyonda, diskotekte, konserde, cıvık televizyon dizileri karşısında, reel ya da sanal âlemdede gülüp eğ-lenmesine bakarak yaşamaktan zevk aldığı sanmak yanlıştır. Çalışma ve uykuyla geçirdiği saatler dışında kalan zaman onun için öldürülmesi gereken bir şeydir. Dolayısıyla o hayata uzak, ölüme yakındır; hatta ölümlerle birlikte yaşar. Yaşamı zamana yayılmış bir intihar durumudur. Bu özelliğiyle salt biyolojik bir varlığa indirgenmiştir. Soluk alıp verir, metabolizması işler haldedir ve yaşamı bu iki etkinliklerle çerçevelenmiştir. Akıl ve duygunun gücünü bilmez. Davranışları güdüseldir. Şiddet kullanmaya oldukça yatkındır. Şoven milliyetçi kışkırtmalarındaki şiddete başvurma eğilimini alabildiğine tırmandırır. Popüler bir sanatçıyı dinlemeye gelen kalabalığa karışıp benzer hareketleri yapmak-la, solcu bir genci döverek öldürmek isteyen gürhurlünlü eylemine katılmak onun için aynı şeydir. Bu davranışıyla bir koyunu parçalayan kurt sürüsüne katılan bir başka kurdun reflekslerine sahiptir. İnsanın kurdu haline getirilmiş acımasız insan gerçeği işte budur.

Kuşkusuz burada çizilen tiplere erkeğe özgüdür. Ara sıra bazı kadınlar da bu tiplere dahil olsalar bile, onları bu halleriyle kadın olarak değerlendirmek artık mümkün değildir; onlar kapitalizmin yalnız bireyinin erkekleşmiş kadın versiyonlarıdır. Kadın bu tip için sadece ve sadece tenel ihtiyaçlarını tatmin edeceği cinsel bir objedir; şehveti-ni tahrik eden bir et yığındır. Onun kadınla ilişkisi anlaktır. Utanmazca aşk yaptığını iddia eder, ancak ilişkide bulun-duğu kadının adını sormaya bile ihtiyaç duymaz. Öyle ya, et her yerde ettir, etin kimliği ve kişiliği yoktur, ete adı sorulmaz. Satın alınırken yağlı mı yağsız mı,

kemikli mi kemiksiz mi, kuzu eti mi koyun eti mi, taze mi bayat mı ol-duğuna bakılır. Kadın da onun gözünde doğranıp parçalanmış bir kuzu ya da koyundan farksızdır. Hangi parçasını canı çekerse onu satın alır. Pazarda bulmazsa gasp eder; taciz ve tecavüz bu gasp türüne girer. Sistem özü itibarıyla aslında bu tüketici erkek tipi için çalışır. Onun için mal üretir. Dolayısıyla kadını da bu mallar arasına katar. Tümünü bu insansız erkeğe ayarlanmış ve onun arzularına göre olan bir kadının tipini şekillendirmek için çaba harcar. Kapitalizmde kadın köleliği bu tarzda işler. Kadının bu metalaşması, tamı tamına yaşamın metalaşmasıdır.

Kapitalizmin ucube yaratımı olan bu insansız yalnız bireyin tersine, özgür birey yaşamın tutkulu bir aşığıdır. Onun için en kutsal şey, karşısında secdeye yatar gibi yaklaşılması gerektiğine inandığı yaşamdır. Yaşam onun bedensel varlığının içinde delicesine akan bir ırmaktır; bu ırmağın dur durak bilmeyen görkemli akış halidir. Özgür birey, bu akışın, sürekli oluşum haindeki evrenin işleyiş ilkesinin bedensel varlığındaki gerçekleşmesi olduğunun farkına varan insandır. Bu açıdan canlı olanın yalnızca kendisi olmadığını bilir. Canlılık her yerde ve her şeyde vardır, her şeyin bir ruhu vardır, her yer enerjiyle doludur. Ruh maddenin bu gözle görülmeyen ve elle tutulmayan enerjisidir. Belki çıplak gözle bu enerjiyi görmez, ancak bütün hücreleri ve bütün duyularıyla hisseder. O artık evrenin küçük bir maketidir, bir mikro evrendir. Bu açıdan özgür insan evrendeki çeşitliliğe hayranlıkla yaklaşır, sınır tanımayan zenginlik bu çeşitliliğin kendisidir. Doğa bu çeşitliliğin tüm haşmetiyle sergilendiği bir güzellikler kaynağıdır; bu zenginliği doğuran, besleyen, yetiştiren ve sürekliliğini sağlayan

anadır. Kendisi de bu kaynağın içinde yer aldığından, doğa kendisinin de anasıdır. Ananın kutsallığı aynı anlamda doğanın kutsallığıdır.

Demek ki insan için en büyük özgürleşme adımı bu anlam ve duygu gücünü yakalamaktır. Yaşamın değeri uzun-luğuyla değil, bu anlam ve duygu gücüyle ölçülür. Ne kadar anlıyor ve hissediyorsanız o kadar yaşıyorsunuzdur. Yaşam ustalığı ve bilgeliği de zaten budur; çağdaş müminlik, yaşamı bu ustalık ve bilgelikle ağırlayıp yaşamaktır. Yaşamın bu anlam yücelmesi önce özgür bireyde ete kemiğe bürünmüştür. Çünkü kendi anlamını bilmeyen biri kendi dışındaki şeylere de

**Aşk en yüksek insani ölçülere
Tutkulu bağlılıksa, bu ölçüleri koyan
Ve kendisi ölçü olan
Kesinlikle kadın gerçeğidir
Kadın özgür yaşamın özünü
Teşkil eden aşkın da gerçek öznesidir
Doğru yaşam aşkı yüklenmiş yaşamsa
Böylesi bir yaşam arayışı
Kişiyi kesinlikle özgür kadına
Götürecektir, götürmek zorundadır**

anlam biçemez. Özgür insan, kendisi de dahil, evrendeki her şeye anlam biçen, her doğal olgunun bir özneliği olduğunun farkına varan yegane varlıktır. Önder Apo'nun deyişiyle öznellik, her doğal olgunun içinde hareket ettiği yasayı anlatır, onun anlam düzeyini gösterir. Anlam yüklenmek ve anlam yüklemek, insanı eşref-i mah-lûkat yapan temel özelliğidir. Duygusal zekâ bütün canlı türlerine özgü bir zekâdır. Ancak anlamlandırmada öncelikli yere sahip olan analitik zekâ yalnızca insana özgü bir olgudur. İnsanın ayrı bir canlı türü olarak varlığını kanıtlaması, insandaki duygusal zekâyla analitik zekânın uyumlu birliğinin eseridir.

İnsanın komünal var oluş halinden uzaklaşmaya götüren bütün sapmalar ve sapkınlıkların kaynağında analitik zekânın yer alması, insandaki bu zekâ türünün kötülüğüne kanıt oluşturmaz; sadece duygusal zekâdan koptuğunda ne denli korkunçlaştığını gösterir.

Özgür bir erkek insan için kadın yaşamın kendisiyle özdeşdir. Kadın doğaya gösterilmesi gereken saygının benzerini hak eden bir toplumsal olgudur; düşünen, hisseden, anlam biçen, emek veren, emeğiyle değer üreten insan gerçeğinin asli unsurudur. Doğa kadından, kadın ise erkekten önce gelir. Doğayla insan ilişkisinde olduğu gibi, kadınla erkek ilişkisinde de maşuk-âşık ikilemi vardır. Erkek âşık, kadın ise maşuk konumundadır. Başka bir deyişle ulaşılmak istenen erkek değil kadındır. Aşk en yüksek insani ölçülere tutkulu bağlılıksa, bu ölçüleri koyan ve kendisi ölçü olan kesinlikle kadın gerçeğidir. Kadın özgür yaşamın özünü teşkil eden aşkın da gerçek öznesidir. Doğru yaşam aşkı yüklenmiş yaşamsa, böylesi bir yaşam arayışı kişiyi kesinlikle özgür kadına götürecektir, götürmek zorundadır. Dola-yısıyla özgürlüğe götüren yol aşk işçiliğinin yoludur. Kadınlar ve erkekler olarak birlikte bu yola girenler, her iki cinsin eşit temeller üzerinde yükselen birliğinin kadının erkekle eşit ve dengeli güç ilişkisini yakalamasından geçtiğini iyi bilirler. Onlar Önder Apo'nun dediği gibi yaşamın en çetin sınavlarından geçerken birbirlerine eşitlik ve özgürlük sözü vermişlerdir. Bu sözün de ancak özgür bir ülke ve demokratik bir toplumda gerçekleşeceğine yürekten inanırlar. Eşitlik ve özgürlük bataklık çamurları içinde birlikte debelenmek değildir; birlikte dorukları tırmanmak ve yüceltiler-de seyretmektir. Doruk, özgür ülke ve demokratik toplumdur.

Ne acıdır ki, sistemin verili kadını 'meta-laşmış eşya kadın' derekesine düşürülmüştür. Kadını düşüren güç devlet-çi toplum sistemidir. Bu sistem egemen erkeğin lanetli cisimleşmesidir. Kadının toplumsallığı dağıtılmadan erkeğin egemenliği gerçeğe dönüşemez. Köleleştirilen kadın günümüz egemen sisteminde en fazla kâr getiren meta konu-mundadır. Özgürlüğü arayan bir erkeğin böylesi bir kadınla ilişkisi kendini inkâr

kendi içindeki muazzam enerjiden bihaber olanın, bu enerjiyi açığa çıkarıp özgürlük kanallarına akıtmayanın aşkı yoktur. Aşk ger-çekte özgür yaşam enerjisidir. Dünyanın güneşin etrafında dönmesini sağlayan bu enerji insanda da vardır. Ancak 'at gözlüklü ve teneke yürekli' biri olup çıktığı için kendisinin bu gücünün farkında değildir.

Devlet odaklı uygarlık sistemini anlatıyoruz; onun nasıl bir insan tipi şekillendirdiğini

etme, özgürlük arayışının sahteliğine kanıt oluşturmadır. Özgürleşmek isteyen kadının bu sistemin erkeğiyle ilişkisi çok daha çirkindir, bu kendisini aşağı-lamasına neden olan bir ilişki türüdür. Onlar için gerçek özgürlük ilişkisi amaç birliği yapmak, bu amaç doğrultusunda omuz omuza mücadele vermek ve bu mücadeleden başarıyla çıkmaktır. *"Aşkın yüzü daima özgürlüğün zafer kazanan savaşına dönüktür."* Bu anlamda aşk Apocu Hareketin en yakıcı gerçeğidir. Zafer çizgisinde yürümek, aşkın gülümseyen yüzüne doğru ilerlemektir. Ağlayıp sızlayanın, çaresizliğine ve çözümsüzlüğüne ağıtlar yakanın, devenin hendeği atlayamaması misali başarı adımlarına güç getiremeyenin, özgürlüğü başkalarından dilenenin,

anlamaya çalışıyoruz. La-netin nasıl insanın başında patladığını ve kulluğa alıştırılan insanın horlanma ve aşağılanmanın derin uçurumuna nasıl yuvarlandığını bilince çıkarmak istiyoruz. Dinsel metinlere baktığımızda, peygamberlerin sözünü ettikleri lanetli toplum gerçeğini katbekat aşan bir lanetin günümüz insanlığını sarıp sarmaladığını görünce dehşete kapılıyoruz. Lut'un Sodom ve Gomora'sının Tanrı'nın gazabına uğrayan insanlarıyla karşılaştırmak; bu iki kentin yaşadığından daha iğrenç bir gerçeklikle karşı karşıya olduğumuzu göreceksiniz. Günümüzün çılgın 'tüketim toplumu'nu yaratan sistem Tanrı'yı çoktan öldürmüştür. Yok edilen Tanrı yok edilen toplumdur, öldürülen insandır. Sodom erkeklerinin kadınlardan daha fazla genç erkeklere olan cinsel düşkün-

lüğü, günümüzün ahlaktan yoksun insan tipinin akıllara durgunluk veren çılgınlıkları karşısında sıradan bir insan zaafi gibi duruyor. Bu barbarlık ve vahşete dikkat çekiyoruz. Özellikle kapitalist yaşamın bugünkü hali, var oluş gerçeğinden tümüyle kopmak üzere olan adeta ucube bir varlığın doğuşuna tanıklık ediyor. Hem coğrafya hem de halk olarak yakın zamana kadar sistemin kıyısında yer alan Kürt gerçeği, şimdi tümüyle bu insansız sistemin içine çekilmeye çalışılıyor. Bunun için uyarıda bulunuyoruz.

Göz alıcılık kavramının en çok da kapitalizmde tam bir güdü kıskırtmasını ifade ettiği kesindir. Kapitalist beyne ve yüreğe değil göze hitap eder. Bunun en çarpıcı biçimi olan reklâm tümüyle göze seslenir. En ilgisiz bir nesneye ilişkin reklâmda bile kadın bedeninin bir malzeme olarak kullanılması bunu gösterir. Pavlov'un köpekler üzerindeki deneyiyle ulaştığı şartlı refleks teorisi şimdi kapitalistler tarafından insanlar üzerinde deniyor: Yeter ki kadın bedeniyle yan yana göstermiş ol, bu sayede en iğrenç malı bile rahatlıkla satarsın! Mideye giden yol cinsellikten geçer; cinselliği öne çıkar, herkes işkembesini tıka basa doldursun! Ambalajı göz alıcı olduktan sonra satılamayacak bir nesne olamaz. Ne kadar ilginç, İsa sanki bugünü önceden görüp konuşmuş: Onlar kireçle beyaza boyanmış mezarlara benzerler; uzaktan güzel görünürler; ancak yakından bakınca içinde her türlü murdarlığı ve çürümüş kemik yığınlarını görürsünüz. Ne var ki günümüz insanı bakarkör olmuştur; yani bakar ama görmez, duyar ama işitmez. Böyle olunca da seçmez; içerikle değil görüntüyle yetinir. Bu aşağılık sistemde uygulanan yegâne kural, yalnız bireyin tüketme yetisini şahlandırarak tüketici bir güruh yaratmaktır.

Kural koymanın seçim yapmayı bir gereklilik, komünal toplumsal yaşamın bir gereği olduğunu belirttik ya, ancak yine de seçim yapmanın o kadar kolay olmadığını iyi bilmek gerekir. Bu durum, bir suyun öteki ya da beriki tarafında yer tutmak gibi kolayca ayırt edilip tavır alınabilir bir eylem gibi değerlendirilemez. Anlam ve duyu gücü olmadan iyi ve kötünün birbirinden ayırt edilmesi güçtür. Böyle bir güçlük olmasa bile, kapitalist sistemde vicdanlar kurduğundan bu ayırt edicilik pek önemsenmez. Kendini düşünmek akıllılık, başkasına saygı göstermek enayilik olarak değerlendirilebilir. Nitekim kapitalizmde bu kesinlikle böyledir. Birinin yükselişi ötekini düşüşü, birinin kazancı ötekini kaybı sayılır. Yani sistem insanın zihniyetinde telafisi oldukça zor bir hasar vardır. Esas sorun bu noktadadır. Bu zihniyet çözülüp aşılmadıkça özgürlükten kaçışı durdurmak olanaksızdır. Bu durumda yapılması gereken şey hasarın nerede olduğunu ve özellikle ne zaman başladığını ortaya çıkarmaktır. Teşhis doğru konulmadan tedaviye de giriş yapılamaz.

Hiyerarşik ve devletçi toplum sistemi bir 'yalana dayalı toplum sistemi'dir. İnsan bilincinin en büyük tecavüze uğraması bu sistemle birlikte gerçekleşmiştir. Köleleştirilen özgür insan zamanla bunun tanrının istemi ve eylemi olduğuna inandırılmış, bu inandırıcılık ve ikna yeteneği sayesinde efendilerine itaat eder hale getirilmiştir. Şaman geleneğinin izinde yürüyen Sümer rahibi ilk sistemli yalancı ideoloji olan mitolojiyi ortaya çıkaran, onu yeni toplumun ideolojisi haline getiren, müthiş ikna yeteneğiyle egemenliği altındakilere kabul ettiren ve bu temelde devletin kurumsal temellerini atan kişidir. İnsanın kölelik yaşamına alıştırılmasında bu zihniyet zor kul-

lanımından çok daha fazla etkili olmuştur. İğrenç tecavüz budur. Önder Apo'nun da altını çizdiği gibi, beyin yıkama tekniğinin ilk çarpıcı gerçekleştirmesi olan Sümer rahibinin ikna gücü olmasaydı, devletin bir eşkıya kurumu gibi ele alınıp kısa zamanda yıkılması kaçınılmazdı. Ancak bir zihniyet olarak devlet bu sayede günümüze kadar gelebilmiştir. Beş bin yıllık devletçi uygarlık tarihi boyunca kölenin yaşamında kısmi bazı iyileştirmelere gidilmiş, ancak bilince yapılan tecavüz hızından hiçbir şey kaybetmeden, hatta daha büyük bir şiddetle devam etmiştir. Bu anlamda insan bilincine en büyük tecavüzün günümüzün sosyal bilimcisi tarafından yapıldığını özenle belirtmek gerekir.

Uygarlık tarihi akıl almaz sınıflaşmalar ortaya çıkarmanın tarihidir. Sınıflaşma insanlıktan düşüştür. Efendi-köle ayrımı temelinde başlayan sınıflaşma insanlıktan çıkma yoluna girildiğine işaret eder. Bu nedenle köle, serf ve proleter yüceltmesi anlamsız olduğu kadar tehlikelidir. İnsanlığın komünal var oluş halinde sınıf ve sınıf sömürsü yoktur. Bir yücelik aranacaksa kesinlikle burada aranmak durumundadır. Sümer devletçi toplumunun kölesiyle günümüzün kapitalist sisteminin proleterleri arasında özünde bir farklılık yoktur. Bu anlamda Marksizm'in işçi sınıfını ücretli köle sınıfı biçiminde tanımlaması yerindedir. İkincisinde kölelik biraz daha inceltilmiş ve gizlenmiştir. İnceltme işlemi köleliğin içselleştirilmesi ve benimsenmesi sonucuna götürmüştür. Gizleme, görünmez hale getirme savaşta kullanılan etkili bir yanıltma taktiğidir. Zaten devletleşme hali de bir sürekli savaş halidir. En tehlikeli savaş, sınıflaşmanın özü-nü muhafaza etmek üzere, inceltme ve örtbas etmenin kesinti tanımayan sürekliliğidir.

Bunun günümüzde ulaştığı düzey biyo-iktidardır; yani devletin her yere sızması, toplumun der tarafına binmesi, beyinleri ve yürekleri işgal etmesi, kendini 'herkesin sevgilisi' olduğuna inandırması, insansal yaşamı ve ölümü tamamen kontrolü altına almasıdır. Kaldı ki, bugün kapitalist modern yaşamın en rafine haliyle işlediği yerlerde toplum gibi sınıflar da önemli ölçüde tarihe karışmak üzeredir. Orada kapitalist devletle kendini bedensel ve ahlaki tecrit içinde tutan bireylerden oluşan bir 'kendi başına olanlar sınıfı' karşı karşıyadır.

Topluma ve insana düşman bu sistemin neden Önder Apo'ya karşı olduğunu, neden onu her günü birkaç ölüme bedel koşullarda tuttuğunu, neden bedensel ve bu da olmazsa anlam itibarıyla yok etmek istediğini anlamak artık zor olmasa gerekir. En genel hatlarıyla bakıldığı zaman bile Önderliğin bu sistemi kabul etmediği kolayca anlaşılabilir. O mevcut sistemi kabul etmiyorsa, sistem neden onu kabul etsin? Kuşkusuz buraya kadar her şey normaldir. Önder Apo Avrupa'ya çıktığında, sistem "*Seni kabul etmiyoruz*" deyip bu işin içinden çıkabilirdi. Ama böyle davranmadı; ne pahasına olursa olsun yakalayıp Türkiye'ye teslim etmeyi ve histeriye dönüşen ırkçı milliyetçiliğin yol açtığı linç havası içinde canavarca parçalamayı esas aldı. Roma arenalarında aslanlara parçalatma oyununun çağdaş bir versiyonunu Önder Apo şahsında Türkiye'de sahneye koymak istedi. Bu da gerçekleşmeyince, kendisini eş menendi görül-memiş bir tecrit ve izolasyona mahkûm etti.

Neden sorusuna cevabı yine Önder Apo'nun kendisi veriyor: "*Adım Abdullah, yani 'Allah'ın Kulu'; ama kul ol-mayı yüreğime tam*

oturtmamakla kendime saygılı olmanın, dolayısıyla o tanrısal güçler ne kadar üzerime gelirlerse gelsinler özgür insanı savunmanın büyük erdem olduğuna kendimi inandırmıştım. Yeniden daha güçlü doğuyordum. Beğenmediğim anamın doğuruşuyla ciddiyetine hiç inmadığım modernitenin doğurma çabalarına karşı, tüm öldür-melerden sonra kendi kendimi üçüncü kez doğuruşumu çok ciddiye alıyor ve hoşlanıyordum. Yaşamışların arkadaş-lıklarına yine ihtiyaç duymuyordum. Tüm arkadaşlarımı efsanelerde bulmaya başlamıştım. Komplocu Zeus'un Prometheus'a ve Hektor'a yaptıklarıyla

**Büyük arkadaşlıklar olmadan
Belki yine özgürlük yürüyüşüne
Çıkılabilir, ama sonuç alınamaz
Büyük dostluk arayışı olmadan
Sağlam toplumsal bağlar gelişmez
Önder Apo çocukluğunda da
Müthiş bir arkadaş canlısıdır
Arka-daşlarını yalnız bırakmama
Arkadaşına ihanet etmeme
Onun en kutsal yaşam ilkesidir**

onun günümüzdeki Atinalı çocuklarının aynı olduklarını gördükçe arkadaşla-rımı daha iyi tanıyordum. Prometheus ve Hektor'la arkadaşlık çok onurlu oluyordu. Bunu hak etmiş olmam bana gu-rur veriyordu."

Önder Apo henüz küçük bir çocukken, daha toplumu ve aileyi bile doğru dürüst tanıyamamışken, yaşamın ihanete uğradığını ve mevcut durumuyla yaşamaya değmeyeceğini fark eden ve "Ben böyle yaşamayacağım" diyen bir insandır. Bu tavır alış, özünde aşılmakta olan feodal uygarlığa ve geliştirmekte olan kapitalist modern

yaşam tarzına karşı bir tavır alıştır. Bunun anlamı, sözü edilen sistemlerin yaşam tarzına bulaşmaktır. Mevcut yaşam hali ihanete uğ-ramış bir yaşamın ifadesiyse, o halde bozulmamış olarak varlığını sürdüren bir insan yaşamı mutlaka var olmuştur. Böyle olmasa, 'nasıl yaşamalı?' sorusu da gündeme gelmez; ortada böylesi bir soru olmadığı için, gerçek anlamda özgür ve yaşamaya değer bir hayatın arayışına da girilmez. Bu soruyu kendinize sorabiliyorsanız, o zaman daha insanca bir yaşamın mümkün olduğuna da inanıyorsunuz demektir. Karanlık her yere sinse ve her şeye hükmetse de, karanlığa nefretiniz ve ışığa duyduğunuz özlem bir gelecek umudu olarak yüreğinizde yer tutar. İnsanlığın beşiği olan, ancak insanın gölgesinden bile eser kalmayan bir ülkede 'umut bile sayılamayacak bir duygu' ile ilk toplumsal özgür-lük adımlarını atmak, Önder Apo'nun çocuklukta bu yaşam duruşuyla bağlantılıdır.

Özgür yaşam arayışı özgür bir toplum arayışıdır. Toplumun yokluğu yaşamın da yokluğudur. Biyolojik bir varlık olmanın sınırları içinde kalıp atmosferi ve yeryüzünü kirletmeye insani yaşam denilmeyecekse bu böyledir. Bu anlamda her peygamber kendi halkını yaratır. Önder Apo da ilk toplumsallaşma denemelerini çocuk oyunlarında gerçek-leştirir. Çocuk ruhunun saflığını korumak, ruhunu satmamak, kendi çocukluk hayallerine ihanet etmemek önemlidir. Ruhun bu bekâretinde ısrar, devlet odaklı yaşam tarzından gelebilecek her türlü kirlenme tehlikesine karşı en büyük güvencedir. Zaten fiziksel olarak içinde yer aldığı toplumun verili yaşam tarzına öfkeli. Dolayısıyla mevcut toplumsal zemini bir 'ölüler yatağı' olarak algılamaktadır. Bu algılamayla birlikte kararını vermiştir: Kirli suların aktığı bu

bataklıkta yüzmeyecektir; asla bu zeminde soluk alıp verenler gibi yaşamayacaktır. Bu kararının içeriğine için bizzat kendi sözleri vardır: *"Oldukça aykırı olacağım. Alternatifini buldum mu, bulabileceğim kadar yaşarım. Hiç bul-mazsam, hiç olmazsa bir takva sahibi, bir zikir sahibi kişi gibi, herkesin yanından bile geçemeyeceği soyut bir tarzı tercih ederim, sadece soyut yaşarım. Bu kirli somuta katılmam"* der. O'nunla ötekiler arasındaki

fark budur. Kendi dışında da belki mevcut gerçekliği O'nun gibi algılayanlar olmuştur. Ancak onlar bunu kendi duyguları ve yaşamlarında gerçekleştirecek gücü bulamamışlardır.

Büyük arkadaşlıklar olmadan belki yine özgürlük yürüyüşüne çıkılabilir, ama sonuç alınmaz. Büyük dostluk arayışı olmadan sağlam toplumsal bağlar gelişmez. Önder Apo çocukluğunda da müthiş bir arkadaş canlısıdır. Arkadaşlarını yalnız bırakmama, arkadaşına ihanet etmeme onun en kutsal yaşam ilkesidir. Yeni toplum ve toplumsal yaşam bu ilkeye sınırsız bağlılık üzerinde vücut bulacaktır; özgürlük ve

eşitlik onunla gelecektir. İhanete kapalı ve yüzü özgürlüğe dönük sağlam arkadaşlık ve dostluk yeni bir toplum demektir. Alternatif yaşam bu 'yeni toplum' zemininde kurulur. Kutsallığı buradadır. Yaşam kutsalsa eğer, arkadaşlık ve dostluk gibi, yoğunlaşmış devrimci emek gibi bu yaşamı mümkün kılan şeyler de elbette kutsal olacaktır. Kutsallık, dokunulmazlığı anlatır; aynı anlamda ölümüne bağlılık demektir. Bu bir kişinin anasına

ve hayat arkadaşına bağlılığına benzer bir durumdur. Kişi nasıl bu değerlere ihanet etmemeliyse, arkadaşına da ihanet etmemelidir. Arkadaşını yalnız bırakmak, ona ihanet etmek bir bakıma ana-sını ve eşini peşkeş çekmekle özdeştir. Önder Apo'nun arkadaş bağlılığı böyledir.

Arayışları büyük, arkadaşlığı anlamlı olsa

da, Önder Apo bu küçük yaşlarda bile yalnız kalmış bir çocuktur. Da-yanma gücünü gösterebiliyorsanız, bu yalnızlık sizi büyük duygu ve ruh yüceliğine doğru ilerletir. Sistemin ruhsuzlaştırdığı kişiliklerden kendisinininkine benzer bir ruhsal yüceliği beklemenin doğru olmayacağını farkındadır. Oldukça ürküntü verse ve derin endişelere yol açsa da, çıktığı arayış yürüyüşünü yalnız başına sürdürecektir. Başka yolu yoktur. Geriye dönüş olanaksızdır. Ne pahasına olursa olsun, 'hayallerine ihanet etmeyen çocuk' olarak kalmaya devam edecektir. Che Guevara'nın da dediği gibi, insan kendi hayallerinin büyüklüğü

ölçüsünde özgürdür. Yani kötü-lükler ve çirkinlikler dünyasından başlangıçta elbette hayallerle çıkış yapılır. Tasarım olmadan eser doğmaz. Bu hayaller karnı açlıktan guruldayan birinin kendini zengin bir sofraya kurulmuş olarak düşünmesine asla benzemez. Her şeyden önce tekil değil çoğul halde olmayı içerir; daha açık bir deyişle bütün insanlığı kapsamına alır. Öyle ki, kendisi de "Gerçekliği arayış yürüyüşünü tüm insanlık ve ardındaki evren üzerine yapma gereği bende erkenden ortaya çıkan bir anlayıştı. Belki çocukluğumdaki eğilimim de buydu" der. Tekillik Önder Apo'nun kişiliğine yabancıdır. O en ağır yalnızlığında bile daima çoğuldur, her zaman halkıyadır, tüm insanlıkladır.

'Gerçekliği arayış yürüyüşü', doğru toplum ve insan gerçeğine ulaşma yürüyüşüdür. Bu gerçek yakalanmadan özgür yaşama ulaşılamaz. Üçüncü doğuş dönemi bu gerçeğe ulaşma dönemidir. Artık doğru toplum tanımına ulaşılmış ve doğru insan gerçeği yakalanmıştır. Yeni doğuş dönemi bu anlamda bir çözüm dönemidir. Bu çözüm yüzeysel, parçalı ve salt Kürt halkını kapsamına alan bir çözüm değil, derinlikli, bütünlüklü ve evrensel bir çözümdür; tüm insanlığı kendi var oluş gerçeğiyle bütünleşmeye ve kendisini yeniden kurmaya götürecektir olan bir çözümdür. Bunun anlamı özgür yaşamın artık sadece hayal edilen ama pratikte gerçekleşmeyen bir ütopya olmaktan çıkması, maddileşebilme olanağını yakalamış olmasıdır. Başka bir deyişle son derece ağır bedeller ödeme pahasına gelişen özgürlük mücadelelerinin kaderi artık sisteme eklenmemeyi olacaktır. Çünkü egemen sisteme karşı ezilenlerin birleşik sistemi yaratılmış bulunmaktadır. Hiyerarşik ve devletçi uygarlık sisteminin zih-

niyeti çözülmüş ve aşılmış, yeni özgür-eşit toplumun zihniyeti yaratılmıştır. Düşüncede çözmek ve çözümlenmek demek, eski olanın bitişini ilan etmek ve yeninin kuruluşuna büyük bir inançla başlamak demektir. Bu da devletçi uygarlık sisteminin stratejik nitelik taşıyan tarihteki en ağır yenilgisidir. Böylece bir kişinin büyük anlam ve duygu gücüne dayanması halinde tek başına da olsa bir sistemi yenilgiye uğratabileceği kanıtlanmıştır. Üçüncü doğuş döneminin tarihsel anlamı budur.

Önder Apo'nun çarpıcı ifadesiyle, başlangıcını bilemeyenlerin tarih bilgisi her türlü kötülüğün kaynağı olan cehaletin de temelidir. Üçüncü doğuş gerçeğiyle birlikte egemenlerin ağır tahribatlara neden olan tarihe ilişkin çarpıtmaları tamamen deşifre edilmiş, tersyüz edilen tarih bu temelde yeniden ayakları üzerine oturtulmuştur. Tarihi kendileriyle başlatan, günümüzdeki durumu 'tarihin sonu' sayan, dolayısıyla mevcut sistemi insanlığın son sözü olarak değerlendiren egemenlerin bu yaklaşımının en büyük yalan olduğu tüm çiplaklığıyla ortaya konulmuştur. Devlet odaklı uygarlığın insanlığın var oluş gerçeğinden kopmayı ifade eden bir sapma olduğu, insanlığın komünal özünden uzaklaşmayı anlattığı, bu sapmayla birlikte yaşamının asla insanlığın kaderi olamayacağı netlik kazanmıştır. Zihniyet devrimi budur. Doğru ve insan gerçeğiyle uygunluk içinde bir tarihin varlığı kanıtlanmıştır. Yalana dayalı toplum sistemiyle onun tarihinden önce insanı gerçek anlamda insan yapan bir toplumsal tarih vardır ve bu tarihle yeniden bağ kurulmuştur. Her canlı varlık kendi kökleri üzerinde yaşar. Sapma bir tür piçleşmedir. Hiyerarşik ve devletçi uygarlık sisteminin beş bin yıllık tarihinde insanlığa dayat-

tığı bundan farksızdır. Önder Apo'nun "İnsanlığın geçmişi daha ger-çektir. Ona saygılı olacağım ve yaşamı orada arayıp bulacak ve yeniden başlatacağım. Gelecek bu çabaların işleyiş halinden başka bir şey değildir" biçimindeki sözlerinin anlamı da budur.

Eğer günümüzdekinden farklı bir insanlık varsa, eğer bu insanlıktan neden uzaklaşıldığı ortaya konulmuşsa, eğer bu uzaklaşmanın sorumluları açığa çıkarılmışsa, öyleyse suç da doğru tanımlanmış ve suçlu yakayı ele vermiştir. Suç ana-kadına dayalı doğal komünal topluma karşı savaş açmak, bu toplumu geriletip denetim altına almak ve giderek tümüyle bitirmeye çalışmak,

**Çağdaş Prometheus Önder Apo
Kafkasya dağları yerine
İmralı kayalığına zincirlenmiştir
Eğer devlet "Tanrının yeryüzündeki
cisimleşmiş hali" ise
Günümüzün bütün büyük tanrılarının
İşbirliği edip bu eylemi
Gerçekleştirdikleri kesindir**

böylece insanı kendi doğal özünden koparıp farklı bir varlığa dönüştürmektir. Bugünün insanının ana-kadın sistemine dayalı toplum insanının oldukça farklılaştığı kesindir. Önder Apo'nun bu komünal toplum insanına ilişkin görüşleri nettir: *"İnsan bir tür olarak ortadan kalkıncaya kadar büyük oranda başladığı gibi olacaktır. Oluşum süreci onun bütün geleceğini belirleyecektir. Ağırıklı olarak başlangıç özellikleri neler ise öyle sona gidecektir. Eğer insandan başka bir tür çıktıysa, o artık insan olmaz. Eğer bugünkü insan ilkel insandan çok farklıysa, bana göre daha insan olan ilkel insandır. İnsandan çıkan ise bugünkü insandır."* Bu insanlıktan çıkışın sorumlusu dev-

let odaklı uygarlık sistemidir; onun öncelikle kadının ve giderek erkek insanın köleleştirilmesi üzerinde yükselttiği egemenliğidir. Şimdi bu gerçeklik netleşmiş, bunu deşifre eden tanıklar sahnede yer almışlardır. İlk ve en büyük tanık Önder Apo'dur. İkinci tanık, *"tarihin kanıtlanmış ilk büyük insanlık devrimi olan neolitik devrimi gerçekleştiren kül-türün toplumsal dokusunun ayakta kalan en eski halkı"* olan Kürtlerdir. Önder Apo Kürtleri sadece diriliş devrimi temelinde ayağa kaldırmakla kalmamış, onları insanlığa karşı işlenen suçların yegane tanıkları haline getirmiştir.

Artık sistemin Önder Apo'ya yönelik büyük öfkesinin ve intikamcı yaklaşımının nedenlerini çok daha iyi anlıyo-ruz. Bu öfke ve intikamcılığın kaynağında suçüstü yakalanmış olmanın büyük telaşı vardır. İnsanlığa karşı en ağır suçları işleyen bu sistem, dirilişe yönelmesi kaçınılmaz olan insanlığın kendisinden hesap soracağını bildiği için önce-likle tanıkları ortadan kaldırma yolunu seçmiş; Önder Apo'yu İmralı sistemiyle yalıtırken, Kürt halkı üzerindeki in-kârcı ve imhacı saldırıları şiddetlendirmiştir. Bu bir tanıkları yok etme operasyonudur. İmralı sistemine bekçilik yap-makla görevlendirilmiş olan Türk Devletinin "Bizi tehdit ediyorsun" diyerek ikide bir kendisine 'hücre içinde hücre cezası' vermesi bundandır. İmralı sistemiyle Önder Apo üzerinde uygulanan insanlık dışı tecridin bir yüzü intikam ise, diğer yüzü de gözden uzak tutarak unutturmaktır. Tanığın varlığını unutturmak, tanığı ortadan kaldırıp tanıklığı devre dışı bırakmanın bir biçimidir. Bunun diğer adı karanlık bir mahzene kilitlemek ya da tabuta koyup uzakta bir yerde bir hücrede tutmaktır. Sorunu kendisi için ölüm kalım sorunu olarak görmesi, sistemi en akıl almaz yöntemlere başvurmaya götürmektedir.

Bu noktada emperyal sistem kendi hukukunu bile uygulamamakta, ortaçağın zindancı kafasıyla hareket etme yo-lunu seçmektedir. Önder Apo'nun bugün içinde tutulduğu koşullar ortaçağ zindanlarınınkini de geride bırakan koşul-lardır. Prometheus örneğinden bildiğimiz mitolojik ceza-landırma gerçek olup çıkmıştır. Çağdaş Prometheus Önder Apo Kafkasya dağları yerine İmralı kayalığına zincirlenmiştir. Eğer devlet "Tanrının yeryüzündeki cisimleşmiş hali" ise, günümüzün bütün büyük tanrılarının işbirliği edip bu eylemi gerçekleştirdikleri kesindir. Her gün kartalın gagala-yıp parçaladığı karaciğerini yenileyen Prometheus ile anlam yitimine tabi tutulduğu dokuz yıla yaklaşan en ağır yal-nızlık ortamında en yüksek anlam ve duygu gücünü yakalayan Önder Apo arasında arasındaki benzerlik de yine çar-pıcıdır. Öldürmeyen bir şeyin büyük insanın güçlenmesine neden olacağı bu süreçte mükemmel bir biçimde kanıtlan-mıştır. Bu anlam-da İmralı süreci Önder Apo için bir 'kanatlı düşün-me' süreci olmuştur. Bu sürecin işleyişini bizzat kaleminden izlemek en doğrusudur:

"Sümerli rahiplerin tanrıça anamı ve aşk kadını İstar'ı tapınağa, oradan kral sarayına, tanrı-kralların yanına götür-rüşünü, öldüklerinde kendileriyle birlikte canlı canlı mezara konu-luşunu iliklerime kadar anlamıştım. Tanrı-kral-lar bile olsalar, kadını ziyafet sofralarında zevk-lerinin bir parçası kılmalarını hiç kabullenemed-im. Ama tanrıça anamı ve aşk kadınına günümüze kadar dirhem dirhem büyük bir ince-likle sömürüp yediklerini, posasını iki-başlı evlilik diye kullarının önüne, erkek kölelerine sus payı olarak bıraktıklarını da anlamıştım. Bu hediyelerini erkek olarak yüreğime kabul

ettirmemekle tanrıça anamın ve aşk kadınının iyi bir oğlu olabileceğime inandıkça daha çok sevinç ve gururla doluyordum. Ana topraklarını böylece ilk defa tarihin derinliklerinde anlamaya başlıy-or, binlerce yıllık kördüğümler atılmış çelişkileri çözümlüyor, bu seferki doğuşun anlamlı olduğunu fark ediyordum. Ölümü dayatanlar, tüm 20. yüz-yıl, tüm komplocular, kimler olurlarsa olsunlar hepsine dayanabileceğimi, bunu halen bana inanan bazı dostlara mesaj olarak sunmamın değerli olduğunu, onların da bunu hak ettiklerini kabul etmiştim. Dayattıkları Hiroşima'lardan bile tehlikeli paket bomba kılın-mamın ve halklarımızın üzerine söyle atılmamın tüm inceliklerini çözebiliyor; pimlerini söküp tüm malzemeyi bombacıların suratına fırlatıp rahatlıyordum. İnsandan yanaydım, zorba tan-rılar bir kez daha yenilmişlerdi."

Evet, tanrıça ana ve aşk kadınının güzel evladı bunları söylüyor. Çünkü yaptıkları ortadadır ve bunları bize söyle-yecek yüzü var. Kimlere karşı nasıl direndiğini ve nelere nasıl dayanabile-ceğini bizlere mesaj olarak iletiyor. Kendisi-ne uygulanan zulüm ve zorbalık hızından hiçbir şey kaybetmeden devam ediyor demek bile bu noktada ciddi bir değer taşıyor. Aşağılık bir rejim, sürekli yeni işkence ve zulüm yöntemleri bulup deney-erek, Önderliğimize hem ölümü hem de anlam yiti-mini dayatmayı sürdürüyor. Bu konuda hareket ve halk olarak istenen duyarlılığı göstermemiş ol-mamız, aynı şekilde at gözlü ve teneke yürekli kılınmış insanlığın ilgisizliği düşmanı oldukça cüretkâr kılıyor; düş-manın daha da pervasız davranmasına yol açıyor. "Benim görevim satmak" diyerek kendi işlevini açıkça ortaya koyan siyasi tüccar Erdoğan ve partisinin son seçimlerde

Kürdistan'da aldığı yüksek oylar, zulüm ve zorbalık olarak yine Kürt halkına ve onun Önderliğine dönüyor. Deyim yerindeyse, bu halkın hiç de azımsanmayacak bir kesimi, hangi nedenle olursa olsun, AKP'ye verdiği oylarla kendi cellâdının kılıcını biliyor. Cellâdın takkeli olması cennete götüre-cekmiş gibi, bu halkın bir bölümü boynunu din tüccarı Erdoğan'ın elindeki idam ipine uzatıyor. Biraz sonra bıçak altına yatıracağı koyunu tasın içine koyduğu bir miktar tuzla yakalamak isteyen kasap konumundaki AKP, bu örnekte olduğu gibi Kürtleri kömür ve makarnayla avlamaya çalışıyor. Karnı tok ve önceden tuz verilmiş kesimlik hayvanın derisi daha kolay yüzülür derler ya, AKP'nin verdiği kömür ve makarnanın işlevi de buna dönüşüyor.

Burada Dersim'in ünlü Sêvdin ağıtında dinlediğim sözler aklıma geliyor. Dersimliler Pülümür'ün Sêvdin alanında Rus işgal ordusuna karşı direnişe geçmişlerdir. Çarpışmanın en şiddetli anında Dursun ve Haydar adlı kardeşler arasında ilginç bir diyalog yaşanır. Dursun kardeşine, iyi çarpışır ve savaştan başarıyla çıkarlarsa Osmanlı Devletinin kendilerine para ödülü vereceğini söyler. Devletin para ödülünün kardeşinin savaştı ruhunu kışkırtacağı inancındadır. Haydar'ın verdiği cevap insanlıkla doludur: *"Devletin bize vereceği ödül sadece bir fincan zehirdir, ne yenilir ne içilir. Biz kendi vatanımız için savaşıyoruz. Kazanırsak vatanı kurtarmış oluruz, ölürsük ödülümüz cennettir"* der. Gerçekten de insanlığın geçmişi daha gerçektir. Bozulmamış, toprağına ve insanına bağlı, devlete mesafeli duran, hatta onun dışında kalmayı seçen, devletin sahip olduğu her şeyi sömürü ve talanla kazandığını bilen, dolayısıyla haram sayıp tenez-

zül etmeyen eskinin Kürt insanı gerçek insanın kendisidir. Bazı şeyler vardır ki alınır ancak asla satın alınamaz, verilir ancak asla satılamaz, sahip olunur ancak asla devredilemez: Namus gibi, onur gibi, şeref gibi, vicdan gibi, erdem gibi... Oyun senin namusunsa, namusa fiyat biçilemez; çeyrek altına, bir ton kömüre, birkaç torba makar-naya takas edemezsin. Bunun kendini satmak olduğunu biliyorsan, takas edilmesine de izin veremezsin. Verirsen insanlığın yara alır. Öyle ya, ha boğulmak üzere olan bir çocuğun çırpınışlarına, ha Kürt cellâtlığı için görevlendirilen bir partiye oy verilmesine seyirci kalmışsın. Her ikisi de aynı kapiya çıkar.

Kendimizi bu toprağın, kültürün ve kimliğin insanı sayıyorsak, düşmanlarımızın reva gördükleri hayâsızca zulüm ve zorbalık bir yana, tek başına Önder Apo'nun İmralı'da tutulmasını bile almımıza sürülmüş bir kara leke gibi değerlendirmek zorundayız. Bu leke silinmedikçe, yani mücadelemez Önder Apo'yu özgürleştirmedikçe, insanlığın karşısına çıkacak yüzümüz olamaz. Mevcut insanlığın içine girmekten söz etmiyorum; gerçek anlamda bir insanlık olsaydı, zaten Önderliğimiz bu koşullarda tutulmazdı. Burada sözünü ettiğim insanlık şehitlerimizdir, insanlığın tüm özgürlük ve demokrasi şehitleridir. Bu şehitler ordusunun gözleri hepimizin üzerindedir. "Onlar öldüler, onun için bize baka-mazlar" diyemeyiz. Hayır, onlar yaşayanlardan katbekat daha diridirler, onlar yaşamın en diri güçleridir. Onlar Önderliğimizin gerçek yoldaşlarıdır. Her birimizde hala bir parça insanlık varsa onların sayesinde vardır. 'Parça' da olsa bu insanlığı kaybetmemeli, tersine daha da çoğaltmalıyız. İnsanlığımızı çoğaltmamız ancak kendi eylemimizle müm-kün

olabilir. En büyük eylem Önder Apo'nun özgürleştirilmesi hedefine kilitlenmek ve bunun için ne gerekiyorsa onu yapmaktır. Özgürleşmiş Önderliğimiz özgürleşen ülkedir, demokrasiye kavuşan halktır, özgürleşen insanlıktır, özgürleşmiş yaşamdır.

Unutmayalım: İslamiyet, kendi döneminin büyük devletleri ve uygarlık merkezleri olan Sasani ve Bizans İmparatorluğunun topraklarında değil, Arabistan'ın çöllerinde doğdu. İsevilik Roma İmparatorluğunun merkezinde değil, sistemin kıyısındaki bir alanda, Yahudi topraklarında ortaya çıkıp yayıldı. Her iki büyük dinin çıkışı insanlığı kaybet-tiği bazı temel değerlerle yeniden buluştur-

Önder Apo
Sizler ve insanlık için yaşıyor
O yaptığı her işi
Sizler ve insanlık için yaptı
Siz farkında olmasanız bi-le
O hep sizi ve geleceğinizi düşündü
Çocuklarınızın geleceğini düşündü
Kürt çocuklarının özgürce
Doğabileceği günleri düşündü
İnsanlığın geleceğini düşündü

du. Bu büyük dinsel çıkışlar olmasaydı, cehalet ve barbarlık insanlığın ka-deri olurdu. Bugün insanlığın umutla beklediği yeni peygambersel çıkış yine sistemin kıyısında kalmış alanda, hala tümüyle sistemin içine çekilmemiş bir halkın bağrında doğmuştur. Asla, Önder Apo Allah'ın Elçisidir demiyorum. Bir gelenekten, peygamberlik geleneğinden, onun kutsal içeriğinden, bu içeriğe sahip çıkan bir Önderlik Hareketinin varlığından söz ediyorum. İslamiyet başta olmak üzere, Hz. İbrahim'le başlayan tüm tek tanrılı dinlerin geleneğinin yeniden dirilmesinden, bu geleneğin

yenilenmiş ve çağa uyarlanmış halinden, kendisini Çağdaş İbrahimi Hareket olarak tanımlayan PKK Hareketinin gerçekliğinden söz ediyorum. Bu, devlet odaklı uygarlığın dayattığı lanetli yaşama karşı kutsal yaşamın ayağa kalkışı ve tüm insanlığı kendisine katmak üzere harekete geçişidir.

Hz. Muhammet, kendisi de bir Arap olan Ebu Süfyan ve adamları tarafından yok edilmek istendi. Hz. Muhammet'in birçok savaşı kendi kavminin yoldan çıkmış insanlarına karşı verilmiştir. Kürtlerin yeni dönem tarihinde Ebu Süfyan taifesinin rolünü koruculaştırılan güçler oynamaktadır. Roma'nın Kudüs Valisi bir bayramdaki geleneği vesile yaparak, Yahudilere, istemeleri halinde İsa'yı serbest bırakacağını söylemiş; ancak onlar İsa yerine bir eşkıya olan Barabbas'ın serbest kalmasını sağlamışlar, İsa'yı ise çarmıha gerdirmişlerdir. Aranırsa Kürtler içinde bu yaklaşımın da örnekleri bulunabilir. Peki, tarih yine tekerrür mü etmelidir? Kürtlere yaraşan bu mudur? Çağdaş İbrahimi Hareketin dayandığı halk olan Kürtler böyle mi davranmalıdır? Hayır! Kürt insanı böyle davranamaz. Kürtlerin unutmamaları gereken şudur: İnsanlık sizin ne yaptığınıza bakıyor. Tüm peygambersel çıkışlara benzer biçimde, Kürdistan'da Abdullah Öcalan önderliğinde başlayan umut yürüyüşü, Hıristiyanlık ve İslamiyet'te olduğu gibi, tüm insanlığı kapsamına almayı öngören bir yürüyüştür; insanlığı özgürlük temelinde fethetme yürüyüşüdür. Bu yürüyüşe halk olarak sizler öncülük etmek durumundasınız. İnsanlığın geleceği sizin eyleminize bağlıdır. Siz kazandığınızda insanlık kazanacak, siz kaybettiğinizde tüm insanlık kaybedecektir. Öyleyse kazanmaktan başka çareniz olmamalıdır. Kazanmanız halinde en az Hıristiyanlık ve

İslamiyet insanlığa etkilemeniz kaçınılmazdır. Öyleyse bundan kaçış olamaz.

Önder Apo sizler ve insanlık için yaşıyor. O yaptığı her işi sizler ve insanlık için yaptı. Siz farkında olmasanız bi-le, O hep sizi ve geleceğinizi düşündü; çocuklarınızın geleceğini düşündü, Kürt çocuklarının özgürce doğabileceği günleri düşündü; insanlığın geleceğini düşündü. İsteseydi O da bir aile babası olabilir, sistem içinde yükselir, ge-misini kurtaran kaptan misali kendi

bireysel yaşamını mükemmelce örgütleyebilirdi. Ancak O sizleri ve tüm insanlığı düşündüğü için, önündeki tüm yollar açık olduğu halde, bunu onursuzluk saydı. Kendisini idam sehpasıyla tehdit etseler de, O yine sizleri düşünmek ve sizler için yaşamaktan vazgeçmeyi bir an için de olsa aklına bile getirmedi. O sizin bağrınızdan çıktı. Kaynağı sizde bulunmasaydı, O'nun sahip olduğu erdemler bu ölçüde görkemli olmayabilirdi. İster geçmişe uzansın ister günümüze taşınsın, Kürt toplumunda bu erdemler olduğu için Apo kişiliği bunlarla donandı. Çünkü yokluktan hiçbir şey yaratılamaz.

Mevcut olan en değerli şeyin bile mutlaka bir yerlerde kökleri vardır. Kök olmadan bitki olmaz. Demek ki sizler kökü oluşturuyorsunuz veya Önder Apo sizin de dayandığınız kökler üzerinde ortaya çıkmış bulunuyor. Tarihsel köklerinize bakın ve gücünüzü oradan alın. İnsanlık sizdedir, insanlık sizin köklerinizedir. İnsanlığın beşiğini sağlayanlar sizlersiniz. Öyleyse gücünüzü görün, kendinize güvenin ve eyleme geçin.

Sizin öz be öz gerçekliğiniz buysa, insanlık sizdeyse ve siz yaşayan insanlıktaysanız, sizin kendiniz için yaptığınız her şeyi insanlık adına yapıyorsunuz demektir. Kök kültürün temsilcisi olmanın, köklerde yer almanın anlamı budur. Kürt başka bir şeye dönüşmediği müddetçe komünal yaşamdan cayamaz, milliyetçi olamaz, devletçi olamaz, hırsız ve gaspçı olamaz. Üretmek ve paylaşmak onun kaderidir, insanlığa analık yapmak onun kaderidir, insanlığı beslemek onun kaderidir. Beslenmelerine körcesine hizmet ettiği uygarlık efendilerinin soylarını kurutup halkların soy çağına geçiş yapmak da onun kaderinde yazılıdır. Bu kaderden kaçamazsınız, kaçmamalısınız. Çünkü insanlığın kaderi de buna bağlıdır. Öyleyse öncelikle sizleri siz yapan Önderliğimize sahip çıkın. İmralı mezalimi bir an önce son bulmalıdır, son bulacaktır. Bunun için gerekli güç yine siz kendinizsiniz; sizin soylu duygularınız, anlam yüklü düşünceleriniz ve hünerli ellerinizdir. Başkalarının bize desteği olmayacak mı diye sorduğunuzda, bu kutsal mücadeleyi yitirme kapısını aralamışsınız demektir. Çareyi ve çözümü kendinizde bulacaksınız.

Eyleminizin parolası bellidir: Özgürleşen Önderliğimiz Özgürleşen Kürt'tür, özgürleşen insanlıktır!

BASINIMIZIN ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ TARİHİNDEKİ YERİ VE BASIN ÇALIŞMALARINA YAKLAŞIMIMIZ

M. KARASU

Sömürücü ve baskıcı sistemlere karşı muhalif devrimci hareketler, kendi düşüncelerini yaymak için birçok yol ve yöneme başvurmuşlardır. Özellikle yeni bir ideoloji ile mücadele yürütmek isteyen hareketler için kendi düşüncelerini topluma benimsetme, öncelikli bir çalışma olmuştur. Nitekim dinler yeni düşüncelerini, çağrı ve mesaj adı altında toplumlara yansıtırken, çağdaş devrimci mücadeleler yeni ideolojilerini, teorilerini, programlarını manifesto olarak sunmuşlardır.

Tarih içinde birçok muhalif hareketin düşüncelerini gizli bir biçimde yaydıkları bilinir. Eskiden kendisini daha çok dinsel bir söylemle ifade eden bu hareketler derviş, dede, mürit, seyit, misyoner vb. din adamları sıfatıyla ideolojik mücadele vermiş, düşüncelerinin propagandasını yapmış, ajitasyon çalışmasıyla toplulukları harekete geçirmeye çalışmışlardır. Müslümanlıkta ve Hıristiyanlıkta en iyi propaganda ve ajitasyon faaliyeti yapanlar; ermiş, aziz ve azize sıfatıyla anılmıştır. Muhalif hareketler açısından en değerli kişiler, inançları en iyi yayan kişilikler olmuştur. İlk önceleri düşünce taşıma, propaganda ve ajitasyon faaliyeti yürütenler, bunu ağırlıklı olarak sözlü yapmışlardır. Kültür ve sanat insanları da her zaman yeni düşüncelerin etkili propaganda ve ajitasyonunu yapan militanlar olmuştur. Muhalif düşünce akımların ve siyasi hareketlerin başarısında

düşüncelerin yaşama cevap vermesi kadar, topluluklara iyi taşırılması da rol oynamıştır.

Son yüzyıllarda ortaya çıkan çağdaş ideolojiler ve siyasi hareketlerde propaganda ve ajitasyon çalışmalarına çok önem vermişlerdir. Etkili örgüt ve eylemler kadar, ajitasyon ve propagandanın önemli olduğunu vurgulamışlardır. Hatta ideolojik mücadeleyi, ajitasyon ve propagandayı iyi yapmayan hareket ve partilerin başarılı bir mücadele de yürütemeyeceklerini söylemişlerdir. Bu nedenle siyasal eylem örgütlemeleri kadar, ajitasyon ve propagandayı sözlü ve yazılı yapmaya ve bunun için örgütlenmeler geliştirmeye önem vermişlerdir.

Bu konuda Lenin'in Bolşevik partisi ideolojisini yayma, propaganda ve ajitasyonu etkili kullanmada örnek bir ideolojik ve siyasal bir

hareket olarak görülür. Zaten partiyi ideolojik ve örgütsel alan olarak iki temel çalışma alanı biçiminde örgütlemiştir. İskra gazetesi merkezli ideolojik alan örgütlemesi, Bolşevik partisinin belkemiği olmuştur. Hatta partinin temel örgütlenmesi bile ideolojik çalışmalar, ajitasyon ve propaganda faaliyetleri etrafında örülmüştür. İdeolojik çalışma doğrultusunda basın ve yayın etrafında örgütlenmenin, bir partiyi ve siyasal hareketi ne kadar etkilediğine kanıt, Bolşevik partisinin pratiğidir. Diğer siyasi hareketlerin Bolşevik partisi karşısında tutunamamasında en temel etken, Bolşevik partisinin örgüt ve kadrosunun yaygın ve kapsamlı ideolojik çalışma alanı ve basın-yayın faaliyeti içinde olgunlaşmaları ve tecrübe kazanmalarındır. Bu nedenle de düşünce yanı güçlü olan bir örgütlenmenin diğer örgütlenmeler karşısında etkili olması anlaşılır bir durumdur.

1970'li yıllarda sömürge ve egemenlik altındaki Kürt halkının özgürlüğü için sosyalist öncülüğün zorunlu olduğunu söyleyerek mücadele başlatan Apocu hareket, Kürt halkının her şeyden önce ideolojik ve düşünce yaşamının, zihniyet halinin egemenlik altında odluğunu vurgulayarak ideolojik mücadeleye önem vermiştir. Bu nedenle daha baştan itibaren esas olarak da ideolojik alanda kazanmayı hedeflemiştir. Kadronun eğitimine önem verme, bu temelde de yetişmiş kadrolarla ideolojik mücadeleyi, ajitasyon ve propaganda faaliyetlerini etkili kılmayı çok önemsemiştir. İlk başlarda daha çok "bir lokma, bir hırka" yaşam felsefesiyle dervişler gibi şehirde, köyde, ovada, dağda, yoğun biçimde düşünce yayma faaliyeti içine girilmiştir. Bu sözlü propaganda ve ajitasyon

faaliyetleri, önemli günlerde ve siyasal ihtiyaç olduğunda basılıp dağıtılan bildirimlerle beslenmiştir. Bizim bildirimlerimiz sadece bildirinin gerekçesi olan konuyu işlemez aynı zamanda dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistan'daki siyasal durumu ortaya koyan biçimde olurdu.

Merkezi basının olmadığı ilk dönemlerde, ideolojik mücadele, ajitasyon ve propaganda için bildiri gerekli olduğunda, ideolojik düzeyi güçlü öncü kadrolarımız bu işlerle ilgilenirlerdi. Merkezi bir basın örgütlendiğindeyse ideolojik derinliği olan arkadaşlar bu işle sorumlu kılınırdı.

Önderliğimiz daha ilk süreçlerden itibaren, her zaman hareketimizin en etkin ideolojik mücadele, propaganda ve ajitasyon çalışması yapan kadrosu olmuştur. Hatta zaman zaman kendi propaganda ve ajitasyon çalışmasının gücünü ve sonuçlarını arkadaşlarına örnek göstermiştir.

Önderliğimiz her zaman ideolojik çalışmaları, çalışmaların anası olarak gördüğü gibi, propaganda ve ajitasyon faaliyeti etkili olmayan bir hareketin başarılı olamayacağı bilinci ile hareket etmiştir. Basın yayın çalışmalarıyla hep kendisi doğrudan ilgilenmiş, bu alana büyük bir titizlikle yaklaşmıştır. Basın çalışmasının güçlü olması için de başta düşünce gücü olmak üzere yoğun bir çaba içinde olmuştur. Önderliğimizin Serxwebûn gazetesine çok önem verdiğini, bu nedenle bu gazeteyi her bakımdan bir ideolojik, teorik ve ciddiyet sembolü haline getirdiğini biliyoruz. Belki de dünyada kesintisiz 26 yıl tek bir ay ara vermeden çıkan aylık gazetelerden biridir. Yine çıkan kitapları titizlikle incelendiği ve en iyi biçimde çıkması için düşünce ve eleştirilerini

söylediğini biliyoruz. Bir kitabın çıkmasının önderliği ne kadar heyecanlandırdığını, önderliğin yanında basın çalışmalarında kalan arkadaşlar çok iyi görmüştür.

Çoğu zaman televizyon ve günlük gazete-ye, gerilla ve siyasi alandan daha fazla değer verdiği de diğer bir gerçektir. Bildirilerin, kitapların, görsel çekimlerin iyi hazırlanması için bu konudaki ciddiyetini kadrolara hissettirmiştir. Basın yayınıla ilgili çalışmalarda ortaya çıkan aksamaya öfkelenildiği kadar hiçbir çalışmadaki

**Önderlik, basın organlarına
Bir ananın çocuğuna gösterdiği
Hassasiyetten fazlasını göstermiştir
Yazı yazı, program program
Dikkatle takip ederek,
Bu alanda aksamaya izin vermezdi
Bir eyleme komutan ve savaşçı
Nasıl hassas yaklaşması gerekirse
Basıncının da öyle olmasını isterdi**

aksaklığa öfkelenmemiştir. PKK'nin başarısının temelinde bu çalışmaların olduğunu her zaman hatırlatmıştır. Hatta bu çalışmalar olmazsa siz hangi işi yürütebilirsiniz, diyerek herkese bu çalışmaların ciddiyetini kavratmıştır.

Önderlik, basın organlarına bir ananın çocuğuna gösterdiği hassasiyetten fazlasını göstermiştir. Yazı yazı, program program dikkatle takip ederek, bu alanda aksamaya izin vermezdi. Bir eyleme komutan ve savaşçı nasıl hassas yaklaşması gerekirse basıncının da öyle olmasını isterdi. Hatta basında çıkan eksikliklerin küçük de olsa

tüm hareketi etkileyeceğini bildiğinden, bu alanda yapılan hataları affetmezdi. Bir komutan hata ve yanlış yapsa görevini kaybetmez, ama bir basıncı derhal yerinden olurdu. Bu alanda yapılan her eksikliğin doğrudan ideolojik gerçeğimize ve önderlik gerçekliğimize bir saldırı olarak değerlendirildi.

Bir yerde bir yayının organı çıktığında, bunun çok büyük sonuçlar yaratacağına inanırdı. PKK'nin doğrularının kazanacağına inancı kesin olduğundan PKK gerçeğinin halka yansmasıyla birlikte, getireceği sonuçların heyecanını yaşardı. Türkiye'de ilk aylık dergi ve haftalık gazete çıktığında, bunları çok büyük mevziler olarak gördü. PKK'nin düşüncesi bir yere girdi mi, onu orada hiçbir güç ile durdurmak mümkün olmaz, derdi. Bu çalışmayı en büyük devrimci eylem görür, basın alanında çalışan kadrolarımızın bu bilinç ve ciddiyette olmasını isterdi. Mücadele tarihimizdeki basın yayınının önemi ve oynadığı rol, önderliğimizin bu ilgisi nedeniyle hep yüksek olmuştur. Basın yayınının mücadele tarihimizdeki yeri ve oynadığı rol derken, önderliğimizin nasıl yaklaştığını bilmek gerekir. Bizim basın geleneğimiz böyle bir yaklaşım sonucu ortaya çıkmıştır. PKK için hala en önemli saha olması da önderlik gerçeğinin bu sahaya verdiği rolden dolayıdır.

PKK'nin güçlenmesi ve etkili olmasında basın yayını her zaman rol oynamıştır. Eğer hareketimiz ideolojik, örgütsel ve siyasal alanda bir zayıflık yaşamışsa, bunun en önemli nedenlerden biri basını alanının aksamasıyla ilgilidir. Basını iyi çalıştırmadan, PKK'nin öncülük rolünü oynaması ve tüm mücadele alanlarının başarılı olması

düşünülemez. Dolayısıyla basın destek bir çalışma alanı değil, çalışmaların sürükleyicisidir.

Önderlik bu nedenle en etkili kadrolarını, basın alanına hazırlamıştır. Basın alanına gönderdiği kadrolar, mutlaka uzun süre yanında tutup hazırladığı kadrolar olmuştur. Basındaki öncü kadrolarının yüzde doksanı böyle bir eğitimden geçmişlerdir. Basın çalışmasının öneminden dolayı hem PKK'yi, hem de önderliği düşüncede, yaşamda en fazla temsil edebilecek PKK'lilerin sorumluluk aldığı çalışma olarak görmüştür. Bunu temsil etmediğini gördüğü anda, tereddütsüz değiştirmiştir. Önderlik ve basın tarihimiz ayrıntılı yazılsa, bu gerçeklik çarpıcı biçimde görülür.

Önderliğimiz bu alana verdiği kadroların, önderlik gerçeğine uygun olarak bir yerde parti çizgisine ters şeyler ortaya çıktığında, sessiz kalmayıp eleştirerek tutum gösterecek nitelikte olmasına dikkat etmiştir

Önderlik basın çalışmalarını ister Avrupa ister Türkiye alanı olsun, o alan örgütüne bırakmamış, bizzat doğrudan kendisi ilgilenmiştir. Bu bile önderliğimizin basın alanını tamamen önderlik çalışması ve PKK faaliyeti olarak gördüğünün kanıtıdır.

Parti tarihimizdeki en büyük mali yatırımlar ve en yoğun kadro takviyesi basın alanına yapılmıştır. Görsel olmadan önce de mali kaynaklarımızın önemli bölümü bu çalışmalara ayrılmıştır. Görselin açılması kararı verildiğinde, bu kadar rakamı riske atamayız demiş, ama konu basın olduğunda bu riski göze almıştır. Eğer görsel için ifade edilen rakamlar başka bir çalışma için dillendirilseydi, reddederdi ya da uzun ve kapsam-

lı araştırmalardan sonra böyle bir rakama evet derdi. Ama sıra basın yatırımlarına geldiğinde bunu yapmaya ya da denemeye değer diye düşünmüştür. Bu tür yatırımlarda PKK düşüncesinin harcanan parayla ölçülemeyecek düzeyde değer yaratacağını öngörmüştür.

Bir yayın çıktığında mutlaka onunla özel ilgilenirdi. TV ile ilgilenmeye zaman vermenin ötesinde, yayın çizgisinin, üslubunun, görün-

**PKK her şeyden önce
Kürdün düşman ideolojisi ve
Propagandasının etkisinde odluğunu
Bu etkiden kurtulmadan
Hiçbir biçimde başarılı
Olamayacağını dillendirerek
Daha ilk günden basın çalışmalarının
Önemini vurgulamıştır**

tüsünün inceliklerine kadar yakından takip ettiğine yanında kalan arkadaşlar tanıktır. Önderlik, devrimciliğin ve PKK'liliğin ne olduğunu en çok da bu yayınlarla topluma yansıtmak istemiştir. Bu nedenle basın yayın alanının, PKK'yi ve PKK'li kadroyu en iyi biçimde temsil etmesini beklemiştir. Bu alan kadrosunun üslubundan giyimine, saçından tırnağına kadar özen gösterdiği bilinmektedir. Düşünce ve pratikle yaşamın kopmaz bağına ciddi biçimde ele alan nadir önderlerdendir. Önderliğe, bir kişi şöyle yaşıyor denildiğinde "sen onun hangi düşünceden dolayı öyle yaşadığına bak" derdi. Bu nedenle yaşam ile ideolojik bağı iyi kurardı. Zaten düşüncesi bizim olmayanın yaşamı

ve pratiği de bizim olamaz, diyerek bu gerçeği vurgulamıştır. Bu hassasiyetini de en fazla basın alanında göstermiştir.

PKK her şeyden önce, Kürdün düşman ideolojisi ve propagandasının etkisinde odluğunu, bu etkiden kurtulmadan hiçbir biçimde başarılı olamayacağını dillendirerek, daha ilk günden basın çalışmalarının önemini vurgulamıştır. Bu verdiği önemi hiç gevşetmeden sürdürmesi bu yaklaşımın sonucudur.

İletişim-bilişim ve basın yayın alanındaki muazzam gelişmeler, basın alanında da bir çağ atlamayı beraberinde getirmiştir. Bilgi çağında olduğu söylenir. Basının dördüncü kuvvetten, birinci kuvvete çıktığı belirtilir. Bu nedenle hareketimiz bu alana önem vermeyi daha da artırtmıştır. Özellikle kapitalist sistem ve sermayeci güçler, Kürt halkına ve diğer halklara karşı yürüttükleri mücadelede, basın alanındaki güçlerine güvenmektedirler. İnkâr imha siyaseti yürütenler, basının bu gücünü de arkalarına alarak Kürt halkı üzerinde uygulanan asimilasyon ve kimliksizleştirmeyi soykırımla tamamlayacaklarını düşünmektedirler.

Genelkurmayın basına bu yıl, önceki her yıldan daha fazla önem vermesi, bu rolü oynatmak istemesindedir. Bu durum karşısında bizim de basına çok önem vermemiz gerektiği açıktır. Esas gücünü elindeki silahtan değil, düşüncesinden alan bizim gibi bir hareketin, basın alanına ağırlık vermesi sadece bir propaganda ve ajitasyon çalışması olarak görülemez. Stratejik düzeyde başarımızın esası, düşünce gücümüz olduğundan basın çalışmasını ana çalışmamız olarak görmekteyiz. Gerilla gibi başarımızı sağlayacak stratejik değerde bir

çalışma olarak bakmaktayız. Hatta PKK'lilik bu alanda kazanma perspektifi ve bilinciyle hareket etmekten geçer. Dolayısıyla bu çalışmayı bu düzeyde ele almamak, PKK gerçeğinden stratejik düzeyde sapmayı ifade eder.

Bu gerçeklik ışığında bu alana önemle yaklaşmak, bizim varlık nedenimiz olduğu görülmelidir. Dolayısıyla üstünkörü ve geçiştirici yaklaşılamaz. Günü kurtarmalık yaklaşım içinde olunamaz. Biraz iş çıkardık, diğer çalışmaları destekliyoruz yaklaşımıyla bu alan ele alınmaz. Önderliğimiz böyle ele almamıştır.

Paradigma değişimi yaşamamız, yeni zihniyet ve vicdan devrimiyle cinsiyet özgürlükçü, demokratik ve ekolojik bir ahlak kazanmamız açısından, basının rolü çok önemli hale gelmiştir. Propaganda ve ajitasyon çalışması bu düzeyde kapsamlılaştırılarak ve zenginleştirilerek sürdürülmek durumundadır. Öte yandan halkı doğru bilgilendirme ve yanlış bilgilendirmeleri etkisizleştirme de basının önem vereceği yeni boyutlar olmaktadır. Bio-iktidarın en önemli ayağı basın yayın olduğu için, buna karşı mücadele de yine basın yayın cephesinden verilecektir.

Yeni paradigma ve komünal demokratik değerlerin, kadrolardan başlayarak topluma yayılmasında basının rolünün artacağı tartışmasızdır. Hareketimiz baştan beri basını çok boyutlu ele almıştır. İdeolojik yayınlar her zaman önemli görülmüş, diğer tüm yayın organlarının doğrultusunun bu organlarca belirleneceği vurgulanmıştır. Bu çerçevede ideolojik yayınlar sadece kadro ve aydın gençliğin ihtiyacı ve hareketin çizgisinin yansıtıldığı bir platform olarak

görülmemiş, aynı zamanda diğer yayınların kendini doğrultacağı ölçü rolü verilmiştir.

Serhıldanlarla birlikte demokratik halk gerçeğinin gündemini belirleyecek, onlara siyasal mücadele doğrultusunu gösterecek ve doğru bilgilendirme yapacak siyasal halk gazetelerini olmazsa olmaz ihtiyaç olarak görmüş, bu konuya ciddi yatırım yapmış, ısrarla bu tür yayınların yaşamasını sağlamıştır. Bu tür yayın alanlarında verilen şehitler, bu tür yayın organlarına verilen önemin sonucudur. Serhıldan örgütlülüğü bu temelde iki ayak üzerine oluşmuştur. Bunlardan Birincisi halk hareketi örgütlülüğü, ikincisiyse basın örgütlülüğüdür. Halk örgütlenmesi ve eylemliliği açısından, bu misyondaki görsel ve işitsel yayınlara da her zaman önem verilmiştir. Bir TV kurmak için nasıl büyük imkanlar harcanmışsa, radyo kurmak için de her zaman önemli fedakarlıklar gösterilmiştir. Dost da düşman da bizler de biliyoruz ki bizim mali harcamalarımızın yüzde seksen-doksanı basın yayına gitmektedir.

Hareketimiz, önderlik çizgisi ve stratejik başarıyı kazanmasındaki rolü nedeniyle, basın alanına önderliğimizin esaretinden sonra da önem vermeye devam etmiştir. Mali ve kadro aktarımı konusunda kısıtlama yapılmamıştır. Hatta örgüte maliyeti her yıl oran olarak artmıştır. Ancak ideolojik çizgi, örgüt ve kadro yaşamı konusunda önderliğimizin çizgisinin takip edildiği söylenemez. Basın alanının ideolojik bir alan olması ve hareketimiz açısından stratejik önemi dikkate alındığında, bu alandaki her eksiklik tüm örgütümüze ve kadrolarımıza katlamalı biçimde yansımaktadır.

Hareketimizin diğer önemli sahalarındaki olumsuzluk ve eksiklikler nasıl ki bizi kaygılandırır ve düzeltmek için seferber oluyorsak, aynı duyarlılığı basın için daha fazla göstermek zorundayız. Önderlik gerçeğine uygun davranış ancak böyle olabilir. Hatta ideolojik çalışma alanlarında düzeltme yapmadan diğer alanları düzeltmeye kalkmak, arabayı atın önüne koymak olur. Hem her şeye doğrultu veren ideolojik çalışma sahası olduğunu söyleyeceğiz, ama buna uygun bir tutum ve duruş içinde olmayacağız. Bu önderlik gerçeği ve PKK diyalektiğine uygun olmayan bir yaklaşımı ifade eder.

Basının mücadele tarihindeki önemli bir yeri de, basın alanındaki kadrolarımızın duruşu ve bu çalışma kadroları içinde verdiğimiz şehitlerdir. Gurbeteli Ersöz, Şilan Kobani, Selçuk, Emel, Hasan Kızıler, Cıwan Konya, Zaza Jiyan, Yıldız, Sirvan ve daha birçok şehit arkadaşımız, basın yayının nasıl bir ideolojik örgütsel ve yaşam çizgisinde olduğunun somut kişilikleridir. Bu gerçeklik hem hareketimizin basına verdiği rolü, hem de basınımızın bu hareket içindeki duruşunu ve konumunu ifade eder. Basının ideolojik, örgütsel ve yaşam çizgisini bu yoldaşlar temsil etmektedirler. Bu arkadaşlarımızın en önemli özellikleri, ideolojik mücadele veren ve örgüte sahiplenen kişilikler olmalarıdır.

Basının mücadele içindeki yerini, önderliğimizin basına yaklaşımı ve bu şehitlerimizin pratikleri ve yaşamları açıkça ortaya koymaktadır. Bizim de başka türlü rol ve önem vermemiz düşünülemez.

ŞEHİT İBRAHİM ARKADAŞIN ANISINA

D.KALKAN

Bu geçen bir yıllık sürecin, başarıyla götürülmesinde gerekli aydınlamanın sağlanmasında, İbrahim arkadaşın şahadetinin önemli bir yeri olduğunu bilmemiz gerekiyor. İbrahim arkadaş en çok bilgi birikimine sahip olduğu bir dönemde şehit düştü. O birikimi kendisiyle götürdü, ama şahadeti o birikim-bilgiye ihtiyaç kalmayacak düzeyde, hareketimizi aydınlattı. Özellikle düşman planlarının neler olduğu yeni düşman saldırılarının nereden gelmekte olduğu konusunda bizi aydınlattı. Bu da hareketimizin süreci daha iyi anlaması, düşman planlarını daha somut görmesi ve dolayısıyla, gerekli savunma tedbirlerini geliştirmesi sonucunu götürdü.

Biz Gulan arkadaş şehit düştüğünde şöyle demiştik; bizi vurmak isteyenler, hareketimizi vurmak isteyenler buna güç getiremeyince, Gulan arkadaş tercih ettiler. Benzer bir durum, İbrahim arkadaş açısından da geçerli oluyor. Hareketimizi imha ve tasfiye etmeyi yönetimimizi vurarak yapmak isteyenler, buna tümüyle ulaşamayınca saldırılarını, İbrahim arkadaşına yönelttiler ya da öyle bir tasfiye-imha saldırısını, İbrahim arkadaşla başlatmayı kendileri açısından doğru buldular. Çeşitli tartışmalar, yine gerçekleri karartmaya dönük saptırıcı çabalara rağmen, biz hareket olarak böyle bir saldırıyla karşı karşıya geldiğimiz anda, gerçeğin böyle olduğundan en küçük bir kuşku duymadık. Savaşan bir güç olarak, neyle karşı karşıya olduğumuzu, ne yapmaya çalıştığımızı ve

bize dönük nelerin yapılmak istendiğini bilebildiğimiz için, bu saldırıyı çözümlenmekte, anlamakta onun sahiplerini tanımlamakta zorlanmadık. Ve yanılmadık da. Geçen bir yılın pratiği ortaya çıkardı ki, bu yaklaşımlarımız doğrudur. İbrahim arkadaş, öyle sıradan bir saldırı planının ya da bazı süreçlerde tartışıldığı gibi çeşitli tartışmaların sonucunda katledilmedi. Tersine, şimdi daha iyi biliyoruz ki İbrahim arkadaş düşmanın sarmaşık operasyonu olarak tanımladığı, planladığı ve geçtiğimiz bir yıllık süre boyunca pratikleştirmeye çalıştığı, PKK'yi imha ve tasfiye planının en tehlikeli saldırılarından birine maruz kalmıştır.

Aslında bu saldırı geçtiğimiz yıl boyunca devam ettirilmeye çalışıldı. Hareketimizin ezilmesi ve dağıtılmasının hedeflendiği bir planlama dâhilinde yürütülmeye çalışıldı. Öyle anlaşılıyor ki, en son darbe 2007 Nisan'ında, Güney Kürdistan

saldırısıyla vurulmak isteniyordu. Fakat düşman bu amaçlarına ulaşamadı. Kuzey eyaletlerimizde gerillaya dönük kış ve bahar süreçlerinde geliştirdiği yoğun operasyonlarla, kısmi bazı darbeler vurmuş olsa da, gerillayı ezme ve marjinal konuma düşürme amacını gerçekleştiremedi. Tersine gerilla en zor koşullarda da olsa fedai çizgisinde, APO'cu çizgide savaştan HPG güçleri, tüm saldırıları boşa çıkartmanın ötesinde, Türkiye'nin inkâr-imha politikalarını zora sokacak, çıkmaza sürülecek düzeyde darbeler vurmaya başardı. Kuzeyde istediği sonuçları alamayan Türk ordusu, AKP hükümetini de tümüyle yedekleyip, emrine alarak, ABD üzerinde, Avrupa üzerinde, Irak yönetimi üzerinde, Güney Kürdistan güçleri üzerinde yoğun baskılar oluşturarak, Güney Kürdistan'a operasyon yapmayı ve Medya Savunma Bölgeleri'mizi tasfiye etmeyi hedefledi. Sarmaşık adıyla yürütmek istediği bu operasyonun siyasi koşullarını oluşturamadı. 80'li-90'lı yıllarda, NATO çerçevesinde ABD'den ve Avrupa'dan aldığı desteği, bu kez alamadı. Yine bazı tavizler karşılığında, PKK'ye karşı savaşmada öncü milis konumunda kullandığı, KDP-YNK güçlerini bir kere daha PKK'ye karşı savaşa sokamadı. Sonuçta cepheden kendi gücüyle saldırmaktan ve İran'dan destek almaktan öteye bir operasyon gücünü ortaya çıkartamadı. Bunun da başarı getirmeyeceği, tam tersine Türkiye'yi de tıpkı Saddam'ın Kuveyt saldırısında çıkmaza girmesi gibi Güney Kürdistan ve Irak'ta çıkmaza sokacağı anlaşılınca, Nisan'da planlanmış olan Medya Savunma Bölgeleri'ne dönük sarmaşık operasyonunu yapamadı. Bu operasyonunun dış koşulları oluşmadığı

gibi, güney Kürdistan'a dönük gizli faaliyetleri de bu siyasi gelişmeler çerçevesinde açığa çıkartıldı. Özel tim hareketi, keşif-plan çalışmaları, gizlice helikopterler sızdırma girişimleri, operasyonun başarısız kalması ardından açığa çıktı. İşte bu operasyonunun, sarmaşık adıyla planlanan operasyonun en önemli parçası, içten sızdırılan ajanlarla özellikle yönetim kadememizin, direnme odaklarımızın darbelemesi hedefiydi.

Geçen bir yıl içerisinde ortaya çıkardığımız bilgiler, yürüttüğümüz soruşturmalar Türk ordusunun böyle planlı faaliyet yürütmekte olduğunu netçe açığa çıkardı. Temmuz 2006'da, Türkiye hükümetinin hem terörle mücadele üst kurulu hem de MGK çerçevesinde yürüttüğü tartışmalarda, içten kontra faaliyetleriyle yönetimimize darbe vurma, katletme ya da kaçırma kararına ulaştığı, hareketimize dönük imha ve tasfiye planının önemli bir parçası olarak, bunu gündemleştirdiği açığa çıktı. Bu çerçevede bazı saldırı odaklarını açığa çıkarıp, etkisizleştirmeyi başardık. Yürüttüğümüz soruşturmalar çerçevesinde bunu yaptık. Tabi esas olarak örgüt ve çalışma disiplini-miz, bu tür düşmanca girişimlerin açığa çıkmasını, gizli kalmamasını sağladı. Gördük ki, gerçekten de bir yandan İran'dan aldığı destekle cepheden savunma bölgelerimize saldırmayı hedefleyerek, diğer yandan güneyden KDP-YNK gücüne dayanarak bizi kuşatmayı, yine arkadan sızdırılan gizli güçlerle saldırmayı planlayarak, Türk ordusu bir de içten çeşitli ajan sızmalarıyla önemli koordine merkezlerimizi darbeleyerek, sarmaşık operasyonunu başarıya götürmeyi hedeflemiş. Bununla daha çok darbe vurmaya bir korku, ürkeklik, panik,

dağılma havası yaratarak, hareketimizin direnme gücünü parçalamayı ve zayıflatmayı hedeflemiş. İbrahim arkadaş işte böyle bir saldırı planının, oldukça kapsamlı planlanmış bir şekilde Türk Genelkurmay'yla, AKP hükümetinin uzlaşması

**Geçtiğimiz bir yıl içerisinde
Bu yönlü saldırılar boşa çıkartılmış
Saldırı planları başarısız kılınmışsa
Bunda tabi ki İbrahim arkadaşın
Şahadetinin aydınlatıcılığı
Uyarıcılığı belirleyici olmuştur**

temelinde gerçekleştirilmiş planlı bir operasyonun hedefi oldu. Planın böyle yürütüldüğünden kuşku yoktur. Geçen süreç boyunca elde ettiğimiz bilgiler, bu saldırının böyle bir planlama temelinde gerçekleştirildiğini tümüyle aydınlatmış, açığa çıkarmıştır. Bunu muğlâklaştırıcı, başka taraflara çekmeyi ifade eden yaklaşımların, aslında bu saldırı planının bir parçası olduğu, gerçekleri karartarak düşmanın planladığı biçimde, mevcut saldırıları devam ettirmesine zemin yaratmayı hedeflediği anlaşılmıştır. Hareketimiz böyle bir saldırı planına, İbrahim arkadaşı kurban verdi. Fakat bu şahadet erkenden düşmanın bu amacını, planını açığa çıkardı. Bizi aydınlattı.

Geçtiğimiz bir yıl içerisinde bu yönlü saldırılar boşa çıkartılmış, saldırı planları başarısız kılınmışsa, bunda tabi ki İbrahim arkadaşın şahadetinin aydınlatıcılığı, uyarıcılığı belirleyici olmuştur. Nitekim sonuçta içten de amaçladığı, planladığı darbeleri vuramayınca inkâr ve imha güçleri, medya savunma bölgelerimize dönük planladıkları operasyonu yapma gücünü göstere-memişlerdir. Bu gelişmeler sarmaşık operasy-

onunu uygulanamaz hale getirmiş, başarısız kılmıştır. Onun sonucudur ki, bir sürü dedikodu yaymaya çalışıyorlar şimdi. Bazı iç saldırıların hareketimiz ortamında gerçekleştiği yalanını kamuoyu içinde yaymaya çalışıyorlar. Mücadele güçlerimizin, halkımızın, dostlarımızın bu yalanlarla moralini bozmak istiyorlar. Belki de yeni yeni saldırı planları hazırlıyorlar. Tabi o konuda gaflet içerisinde olmuyoruz. Kendimizi yanıltmamaya azami dikkat gösteriyoruz. ABD'ye dönük, Türkiye yönetiminin yürüttüğü çalışmaları, yine ABD sözcülerinin yaptıkları açıklamaları yakında izliyoruz. Olabilir, yeni saldırı planları Türkiye yönetiminden gelebilir. Bazı müttefikleriyle ittifak dâhilinde bunu yapabilirler. Bu yönlü saldırıların olacağına dair, bilgiler çeşitli biçimde basına sızdırılıyor ya da basında tartışılıyor. Geçmişte de böyle tartışmalar olmuştur. Geçtiğimiz bir yıl

**Savunma tedbirlerimiz var
Bunları boşa çıkartmayı
Öngören mücadele yöntemlerimiz
var. Bu tür istihbarat faaliyetlerini
Boşa çıkartacak, tersine çevirecek
Örgütlü çabalarımız da vardır**

içerisinde de, benzer şekilde yalan haber yayma durumları yaşandı. Zehirlemelerin olduğu, çatışmaların olduğu yönünde, 2006 sonu ve 2007 başında birçok haber sızdırıldı. Yayılmaya çalışıldı. Şimdi de benzer şeyleri yapıyorlar. Bomba patlatıldığı, bilmem şu kadar PKK yöneticisi öldüğü biçiminde uyduruk haberleri gerçekmiş gibi Türkiye toplumunu ve dış kamuoyunu aldatmak için, Kürt halkının da moralini bozmak için yaymaya çalışıyorlar. İfade ettik, belki yeni saldırı

planları yapıyorlar. Belki bu biçimde örgütledikleri güçlere saldırı emri veriyorlar. Bütün bunlar geçerli olabilir. Hangisi doğrudur ve ne oranda geçerlidir elbette biz bilemeyiz. Onu ancak mücadele süreci açığa çıkartacaktır ve bir de örgütleyenler, yapanlar bilirler. Elbette ki, bütün bunlara karşı tedbirliyiz. Savunma tedbirlerimiz var. Bunları boşa çıkartmayı öngören mücadele yöntemlerimiz var. Bu tür istihbarat faaliyetlerini boşa çıkartacak, tersine çevirecek örgütlü çabalarımız da vardır. Sonucu bu temeldeki mücadeleler belirleyecektir.

Tabi hiç kimse peşinen şöyle olacak ya da böyle olacak diyemez. Kim daha etkili, doğru, sistemli, duyarlı mücadele etmeyi sağlarsa, sonuçta o başarılı olur. Başarı kazanmak için çabalarımız bu doğrultuda yoğunur, esastır.

Şimdi bu bakımdan İbrahim arkadaşaya yöneltilmiş saldırının, güncel politik durumla, 1 Haziran atılımı temelinde yürüttüğümüz mücadeleyle, çok sıkı ve kopmaz bir bağı vardır. Nasıl ki Haki KARER yoldaşa yöneltilen saldırı, başta Önderliğimiz olmak üzere, hareketimizin daha tedbirli olma ve daha güçlü mücadele etme sürecini getirmişse, İbrahim arkadaşaya yöneltilen saldırı da, hareketimizin tedbirlerini daha çok geliştirme ve mücadelede daha kararlı, azimli olma düzeyini ortaya çıkarmıştır. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmamalıdır. Fakat burada önemli olan, bizim için değerlendirilmesi gereken yan şu; elbette düşmandır, her türlü saldırıyı yapabilir. Gerçi savaş hukukundan söz ediliyor, savaş

kurallarından, kanunlarından, uyulması gereken evrensel hükümlerden söz ediliyor, bunların var olduğu ve uyulmazsa yaptırım uygulanacağı söyleniyor, ama böyle şeylerin Kürt halkına karşı uygulanması durumunda geçerli olmadığını biliyoruz. Var sayılmayan, varlığı kabul edilmeyen, yok sayılan bir topluma karşı saldırılarda bu tür durumlar geçerli değildir. Kürdistan'da hiçbir hukukun geçerliliği yoktur, geçerli olan hukuk, hukuksuzluktur. Sadece savaş hukuku değil, sivil hukukun da geçerliliği yoktur. Ayrıca günümüz dünyasında

da, zaten böyle bir hukukun işlemediğini dünyanın dört bir yanında yaşanan çatışmalarda da net olarak görüyoruz. Oluk oluk sivil toplumun kanı akıyor, kimsenin kılı bile kıpırdamıyor. Daha fazla çatışmaların gelişmesi, kan dökülmesi için çaba harcanıyor. Savaşanlar her yöntemi başarıları açısından mübah sayıyorlar. Özellikle ABD yönetimi altında yaşanan günümüz savaş gerçeği, kesinlikle böyledir. Irak'ta yaşananların en somut kanıtlarıdır. Dolayısıyla hem günümüz gerçeği hem de Kürt halkının bu dünya da yaşadığı durumlar, onun Özgürlük Hareketine, özgürlük güçlerine karşı düşmanlarının her türlü yöntemle saldırı yürütebileceklerini açığa çıkartıyor. Biz bunu biliyoruz. Bu konuda yanılmıyoruz. Böyle saldırılara maruz kaldığımızı, kalabileceğimizi anlıyoruz. Bu anlamda kuşkusuz insanlık ölçüleri çerçevesinde derin, kapsamlı eleştirilerimiz var. Fakat güncel realiteyi de anlamazlıktan, görmezlikten gelmiyoruz.

Bunun yanında bizim açımızdan önemli olan şu; düşman düşmandır. Günümüz gerçeğinde elinden geleni yapar. Bunu bir yerde biz yine de anlıyoruz ve anlarız. Fakat biz, yani kendimiz bunun karşısında ne durumdayız? Tabii bunun değerlendirilmesi önemli. Bu bakımdan hem İbrahim arkadaşın katledilmesi durumu, hem de daha sonra gelişen süreç bizim açımızdan çok öğretici oldu. Neyi çıkardık ortaya? Şunu gördük ki, net olmayan, disiplinli olmayan, iyi işlemeyen örgütsel ortamlar, her türlü düşman saldırısı için açık kapı bırakıyor. Düşmanın saldırıp, bizi katletmesine zemin sunuyor, fırsat veriyor. Oysa örgütsel disiplinin gelişkin olduğu, yaşam düzeninin güçlü olduğu, örgütsel işleyişin etkili gerçekleştiği ortamlarda, düşman bu fırsatı ve imkânı bulamıyor. Düşmanın bu yönlü girişimleri, çabaları kendini gizleyemiyor. Açığa çıkıyor. Teşhir oluyor, görülebiliyor ve dolayısıyla da, etkisizleştirilme imkânı, fırsatı doğuyor. Bu bakımdan bizim böyle bir şahadet olayından çıkarmamız gereken en temel ders: 1-Nasıl bir dünyada yaşadığımızı ve nasıl bir düşmana sahip olduğumuzu iyi bileceğiz. Nasıl bir düşmanlıkla karşı karşıya bulunduğumuz konusunda, asla hata yapmayacağız. 2- Düşman saldırılarını boşa çıkarmanın temel yöntemi olarak, kendi örgütlülüğümüzü, yaşam ve çalışma disiplinimizi göreceğiz. Başka hiçbir yerde çare aramayacağız. Düşman saldırıları ne olursa olsun, ne tür oyunlara, hilelere başvurulmak istenirse istensin, eğer biz örgütsel disipline sahipsek, yaşam ve çalışma disiplinimiz varsa, bütün bu saldırıları boşa çıkartabileceğimizi anlayacağız, göreceğiz. Bu bakımdan

da örgütlü olmaya, yaşam ve çalışma disiplinine sahip olmaya büyük değer biçeceğiz, önem vereceğiz. Kim ki, örgütsel disiplinimizi zayıflatıyorsa, yaşam ve çalışma disiplinimize yönelik saldırı yürütüyorsa, bunu en tehlikeli düşman bileceğiz. Düşmanın içimizdeki ajanlığı olarak göreceğiz. Dolayısıyla düşmana karşı yürüttüğümüz mücadelenin başarılı olmasının yolunun, içimizde örgütsel disiplini zayıflatma, yaşam ve çalışma disiplinimizi bozma yönündeki tutum, anlayış, eğilimlere karşı başarılı mücadeleden geçtiğini bileceğiz. Bunlar kopmaz bir biçimde birbirleriyle bağlı olgulardır. Biz bu yıl içerisinde bu dersi bilince çıkardık. Önemli bir tartışma yürüttük. HPG IV. Konferansı, bu dersleri daha kapsamlı tartışmalar temelinde açığa çıkartarak, örgütsel yapımızı her türlü düşman saldırılarına karşı savunmalı hale getirecek, önemli tedbirleri, ilkeleri ortaya çıkarttı. İyi biliyoruz ki, bunları özümsemişimiz ve buna uygun davrandığımız ölçüde düşman saldırılarını başarısız kılacak bir mücadele sürecinin sahibi olacağız.

Güncel planda bu düzeyde bir aydınlıcılığı varken, tabii ki İbrahim arkadaşın şahadeti üzerinde söyleyebileceğimiz daha birçok husus vardır. Gerçekten de ne kadar planlı, örgütlü ve donanımlı bir düşman söz konusu olursa olsun ve ne denli vahşi saldırırsa saldırınsın; gerillacılık yapabilen, gerillacılığı ölçü ve özellikleriyle birlikte temel yaşam biçimi olarak benimseyen ve kendini buna katan her bireyin, her türlü saldırıyı boşa çıkartarak onlarca yıl özgürce yaşayabileceğinin ve mücadele edebileceğinin somut kanıtı olmuştur İbrahim arkadaş. Gerilla hareketimizin her döne-

minde bulunmuş, her türlü ortamında zorlukları yenerek, ilerlemenin sembollerinden birisi olarak bu gerçekliği ifade ediyor. Bu bakımdan da İbrahim arkadaşın yaşamında, kişiliğinde anlaşılması, öğrenilmesi gereken yönler çoktur. Hareketimizin partileşme sürecinde gençliğin yoğunca katılımını ifade ediyordu, o dönemin katılanlarındandı. Daha hareketin Kürt toplumunu ilk etkilemesiyle birlikte, çok küçük yaşta olmasına rağmen bu hareketin doğruluğuna, başarısına

**82 güzünden itibaren, hareketimizin
Ülkeye yeniden dönüş hareketinde
Kendini eğitip hazırlayan
İbrahim arkadaş da yer aldı
Küçük İbo'da
Bu özgürlük yürüyüşüne katıldı
Geri dönüşün ortalarında
Ülkeye döndü
15 Ağustos atılımının
Hazırlanması sürecinde
Gerillanın Botan, Zagros, Behdinan
Alanında yerleşme-üstlenme
Faaliyetlerine aktif olarak katıldı**

yürekte inanacak kadar derin bir yurtsever hissiyata sahip olan bir kişilikti. APO'cu hareketin daha partileşme sürecinde nasıl bir halklaşmayı, toplumsallaşmayı yaşadığının en somut kanıtlarından birisiydi. Bir yandan güçlü bir militanlaşmayı, kadrolaşmayı ifade ederken, PKK'nin diğer yönünün de halklaşmak olduğu başta gençler ve kadınlar olmak üzere, toplumun tüm kesimlerini harekete geçirip, özgürlük mücadelesinde birleşmeyi sağlayan bir hareket olduğu gerçeğinin, en somut kanıtlarından oluyor. 12 Eylül faşist askeri

darbesi ardından, yurt dışına Lübnan-Filistin ortamına çekilmek zorunda kalan hareketimizin, içinde yer alan birkaç yüz kişiden bir tanesiydi İbrahim arkadaş. Aynı zamanda en gençlerinden olandı. Bayan arkadaşlardan Mizgin arkadaş, erkek arkadaşlardan da İbrahim arkadaş yurt dışına çekilmek zorunda kalmış parti güçlerimizin, en gençlerini oluşturuyorlardı. Yine aynı yöreden de geliyorlardı. Bu kadar genç yaşta olmalarına rağmen, tabi katılımları, kendilerini eğitip hazırlama istemleri en fazla olanlardandı diyebiliriz. Bu anlamda gençliğin moral, coşku kaynağı olma, umut-heyecan verme özelliğini bütün o yurt dışı sürecünde eğitip, kendini hazırlayan parti gücüne fazlasıyla vermişlerdir.

Bir İbrahim arkadaş daha vardı, Nusaybin'liydi. Bu Dara arkadaşın abisiydi. İsmi Dara AKAY'dı onun. İbrahim ismini koymuştu, o daha büyüktü tabi. Yaş olarak da, fiziki olarak da. Daha 15 yaşına ulaşma düzeyinde olduğu için İbrahim arkadaş(Ramazan TOPTAŞ), o zaman küçük İbo diyorlardı arkadaşlar. Yani öyle bir isimlendirme olmuştu. '82 güzünden itibaren, hareketimizin ülkeye yeniden dönüş hareketinde, kendini eğitip hazırlayan İbrahim arkadaş da yer aldı. Küçük İbo'da bu özgürlük yürüyüşüne katıldı. Geri dönüşün ortalarında ülkeye döndü. 15 Ağustos atılımının hazırlanması sürecinde, gerillanın Botan, Zagros, Behdinan alanında yerleşme-üstlenme faaliyetlerine aktif olarak katıldı. O genç olma, küçük yaşta bulunma durumuna rağmen, en zor işleri en fazla İbrahim arkadaş yaptı. Pratik becerisi, dağ yaşamıyla uyumu, yaratıcılığı O'nu her zaman aranır, birlikte yaşanılır ve çalışılmak

istenilir kişilikler içinde hatta önde gelenlerinden yaptı. Bu gerçeği böyle tespitle, teslim etmek gerekiyor. O bakımdan daha gerillanın, Kürdistan'ın omurgası dediğimiz coğrafyaya adımlarını basma, sağlamlaştırma, yerleştirme çalışmalarında bile en aktif yer alan, en çok emek harcayan, katkı sunan arkadaşlarımızdan oldu. Birçok alanda kaldı. Yaşama çok canlı ve bir emekçi olarak katıldı. Hiçbir zaman çalışma karşısında itirazı olmadı. Bunun canlı tanığı olarak bu gerçeği

teslim etmemiz gerekiyor. Bu süreçte yapmadığı iş de kalmadı. Kamp yaşamından kuryeliğe, askeri eğitimden savaşa kadar bütün faaliyetler içerisinde, yaz-kış demeden görev neyi gerektiriyorsa, bulunduğu yer ve zamanda ne yapılmak gerekiyorsa, onları yaptı. Hem de en doğru, en başarılı tarzda yapmaya çalıştı. 15 Ağustos temelinde gelişen gerilla hareketi içerisinde, dağ-

dan ve gerilladan kopmaksızın aktif bir biçimde yerini aldı. İşbirlikçi çeteciliğin gerillayı bozucu, saptırıcı çabalarına karşı, gerillacılıkta ısrar etti. Her türlü olmazı dayatan, zayıflık gösteren, dağda gerilla temelinde özgür yaşama yürüyemeyen, geri, bireyci tutum ve özellikler karşısında, Önderlik çizgisi temelinde dağda gerilla çizgisinde, özgür yaşamı yaratmada ısrarın en temel sahiplerinden birisi oldu. Kısaca Agit çizgisinin, dağda ve mücadele içinde özgürleşme ve gerillalaşma çizgisinin ısrarlı sahipliğini yaptı.

Bu dönemde Kuzey Kürdistan'da gitmediği alan, ayak basmadığı coğrafya, mücadele etmediği yer kalmadı. Zaten Zagros'tan başladı. Behdınan-Zagros alanından gerilla mücadelesine başladı. Botan'dan, Dersim'e oradan Toroslar'a, Amanoslar'a kadar Kuzey Kürdistan'ın bütün alanlarında bulundu. Her ortamda gerillacılık yaptı. Gücü oranında düşmanla savaştı. En temel özelliği tutarlılığıydı. Gerilla yaşamında, gerilla ölçülerinde, disiplinindeki tutarlılığıydı. Eğer bu kadar uzun süre bu kadar farklı alanlarda, bu denli değişik dönemlerdeki mücadele ortamlarında düşmanı boşa çıkartmayı mücadele edip, gerilla düzeninde kendini yaşatmayı başarmışsa bunun sırrı, gerilla ölçülerine ve özelliklerine sıkı sıkıya bağlı olmaktır. Her zaman söyledik; gerillacılık yaşatıyor ve başarıya götürüyor. Ölümü ve başarısızlığı gerillalaşamayan tutumlar, anlayışlar, yaklaşımlar yaratıyor. Bu gerçeğin en canlı kanıtlarından, tanıklarından bir tanesidir İbrahim arkadaş. Öyle onlarca, yüzlerce arkadaşımız vardır, bu gerilla mücadelesi içerisinde ortaya çıktı. İbrahim arkadaş da işte onlardan birisiydi.

Zorluklardan yılmadı, hiçbir zaman rahatı aramadı. Yaşamda özgürlüğü aradı. Özgür yaşamı yaratmak nerede olmayı, ne tür zorluk ve engellerle mücadele etmeyi gerektiriyorsa, onu kararlılıkla yaptı. Hiçbir zaman imkân arayışında bulunmadı. Şu kadar savaşçı olursa mücadele edilir, şu kadar para olursa, silah olursa gerillacılık yapılı gibi bir anlayışın sahibi hiç olmadı. Yalnız başına da olsa örgüt görev verdiğinde, her görev için pozitif yaklaştı. Olur dedi ve sorumluluk üstlenmekten hiç geri durmadı. Her zaman gerillacı yaşamdan,

**En büyük yönetici ve komutanla
Her türlü sorunu tartışan,
Bir düşünür, siyasetçi;
Komutan olarak yeni bir savaşçıyla
Birlikte mangayı paylaşır,
Silah eğitimi yapar, gerillaya-dağa
Alışmanın coşkusunu yaşar
Bir davranış göstermeyi
Birlikte gerçekleştirebildi**

dağda özgürce yaşamdan mutlu oldu. Heyecan duydu. Yaşam coşkusunu güçlü tuttu. Dağda gerilla yaşamında karşılaşılan zorluklar karşısında, hiçbir zaman geri adım atmadı. Ve şikâyet etmedi. Zorlukları daha çok gerillalaşarak ve daha fazla direnerek aşmayı esas aldı. Ve böyle aşılabileceğine de her zaman inandı. Bu anlamda gerillacılığı gerçekten de doya doya, hem de Kürdistan'ın bütün ortamlarını, güzelliklerini görerek, gezerek yaşamayı bildi. İmkân-fırsat peşinde koşmadı. Yetki-güç arayışında olmadı. Kariyerist davranmadı, her zaman mütevazı oldu. Onurlu bir savaşçı olarak yaşamayı, mücadele etmeyi ve tabi ki yoldaşlık yapmayı esas aldı. Önderlik çizgisinin,

Agit çizgisinin gerilla yaşamında ve yoldaşlığında ölçü, özellikler neyi gerektiriyorsa, onları özümsemek ve uygulamak çabası içerisinde oldu. Öyle ki, en büyük yönetici ve komutanla her türlü sorunu tartışan, bir düşünür, siyasetçi; komutan olarak yeni bir savaşçıyla birlikte mangayı paylaşır, silah eğitimi yapar, gerillaya-dağa alışmanın coşkusunu yaşar bir davranış göstermeyi birlikte gerçekleştirebildi. İbrahim arkadaş böyle bir gerilla çizgisinin sahibidir. Bu anlamda bulunduğu en son HPG çalışmaları içerisinde katıldığı dönemde bile, kimse kim olduğunu, ne yaptığını bilemiyordu. Bizim bazı arkadaşlarımız diyorlardı, biz hiç bilmiyorduk bu kadar eskidir. Sanıyorduk 90'ların ortalarında katılmış, yeni öğrenmeye çalışan bir arkadaşdır.

Mütevazılıkta, katılımcılıkta bu denli derin bir çizgiyi tutturdu. Komuta özerkliğini yaşamadı İbrahim arkadaş. Özerkliğe her zaman karşı oldu. Anlayış olarak da, kişilik olarak da karşıydı. Fakat her şeyi doğal kişilik duruşuyla tanımlamak doğru olmayabilir. Bir anlayıştı onun duruşu. Çok küçük yaştan itibaren, Önderliği anlama ve izleme sürecine girişinin ortaya çıkardığı bir kişilik duruşuydu. Bunu anlamamız gerekiyor. Bu anlamda da gerilla çizgisini incelerken, tabi ki İbrahim arkadaştan öğrenilecek şeyler çoktur diyoruz. Gerillacılık olmuyor, doğru komutanlık olmuyor, bilmem komutanın şöyle olması gerekiyor, böyle olması gerekiyor, az güçle iş yapılmıyor, özerk durulmazsa başarı olmuyor diyenler ve sananlar için, İbrahim arkadaş bu düşüncelerin doğru olmadığını en canlı kanıtıdır. Tersine her şeyi başarıyla yapmanın, gerillacılığa bağlı olduğunun

da en somut inkâr edilemez, reddedilemez kanıtı oluyor. Bu bakımdan incelenmelidir diyoruz, tartışılmalıdır. Ölçü ve özellikleri araştırılmalıdır. Yaşamı incelenerek doğru bir gerilla çizgisinin geliştirilmesinde, gereken dersler mutlaka çıkarılmalıdır. Çünkü böyle çıkarılacak önemli dersler var.

İbrahim arkadaş provakatif-tasfiyeci saldırılar sürecinde, sağlık sorunları nedeniyle o saldırıların en çok yoğunlaştığı ortamlarda da oldu. Bir süre Irak'ta bulundu, Maxmur'da kaldı. Birçok çevrenin şu veya bu düzeyde etkilendiği, sarsıntı geçirdiği uzun bir süre umut ve inanç bakımından zayıflık yaşadığı bir ortamda yine birçoğunun umudunu tümenden kaybederek, devletçi sisteme kulaç attığı bir süreçte, İbrahim arkadaş en küçük bir tereddüdü yaşamadı. Yüzleri açığa çıkıp, sözlerini net söyledikleri ilk andan itibaren, provakatif-tasfiyeci eğilime karşı tavır sahibi oldu. Önemli bir işlev de yerine getirdi bu süreçte. Onu da bilmek ve tanımlamada yarar var. Bulunduğu ortamlar gereği provakatif-tasfiyeci faaliyetleri yakından izleme, görme, ne yapılmak istendiğini anlama ve örgütü bu konuda tedbirli hareket etmek için bilgilendirme görevini bir militan görevi olarak yerine getirmişti bu dönemlerde. Bunlara karşı daha çok rol oynamak istedi. Bu da anlamlıydı, anlaşılırdı.

İbrahim arkadaş uzun mücadele sürecinde yetki peşinde koşan, çalışan bir kişi değil de, emeğiyle-çabasıyla yaşamı üreten, değer yaratan bir militan olmayı bildi. Bunun sonunda kendisine daha fazla görev verme olarak algıladığı, meclis üyeliğini ve HPG'nin bu en üst kurumunun üyesi

olma onurunu, şerefini büyük bir ciddiyetle, çabayla yüksekte tutma, onun yüklediği görev ve sorumluluğun gereğini başarıyla yerine getirmek için en yoğun çabayı harcadı. Nerede iş olduysa, oraya böyle görev kapsamında en başta koşan oldu. Kendi işlerini yaptığı gibi başkalarının zorlandığı, ulaştıramadığı işleri de yapmaya çalıştı. Bazı görevler yürütülemez olunca, İbrahim arkadaş onları da yürütmeyi üstlendi. Şehit düştüğü dönemde, gerçekten de derler ya; "başını kaşıyacak vakti yok" öyle bir görev kapsamındaydı. Sadece öz savunma çalışmaları değil, onunla birlikte HPG'nin temel birçok çalışmasının bizzat örgütleyeni, yürütene konumundaydı. Bütün bu görevlerde başarılı olabilmek için de gecesini gündüze katarak çalıştı. HPG militanlığının, komutanlığının, savaşıllığının bütün özelliklerini böyle bir çalışma içerisinde hayata geçirdi, geliştirdi. Bize miras olarak bıraktı. Bu dersleri çıkartmamız gerekiyor İbrahim arkadaş gerçeğinden. Doğru anlamamız, anısını doğru sahiplenmemiz ve tabi ki üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğini başarıyla yerine getirerek, Önder APO'nun yaptığı gibi şehitlerin anısına doğru sahip çıkmanın temsilcileri olabilmeliyiz. Görev budur.

Şehit ilke demektir. İdeolojik duruş demektir. Herkes her şeyi yapabilir, kendini her kılığa sokabilir ama şehit bir duruş, bir ilke, değişmez bir temsilcilik olarak ayakta durur ve yön verir, öncülük eder. Bu bakımdan bizim temel ideolojik duruşumuz, ilkesel duruşumuzun yaratıcıları şehitlerimizdir. Gerçek komutanlarımız, yol gösteren ve bize emredenler şehitlerimizdir. Haki arkadaştan başlayan, Mazlum, Kemal, Hayri arkadaşlar şah-

sında somutlaşan zindan direnişçiliğiyle devam eden; Agitler'le, Zilanlar'la, Beritanlar'la günümüze kadar gelen, yine 1 Haziran atılımı temelinde Erdallar'la, Şılanlar'la, Nucanlar'la, Viyanlar'la, Serxwebunlar'la, Tekoşinler'le, Sorxwinler'le günümüze kadar gelen ve her gün mücadele edip kan döktüğümüz bir değerler zinciri

sidir dedi. Kürt halkı için şaşmaz özgürlüğün ve demokrasinin yolunu gösteren büyük bir ordu olan, şehitler ordusu bu temelde yaratıldı. Onlar bizim her zaman her yerde, her türlü zorluğu yenmede, engeli aşmada temel güç kaynaklarımızdır. Geçmişimizin yaratıcıları ve geleceğimizin doğrultucularıdır. Dolayısıyla hareket olarak da, halk

içerisinde yer alıyor İbrahim arkadaş. Ve bizi, bu büyük değerler zincirini var ediyor. Hiç kimse Kürdistan'da özgür birey ve toplum yaşamının bu değerlere bağlı olduğunu inkâr edemez. Kürt toplumu üzerindeki inkâr ve imha saldırılarını kıranın bu değerler olduğunu görmezden gelemiz. Kürt ulusal dirilişini başaranın ve Kürt halkını günümüz dünyasında eşitlik, özgürlük, demokrasi doğrultusunda heyecanla mücadele ederek, insanlığa öncülük eden bir halk haline getirenin bu değerler olduğunu, kimse görmezden gelemiz, yadsıyamaz. Bu bakımdan Önder APO; doğru yaşam, şehitlerin kendileridir. Şehitlik yaşam ilke-

olarak da şehitlerimizden aldığımız güçle, inançla, iradeyle örgütleniyoruz, birleşiyoruz. En zor koşullarda bile bu büyük mücadele içine giriyoruz. Bu temelde biz diyoruz; hareketimizin gerçeği, yol göstericisi parti hareketimizin özü, ruhu şehitler gerçeğimizdir. Onlar parti mücadelemizde, gerilla hareketimizde özgürlük ve demokrasi mücadelemizde yaşıyorlar. Bu bakımdan diyoruz; İbrahim arkadaşın ve tüm şehitlerin anıları ölümsüzdür.

-YAŞASIN ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİ MÜCADELEMİZ !
-BÎJÎ REBER APO !

HEVAL ERDAL İLE YOLDAŞ OLMAK ZORU BAŞARMaktan GEÇER

Zelal AMED

Her Ağustos, kendine yakışır bir şekilde yakar bizi. Ağustos ayının başından sonuna, bu sıcaklık bizlere öyle bir derinlik, öyle bir hasretlik, yine öyle bir düşünce ve duygu yoğunluğunu yaşatır ki... Nasıl ifade edilir bu yoğunluk? Nasıl paylaşılır? Özgürlük için yola çıkan yürekler, her Ağustos'ta, yaşamlarını yaratan öncülerini nasıl tarif ederler?

Yürüdüğümüz yolları kendimiz yaratırız. Öncesi varsa da yolun, sonrası onu inşa edenlerin ömürleriyle uzar. Yola konulan her taş, her karış toprak candır. Canlar'dır. An geldiğinde 'haydi gidiyoruz' diyerek yürünecek yolların yaratıcısı olmak; hem yürümek, hem kendini yaratmak, hem de kendini yaratacaklara dost olmak, çözülmesi, anlaşılması çok zor bir bilmecedir bizde... Nasıl tarif edilir bu? Nasıl paylaşılır?

En zor olan bu yolun yaratıcılarının yoldaşları olmaktır. Onlarla her anı, her dönemeci yaşayanlar içindir. Onlarla gerçek yol arkadaşlığını yakalamak, 'yoldaş' olmak, 'anlama' erdemini gerektirir. Bir seferlik bir iş değildir bu. Ömürlüktür. Yaşamlıktır. Kurulan yoldaşlıklar 'ölümüne' değil de, 'yaşamına' olduğu için, temelinde 'yaşamak ve yaşatmak' olduğu için erdemdir, yaşam yasasıdır. Yaşamak isteyenlerin uyması, anlaması gereken bir erdemdir.

Yürüdükleri yolları kendileri yaratanlardan Heval Erdal'ı (Engin SİNCER) Ağustos

sıcağının yakıcılığında anlatmak gerek denildi. Hasretliğin 4. yılında dile gelmeli denildi.

Yoldaşlıklarını, dostluklarını savaşın kızgınlığında tarif etmiş, sınavlardan geçirecek adını koymuş olan Heval Erdal'ı anlatabilmek Ağustos kadar yakıcı... Yaşamın erdemi olmayı başarmış, yüreğinin enginliğiyle yoldaşlarına gerçek dost olmuş Heval Erdal'ı anlatmak da büyük sınavlardan geçmek gibi aslında.

Özgürlük mücadelesinde yakalanan en önemli arayışlardan biri 'ilk' olanı aramaktır. İlk düşünce gücünü, ilk duyguyu, kendini fark etmenin ilk heyecanını... Önderliğimiz 'Biz ilk insanı arıyoruz' diyor. Yaşamımız içinde bize verileni, 'bundan başka yaşam yok' denileni kabul etmeyerek, bozulmamış olanı aramanın yaratmaktan geçtiğini mücadele ederken öğrendik. Öğreniyoruz. Bu yolculuğa başlarken hazır olanı değil de, yaşamak istediğimiz toplumun, toprakların insan-

lığın 'ilk'leriyle buluşarak yaratılabileceğini öğrendik. Yaşamak istediğimizi biz yaratacağık. Yola bunu bilmeden çıksak da, Önderliğin yolunu, kendini, toplumunu nasıl yarattığını gördük. Onun, 'sizce umut var mı' sorusuna 'umudumuzu biz kendimiz yaratacağız' cevabı yolculuğun özeti olmuştur.

Heval Erdal bu cevabın sahiplerindedir. Şahadetiyle değil sadece, yaşamıyla bunun sahibi olmuştur. Kendini hiçbir zorluktan geri tutmadan, cesaret ederek ve deneyerek Kürdistan gerçekliğinde 'ilk'lerin arayışçısı olmuştur. Kurulu düzenin ölçülerini, verdiklerini geride bırakıp Özgürlük Hareketi'ne girmeyi bir 'fedakârlık' olarak görmeyen bir insandır. Bazı söylemlerde vardır; 'bu mücadeleye girmek büyük fedakârlıktır' diye. Yanlıştır bu. Heval Erdal, bu mücadeleye, bir şeylerden feragat ettiği için değil, bir tutum, bir tercih, bir duruş olarak girmiştir. Bu nedenle Önderliğin belirttiği gibi 'yürüyüşü de katılımı gibi'dir. Bu nedenle Hareket içindeki duruşu ve yoldaşlığı gerçektir. Hesapsızdır, abartısızdır. Yanıltma yoktur. Kendisidir yani. Yoldaşlarıyla arasına 'karaçalıların' girmesine izin vermez.

Heval Erdal, her ortamda, hangi koşulda ve konumda olursa olsun gerçeğin sözünü sakınmamıştır. Örgüt gerçekliği, kendini aşma gücünü sergileyebilmek böylesi duruşlara ihtiyaç duyar. Kemal Pir'in sözünü, gerçekleri en zor koşulda, tek başınayken bile büyük bir özgüvenle dile getirmesidir bu. Önderliğimiz, hareketimizin temellerinden birini bu şekilde oluşturdu. 'Sözünün sahibi olmak', başkasının değil, insanın kendisinin kendi sahibi olması anlamına gelir. Heval Erdal

ister dağda, en kızgın savaş ortamında olsun, ister Avrupa'da halk içinde ya da diplomasi çalışmasında olsun, ister yoldaşlarla birlikte sohbet ortamlarında olsun ister resmi toplantılarda, inandığı düşünceleri kimseyi yanıltmadan dile getirmiştir. Düşüncelerini savunmaktan kaçınmamış, yanlısını anladığında da bunu büyük bir olgunlukla kabul etmiş, doğrunun dile getiricilerine haklarını teslim etmiştir. O nedenle yoldaşları Heval Erdal'ın adaleatine her zaman güvenmişlerdir.

Heval Erdal ile yoldaş olmak zoru başarmaktan geçer. İnsana saygı önemlidir, ancak mücadelede, değerlere yaklaşımda ikiyüzlülüğe düşene tavrı tavizsizdir. Kişi, çaba sahibiyse, mücadeleye ikiyüzlü yaklaşmıyorsa, yanlısları da olsa yoldaşını asla yalnız bırakmayan bir insandır. Onu eleştirir, belki herkesten daha çok eleştirir. Ama yoldaşına sırtını dönmez. İnsana faydacı yaklaşım, dönemsel yaklaşım Heval Erdal'ın yanında geçersizdir. Bu nedenle yoldaşları Heval Erdal'da PKK'nin militan gerçeğini görmüşler ve onunla özgür duruşa daha çok bağlanmışlardır.

Önderlik 'kadınla erkeğin dost olabileceğine inancın' nasıl ters yüz edildiğini anlatır. Özgür ve eşit ilişkileri yaratmada erkeğe ve kadına biçilen rolün efendi-köle ilişkisini aşmadığını, ilişkinin çarpıklaştırıldığını dile getirir. Kadın ve erkeğin ilişkisi denildiğinde sistemin sadece erkeksi ve kadınsı duruşların zihniyetlere kazındığını açar. Ötesi olmaz, olamaz. 'Kadın ve erkeğin yoldaşlığı, insan dostluğu olmaz' geri düşüncesi kabul ettirilmişti kişiliklere. Sistem ölçülerine göre öyledir de. Özgürlük ilkelerinin, eşit yaşam arayışlarının olmadığı kişiliklerde, sistemin

verdiği bu düşünceden öteye gidişler de olamaz. Yaşam ilkeleri, özgür duruş arayışı ve özgür toplumu özgür topraklarda yaratma sevdası olmayanların ilişkileri efendi-köle ilişkisini yaratır. Kadın efendisini, erkek kölesini arar.

Özgürlük hareketimiz bu duruş ve kişiliklerin reddi, çözümlenmesi, aşılması temelinde yeni yaşamı, yeni kadın ve erkeği arar, yaratmayı esas alır. Mücadelenin karakterlerinden biri budur. Heval Erdal'ın kadın yoldaşlarıyla kurduğu bağlarda bu ilkeler esastır. Kadınla yoldaş olmanın militanıdır da aynı zamanda. Kolay pes eden, zorluklardan kaçan, kendine dayanak arayan kişilikler Heval Erdal ile kolay yoldaşlık bağı kuramazlar. Özgürleşme iddiasında, zorlukları aşma kararlılığında olan kadın yoldaşları karşısında ise paylaşımcıdır. Kendindeki eskiye dair özellikleri keşfettiğinde bunları dile getirmede samimidir. Bunu bir zayıflık olarak görmeyecek kadar derindir. Kadın yoldaşlarıyla savaşın en çetin dönemlerini, açlığı, özveriyi paylaşmıştır. Nice yoldaşlarını toprağa vermiştir. Yoldaşlığını keskin savaş gerçekliğinden geçirmiştir. Kendisi olmayı yitirmemiştir. Ölüm anlarını paylaşmayı bildiği gibi, özgür yaşam arayışında da kadınla paylaşımçı olmaktan çekinmemiştir, kaygılara düşmemiştir. O nedenle Heval Erdal hem erkek hem kadın yoldaşlarının çok sevdiği 'Heval Erdal'dır.

Toprakla kurulan doğru bağ, kişiliğin gelişiminde önemlidir. Toprağın özgürlüğü, insanın özgürleşmesinin parçasıdır. İnsanın kendisi en özgürce ifade edebileceği, kendini keşfedebileceği bir gerçekliktir. Özgür insanı olmayan bir toprak nasıl kabul edilemezse, toprağı özgür

olmayan insanı da kabul etmemek gerekir. Heval Erdal'ın Kürdistan'a yaklaşımı; özgürce yaşamak, büyümek için köklerini salacağı topraklarını yaratma temelindedir. O 'ülke' diye büyüyen bir insandır. Bir Ana'nın 'ülkesine Ana olamayanların çocuklarına da ana olamayacağını onlar bana öğrettiler' dediği insanlardan biridir. Annesine çok bağlı olan, onun göğsüne yaslanarak sarılmayı çok seven Heval Erdal'ın ülke sevgisi de aynı bu şekildedir. Güçlü insanlar sevgilerini göstermekten korkmazlar. O hiçbir sevgiyi bir başkasının yerine koymaz. Hepsinin yeri onun yüreğinde, düşüncesinde vardır. O nedenle inkârcı değildir. O nedenle ülkesine döndüğünde tüm sevdikleri itiraz etmezler, edemezler.

O bağlı olduğu değerlere hiç kötü bakmamıştır, kötü bakmayı bilmez. Ülkesinin toprağına, kuşuna, suyuna, yaprağına iyi bakmıştır. Dağlarına iyi bakmıştır. Saçlarını rüzgârda özgürlük tutkusuyla dalgalandırmıştır. Düşmanına vurduğunda, bilir vurduğu yaşamın düşmanlarıdır. Ülkesinin şafaklarında gözlerini özgürlükle doldurmuştur. Dolu dolu yaşamıştır her anı. Gerillacılığı büyük bir erdem olarak görmüştür. Laf getirtmemiştir savaş tarzına.

Ağustos sıcaklığında, çok sevdiği topraklarında çok sevdiği yoldaşlarıyla karşılaşmıştır ölümü. Korkuyla değil, büyük yürekle büyük düşünce ve inanç gücüyle karşılaşmıştır. Ölüm bitiş değildir. Kim söyleyebilir ki Heval Erdal'ın yanımızda olmadığını... Her gün, her akşam onu yaşayan yoldaşları, onun adını çoğaltanları, onun yarattığı yolu yaratmaya devam edenleri oldukça kim düşünebilir ki? Yolları ve düşünceleri hep açık olan yoldaşları oldukça...

P A T İ K A

Timur FİDAN

Şu görünen izler	geldiler, geçtiler,kaldılar	daha sıcak-daha yakın
belli-belirsiz	diller karıştı,	bir eylem dönüşünde.
ve kalabalık	toprak karıştı	İzler de damlalar
gider umuda	renkler karıştı.	damlalarda kan
ana yollara	Ağıtlar ninnilere fisıldadı usulca	patikalarda damlalar
bekleyen ovalara	beşikler saklandı	damlalarda ter
tarihi sırtlamışların	dağ keçilerine misafir.	ter de başarı.
hızlı yorgun	Beşiksiz geçtiler	Gider izler
koşarcasına yürüdükleri	yalın ayak	patikalarda
Şu sırtın biraz yukarisında.	gün görmez	ter
"Beş dakika mola" durulur.	kimse bilmez patikalardan.	kan
Taş, diken, toprak vs.	Ferman koydular adını	sevgi kokarak
Fazla önemli değil	feleğe çattılar hep	yan yana
kalkar gider	ve küstüler....	yürek yüreğe
gider umuda	izler şaşırdı	nefes nefese
burası zirve	patikalar karıştı	tarihi sırtlayanlarla
gelir izler	saçlar aklandı	
durulur ve yayılır	damarlar çekildi	işte izler
Burada soğuk	"Toprağı hak etti " dediler.	patikalarda
burada sıcak	Pas tutacakken yürekler.	gider
burada her şey başkadır.	Ve izler silinmedi	gider
-her şeyin üzerinde gibi-	yazıldı yeniden	umutlara
patikalar her yerde	yeşerdi, çoğaldı patikalar	yeni patikalara
kılcal damarlar gibi	bir parça yüreğe, sevdaya	
Kimler geçmedi ki	adımla	
taçlar,tahtlar,sultanlar, şahlar.	isyanla	
İzler patikalarda	kaldırımlardan, sokaklardan	
ak yazıldı.	koşarcasına patikalara	
Kara yazıldı	işte izler	

**Toprağın Bağına Serilen
11 Yoldaşımız için
Savaşma ve İntikam Alma Zamanı.
Şimdi İnancın, Umudun ve Sevdanın Savaşçılarına
Layık Birer Yoldaş Olmanın Günü...**